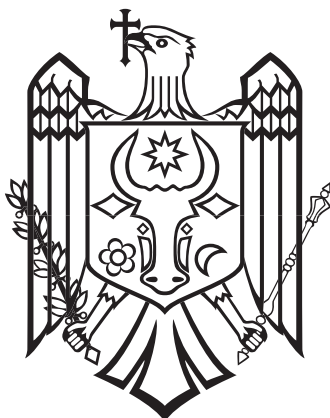

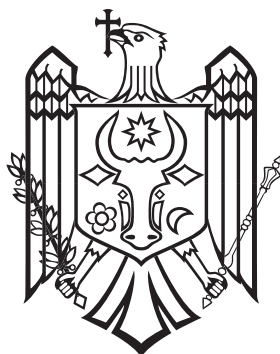
MONITORUL OFICIAL

AL

REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 151-153 (8657-8659) • Vineri, 28 aprilie 2023 • Anul XXX

**Legi,
hotărâri, decrete,
dispoziții, tratate,
acte normative**
ale organelor centrale
de specialitate ale administrației
publice, informații, anunțuri,
comunicate

MONITORUL OFICIAL AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 151-153 (8657-8659)

• Vineri, 28 aprilie 2023

• Anul XXX

MOLDPRES atenționează că „Monitorul Oficial al Republicii Moldova” este un produs protejat legal. Orice formă de utilizare a acestuia în scopuri de multiplicare și difuzare, inclusiv prin transmiterea codului de acces la versiunea on-line, este interzisă.

MOLDPRES își rezervă dreptul de a lua măsurile necesare în cazurile în care nu se respectă prevederile legale de utilizare a produselor sale.

moldpres
Agenția Informațională de Stat

EDITOR: Instituția Publică Agenția Informațională de Stat “MOLDPRES”

Editorul și redacția: 2012, mun. Chișinău, str. Al. Pușkin 22, Casa Presei, et. 3.

Numărul de înregistrare 475. Certificatul de înregistrare al mărcii nr. 12578.

Abonamentele se pot contracta la orice oficiu poștal. Indicele de abonare 21128. Tirajul total 1472.

Telefoane: editorul (022) 23-34-28, fax (022) 23-26-98; e-mail: monitor@moldpres.gov.md

Publicații ale agenților economici, comunicate informative (022)23-35-86; avize pierderi de acte persoane fizice (022)23-43-82; tel./fax (022)23-34-39; e-mail: mo@moldpres.gov.md

IBAN MDL - MD55TRPCCC518430A01497AA la MF-TR Chișinău-bugetul de stat BIC: TREZMD2X

Instituția Publică „Agenția Informațională de Stat „MOLDPRES”, MD-2012, Chișinău, str. Al. Pușkin 22.

ISSN 2587-389X

E-ISSN 2587-3903

Cod fiscal 1003600071952.

“Monitorul Oficial al Republicii Moldova” nu poartă răspundere pentru veridicitatea avizelor publicate.

Actele oficiale pot fi publicate în alte ediții periodice numai cu trimitere la “Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

PARTEA I

Legi, hotărâri ale Parlamentului Republicii Moldova, decrete ale Președintelui Republicii Moldova

224. Decret pentru promulgarea Legii privind securitatea cibernetică (nr. 903-IX, 26 aprilie 2023).	5
225. Lege privind securitatea cibernetică (nr. 48, 16 martie 2023).	5
226. Decret cu privire la promulgarea Legii pentru modificarea Legii comunicațiilor poștale nr. 36/2016 (nr. 901-IX, 26 aprilie 2023).	12
227. Lege pentru modificarea Legii comunicațiilor poștale nr. 36/2016 (nr. 77, 13 aprilie 2023).	12
228. Decret cu privire la promulgarea Legii pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană privind transportul rutier de mărfuri (nr. 905-IX, 27 aprilie 2023).	14
229. Lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană privind transportul rutier de mărfuri (nr. 78, 13 aprilie 2023).	14
230. Decret cu privire la promulgarea Legii pentru modificarea unor acte normative (privind implementarea Protocolului nr. 16 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale) (nr. 902-IX, 26 aprilie 2023).	27
231. Lege pentru modificarea unor acte normative (privind implementarea Protocolului nr. 16 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale) (nr. 84, 14 aprilie 2023).	27
232. Hotărâre privind declararea vacanței unui mandat de deputat în Parlament (nr. 92, 27 aprilie 2023).	27
233. Decret privind acordarea gradului militar suprem general de brigadă domnului Sergiu CIRIMPEI (nr. 904-IX, 27 aprilie 2023).	28
234. Decret pentru aprobarea semnării Tratatului internațional privind schimbul de date în scopul verificării declarațiilor de avere (nr. 906-IX, 27 aprilie 2023).	28
235. Decret pentru inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului de grant al Fondului fiduciar cu donatori multipli al Parteneriatului pentru învățarea timpurie (ELP) (Proiectul Îmbunătățirea Calității Educației) dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, în calitate de administrator al ELP (nr. 907-IX, 27 aprilie 2023).	28
236. Decret pentru inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului de grant al Parteneriatului Global pentru Educație (Proiectul Îmbunătățirea Calității Educației) dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, ca Agent de Grant al Parteneriatului Global pentru Educație (nr. 908-IX, 27 aprilie 2023).	29

PARTEA II

Hotărâri ale Guvernului Republicii Moldova

327. Hotărâre cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a unităților de formare profesională a conducătorilor de vehicule și a Regulamentului de organizare și funcționare a unităților de formare profesională a personalului din domeniul transportului rutier (nr. 170, 29 martie 2023).	30
328. Hotărâre cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (eficientizarea gestionării mijloacelor financiare ale Fondului național pentru dezvoltare regională și locală) (nr. 236, 26 aprilie 2023).	38

PARTEA I

**Legi, hotărâri ale Parlamentului Republicii Moldova,
decrete ale Președintelui Republicii Moldova****224 D E C R E T****pentru promulgarea Legii privind securitatea cibernetică**

În temeiul art. 93 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova,

Președintele Republicii Moldova d e c r e t e a z ă:

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 903-IX. Chișinău, 26 aprilie 2023.

Articol unic. - Se promulgă Legea nr. 48 din 16 martie 2023 privind securitatea cibernetică.

Maia SANDU

UE

225 L E G E
privind securitatea cibernetică

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune art. 1, 2, art. 3 alin. (1)–(3), art. 4 alin. (1) și (2), art. 6 alin. (1)–(17), art. 8 alin. (1)–(5), art. 9 alin. (1)–(4), art. 10 alin. (1)–(4), art. 11 alin. (1) lit. (a)–(f), alin. (3) lit. (a)–(e), (g) și (h), art. 12 alin. (1), art. 20, art. 21 alin. (2) și alin. (3), art. 23 alin. (1)–(3), alin. (4) lit. (a), (b), (d) și (e), art. 24 alin. (1), art. 25 alin. (1), art. 29 alin. (1) lit. (a) și (b), alin. (2)–(4), art. 30 alin. (1) lit. (a) și (b), alin. (2), art. 31 alin. (1), art. 32 alin. (1)–(8), art. 33 alin. (1)–(5), art. 34, art. 35 alin. (1) și art. 36 din Directiva (UE) 2022/2555 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 și a Directivei (UE) 2018/1972 și de abrogare a Directivei (UE) 2016/1148 (Directiva NIS 2), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 333 din 27 decembrie 2022.

Capitolul I**DISPOZIȚII GENERALE****Articolul 1.** Obiectul de reglementare

Prezenta lege reglementează cadrul normativ, organizațional și de cooperare în domeniul securității cibernetice, stabilește competența autorităților și instituțiilor publice în materie de securitate cibernetică, determină cadrul național general de gestionare a crizelor în domeniul securității cibernetice, instituie cerințe, măsuri și mecanisme în scopul asigurării securității rețelelor și sistemelor informatice, care sunt esențiale pentru funcționarea societății, și al gestionării incidentelor cibernetice.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:
amenințare cibernetică – circumstanță, eveniment sau acțiune potențială, care ar putea cauza daune, perturba sau avea un alt fel de impact negativ asupra rețelelor și sistemelor informatice, asupra utilizatorilor unor astfel de sisteme sau asupra altor persoane;

amenințare cibernetică semnificativă – amenințare cibernetică despre care se poate presupune, pe baza caracteristicilor tehnice ale acesteia, că are potențialul de a afecta grav rețelele și sistemele informatice ale unei persoane juridice care prestează servicii sau utilizatorii serviciilor furnizate de aceasta, cauzând prejudicii materiale și/sau nonmateriale considerabile;

divulgare coordonată a vulnerabilităților – proces structurat prin care informațiile privind vulnerabilitățile sunt transmise producătorului sau furnizorului de produse TIC ori de servicii TIC, potențial vulnerabile, într-un mod care să le permită acestora să diagnosticheze și să remedieze vulnerabilitățile respective înainte ca informațiile detaliate privind vulnerabilitatea să fie dezvăluite unor părți terțe sau publicului;

furnizor de servicii – persoană juridică de drept public sau de drept privat, înregistrată în Republica Moldova, care prestează servicii în unul sau mai multe sectoare și/sau subsectoare critice, stabilite de către Guvern, și care este identificată de autoritatea competentă în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale actelor normative pentru punerea acestora în aplicare;

gestionarea incidentului cibernetic – totalitatea acțiunilor și procedurilor care vizează prevenirea, detectarea, analiza, limitarea și izolarea unui incident cibernetic sau care vizează răspunsul la incidentul respectiv și redresarea situației în urma acestuia;

incident cibernetic – eveniment care compromite disponibilitatea, autenticitatea, integritatea sau confidențialitatea datelor stocate, transmise sau prelucrate ori a serviciilor oferite de rețelele și sistemele informatice sau accesibile prin intermediul acestora;

incident cibernetic evitat la limită – eveniment care ar fi putut compromite disponibilitatea, autenticitatea, integritatea sau confidențialitatea datelor stocate, transmise sau prelucrate ori a serviciilor oferite de rețelele și sistemele informatice sau accesibile prin intermediul acestora, dar care a fost împiedicat să se materializeze sau care nu s-a materializat;

măsuri de securitate – operațiuni și/sau resurse organizaționale, fizice și de tehnologie a informației, aplicate în scopul obținerii și menținerii securității rețelelor și sistemelor informatice și a securității datelor procesate prin acestea;

proces al tehnologiei informației și comunicațiilor (proces TIC) – set de activități desfășurate pentru a concepe, a dezvolta, a furniza și/sau a întreține produse TIC sau servicii TIC;

produs al tehnologiei informației și comunicațiilor (produs TIC) – element ori grup de elemente ale rețelelor și/sau sistemelor informatice;

rețea și sistem informatic:

a) rețea de comunicații electronice, astfel cum este definită conform Legii comunicațiilor electronice nr. 241/2007; sau

b) dispozitiv sau grup de dispozitive interconectate ori legate între acestea, dintre care unul sau mai multe efectuează, conform unui program, prelucrarea automată de date digitale; sau

c) date digitale stocate, prelucrate, recuperate sau transmise de elementele prevăzute la lit. a) și b) în vederea operării, utilizării, protejării și întreținerii datelor respective;

risc – potențial de pierdere sau de perturbare, cauzat de un incident cibernetic, care trebuie exprimat ca o combinație

între amploarea unei astfel de pierderi sau perturbări și probabilitatea producerii incidentului cibernetic;

securitate cibernetică – activități necesare pentru protejarea rețelelor și sistemelor informatice, a utilizatorilor unor astfel de sisteme și a altor persoane expuse amenințărilor cibernetice;

securitatea rețelelor și sistemelor informatice – capacitate a rețelelor și sistemelor informatice de a rezista, la un anumit nivel de încredere, oricărei acțiuni care ar putea compromite disponibilitatea, autenticitatea, integritatea sau confidențialitatea datelor stocate, transmise sau prelucrate ori a serviciilor oferite de rețelele și/sau de sistemele informatice respective sau accesibile prin intermediul acestora;

serviciu al tehnologiei informației și comunicațiilor (serviciu TIC) – serviciu care constă integral sau preponderent în transmiterea, stocarea, extragerea sau prelucrarea informației prin intermediul rețelelor și sistemelor informatice;

vulnerabilitate – punct slab, susceptibilitate sau deficiență a unor produse TIC ori a unor servicii TIC care poate fi exploatată de o amenințare cibernetică.

Articolul 3. Domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege se aplică persoanelor juridice de drept privat care se califică drept întreprinderi mijlocii, potrivit clasificării prevăzute de legislația cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, și persoanelor juridice de drept privat ce depășesc criteriile pentru întreprinderile mijlocii, care furnizează servicii în unul sau mai multe dintre sectoarele sau subsectoarele critice, stabilite de către Guvern, și care sunt identificate ca furnizori de servicii de către autoritatea competentă, desemnată potrivit art. 7, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale actelor normative de punere în aplicare a acesteia.

(2) Indiferent de categoria acesteia, prezenta lege se aplică și persoanei juridice, de tipul stabilit de Guvern, dacă aceasta îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții:

a) este furnizor de rețele publice de comunicații electronice sau de servicii de comunicații electronice accesibile publicului, în sensul legislației privind comunicațiile electronice;

b) este prestator de servicii de încredere, în sensul legislației privind identificarea electronică și serviciile de încredere;

c) este Registrator național al domeniului de nivel superior .md;

d) furnizează servicii de înregistrare a numelor de domenii;

e) este singurul furnizor în Republica Moldova al unui serviciu care este esențial pentru susținerea unor activități societale și economice critice;

f) furnizează un serviciu, dependent de o rețea și/sau de un sistem informatic, perturbarea căruia ar putea avea un impact semnificativ asupra ordinii publice, a securității publice sau a sănătății publice ori ar putea genera un risc sistemic semnificativ, în special pentru sectoarele în care o astfel de perturbare ar putea avea un impact transfrontalier;

g) este critică din cauza importanței sale specifice la nivel național sau regional pentru sectorul ori tipul de servicii respective sau pentru alte sectoare interdependente;

h) furnizează un serviciu, dependent de o rețea și/sau de un sistem informatic și de un obiectiv al infrastructurii critice, și este identificată în conformitate cu cadrul normativ relevant ca fiind operator al unei astfel de infrastructuri;

i) este persoană juridică de drept public.

(3) Prezenta lege nu se aplică:

a) activităților desfășurate de către autoritățile publice în domeniul protecției secretului de stat, în legătură cu mentenanța rețelelor și sistemelor informatice care sunt

destinate prelucrării unor astfel de informații;

b) activităților desfășurate de către autoritățile publice în domeniul securității naționale, al apărării naționale, al activității speciale de investigații și al urmăririi penale, în legătură cu mentenanța rețelelor și sistemelor informatice destinate prelucrării informațiilor din domeniile respective.

(4) În cazul în care tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte stabilesc alte norme decât cele prevăzute de prezenta lege, se aplică normele tratatelor internaționale.

(5) În cazul în care legile care reglementează activitatea furnizorilor de servicii, sectoarele și subsectoarele critice, stabilite de către Guvern, prevăd implementarea unor măsuri de securitate sau îndeplinirea obligațiilor de notificare a incidentelor cibernetice cu impact semnificativ, ale căror efecte sunt cel puțin echivalente cu efectele obligațiilor stabilite de prezenta lege, se consideră că prevederile legilor respective au caracter special în raport cu prevederile prezentei legi.

(6) În cazul în care obligațiile, prevăzute la alin. (5), stabilite de legile care reglementează activitatea furnizorilor de servicii, sectoarele și subsectoarele critice, stabilite de către Guvern, sunt aplicabile unui număr mai restrâns de persoane juridice decât cel prevăzut de prezenta lege și de actele normative de punere în aplicare a acesteia, prevederile prezentei legi se aplică persoanelor juridice care nu cad sub incidența obligațiilor impuse de legile respective.

(7) Prevederile alin. (5) și (6) din prezentul articol se aplică de către autoritatea competentă, pentru fiecare caz în parte, în procesul de identificare a furnizorilor de servicii în conformitate cu prevederile actului normativ aprobat potrivit art. 4 alin. (2).

Articolul 4. Identificarea furnizorilor de servicii

(1) Autoritatea competentă întocmește și ține lista furnizorilor de servicii, care cuprinde cel puțin tipul, categoria furnizorului de servicii și sectorul și subsectorul critice în care prestează serviciul respectiv. Autoritatea competentă asigură, ori de câte ori este necesar, însă nu mai rar decât o dată la doi ani, actualizarea listei respective.

(2) Guvernul aprobă lista sectoarelor și subsectoarelor critice și, corespunzător, a tipurilor și categoriilor de persoane juridice care prestează servicii în sectoarele și subsectoarele respective, stabilește cadrul metodologic privind identificarea persoanelor juridice de drept public și a celor de drept privat ca fiind furnizori de servicii, precum și modul de întocmire, ținere și actualizare a listei furnizorilor de servicii.

(3) La solicitarea autorității competente, Serviciul de Informații și Securitate, în termen de 30 de zile de la data solicitării, furnizează acesteia lista operatorilor care au în gestiune obiective ale infrastructurii critice, precum și orice modificare a acestei liste, în termen de 30 de zile de la data operării modificării respective.

(4) Autoritățile publice responsabile de realizarea politicii de stat în sectoarele sau subsectoarele critice, stabilite de către Guvern, instituțiile publice responsabile de gestionarea unor domenii conexe sectoarelor și subsectoarelor respective, precum și, după caz, autoritățile publice de reglementare a activității în aceste sectoare sau subsectoare asigură acordarea suportului necesar autorității competente, la solicitarea acesteia, în procesul de identificare a furnizorilor de servicii.

Articolul 5. Principiile de asigurare a securității cibernetice

În procesul asigurării securității cibernetice, inclusiv al implementării prevederilor prezentei legi, persoanele responsabile acționează luând în considerare următoarele principii:

a) *principiul personalității* – asigurarea securității

rețelor și a sistemelor informatice este organizată de către furnizorii de servicii;

b) *principiul protecției integrale* – furnizorii de servicii verifică riscurile la care sunt supuse rețelele și sistemele informatice pe care le dețin și aplică măsuri de securitate adecvate pentru protecția acestora;

c) *principiul reducerii la minimum a efectelor negative* – în cazul unui incident cibernetic, furnizorul de servicii aplică măsurile necesare pentru a evita amplificarea efectelor incidentului cibernetic și posibila răspândire a acestuia către alte rețele și alte sisteme informatice și notifică incidentul cibernetic autorității competente, conform prezentei legi;

d) *principiul proporționalității* – asigurarea unui echilibru între riscurile la care sunt supuse rețelele și sistemele informatice și măsurile de securitate implementate;

e) *principiul cooperării* – în procesul asigurării securității cibernetice și al soluționării incidentelor cibernetice, persoanele responsabile cooperează și, în caz de necesitate, iau în considerare conexiunea mutuală dintre sisteme și servicii și interdependența acestora.

Capitolul II

CADRUL INSTITUTIONAL, COOPERAREA ȘI COORDONAREA STRATEGICĂ LA NIVEL NAȚIONAL

Articolul 6. Planificarea și coordonarea strategică

în domeniul securității cibernetice la nivel național

(1) Planificarea și coordonarea strategică la nivel național în domeniul securității cibernetice se realizează de către Guvern, prin intermediul autorității administrației publice centrale de specialitate responsabile de realizarea politicii de stat în domeniul securității cibernetice.

(2) Pentru asigurarea realizării funcțiilor de planificare și coordonare strategică, Guvernul instituie Consiliul coordonator în domeniul securității cibernetice, care este organ colegial fără personalitate juridică și a cărui funcție de bază este promovarea și coordonarea, la nivel strategic și operațional, a politicilor în domeniul securității cibernetice, și stabilește modul de organizare și funcționare a acestuia.

(3) Strategia națională de securitate cibernetică este un document de politici care definește obiectivele strategice, măsurile de politică și cele de reglementare, având ca scop atingerea și menținerea unui nivel sporit de securitate cibernetică. Strategia națională de securitate cibernetică se aprobă de către Parlament, la propunerea Guvernului.

Articolul 7. Autoritatea competentă

(1) Guvernul desemnează autoritatea competentă la nivel național în domeniul securității cibernetice și stabilește modul de organizare și funcționare a acesteia.

(2) Autoritatea competentă exercită inclusiv funcția de echipă de răspuns la incidentele cibernetice la nivel național și cea de punct național unic de contact.

(3) Autoritatea competentă exercită următoarele atribuții principale:

a) identifică și ține evidența furnizorilor de servicii pe teritoriul Republicii Moldova;

b) elaborează și asigură promovarea celor mai bune practici pentru gestionarea incidentelor cibernetice și a riscurilor;

c) asigură interacțiunea strategică la nivel internațional și schimbul de experiență cu alte state, organizații internaționale sau entități create de acestea privind aspectele legate de securitatea cibernetice;

d) asigură interacțiunea în domeniul securității cibernetice cu autoritățile și instituțiile publice și cu furnizorii de servicii;

e) exercită supravegherea și controlul respectării de către furnizorii de servicii a obligațiilor ce le revin conform prezentei legi;

f) emite acte cu caracter obligatoriu, recomandări și

îndrumări metodologice pentru furnizorii de servicii, în vederea conformării acestora cu prevederile legislației și a remedierii deficiențelor constatate, și stabilește termenul în care aceștia trebuie să se conformeze;

g) examinează sesizările cu privire la neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de către furnizorii de servicii;

h) exercită alte atribuții care decurg din prevederile legislației.

(4) În realizarea funcției de echipă de răspuns la incidentele cibernetice la nivel național, autoritatea competentă exercită următoarele atribuții principale:

1) coordonează procesul de asigurare a securității cibernetice, de prevenire și de soluționare a incidentelor cibernetice, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale actelor normative de punere în aplicare a acesteia;

2) monitorizează și analizează amenințările cibernetice, vulnerabilitățile și incidentele cibernetice la nivel național; acordă asistență furnizorilor de servicii, la solicitarea acestora, în procesul de monitorizare de către aceștia a rețelor și sistemelor informatice pe care le dețin;

3) emite avertizări timpurii, alerte, anunțuri și diseminează informații privind amenințările cibernetice, vulnerabilitățile și incidentele cibernetice;

4) recepționează notificări privind incidentele cibernetice;

5) asigură răspunsul la incidentele cibernetice, în conformitate cu procedurile stabilite de prezenta lege și actele normative de punere în aplicare a acesteia, și acordă asistență, în acest sens, furnizorilor de servicii;

6) colectează și analizează date criminalistice, furnizează analize dinamice privind riscurile, incidentele cibernetice și constientizarea situației în materie de securitate cibernetică;

7) cooperează, la nivel național și internațional, cu echipele de răspuns la incidentele cibernetice, inclusiv în cadrul unei platforme de management al incidentelor cibernetice și pentru schimbul de informații;

8) efectuează, la cererea unui furnizor de servicii, scanarea proactivă a rețelor și sistemelor informatice ale solicitantului pentru a detecta vulnerabilitățile cu un impact potențial semnificativ, în conformitate cu actul normativ aprobat de Guvern potrivit art. 12 alin. (9);

9) implementează, în procesul schimbului de informații cu furnizorii de servicii și cu alte persoane relevante, instrumente și soluții tehnice securizate și asigură, în conformitate cu prevederile legislației, protecția informațiilor de care ia cunoștință în exercitarea atribuțiilor;

10) exercită atribuțiile de coordonator al procesului de divulgare coordonată a vulnerabilităților, conform cadrului normativ aprobat de Guvern, la propunerea autorității administrației publice centrale de specialitate responsabile de realizarea politicii de stat în domeniul securității cibernetice, inclusiv:

a) intermediază și facilitează interacțiunea dintre persoana fizică sau juridică, care raportează o vulnerabilitate, și producătorul sau furnizorul de produse TIC ori servicii TIC, potențial vulnerabile, la cererea oricărei dintre persoanele respective;

b) identifică și contactează persoanele fizice sau juridice implicate;

c) acordă asistență persoanelor fizice sau juridice care raportează o vulnerabilitate;

d) negociază calendarele de divulgare și gestionare a vulnerabilităților care afectează mai multe persoane;

e) asigură anonimatul persoanelor fizice sau juridice care raportează o vulnerabilitate, în cazul în care acestea o solicită.

(5) În realizarea funcției de punct național unic de contact, autoritatea competentă exercită următoarele

atribuții principale:

a) asigură interacțiunea autorităților și instituțiilor publice naționale cu autoritățile similare din alte state și/sau cu organizațiile internaționale ori entitățile instituite de acestea;

b) transmite, la cererea autorităților și instituțiilor publice sau a echipelor de răspuns la incidentele cibernetice, punctelor unice de contact din alte state notificări și solicitări privind incidentele cibernetice;

c) transmite autorităților și instituțiilor publice naționale, conform competenței acestora, notificări și cereri în materie de securitate cibernetică primite din alte state sau de la organizații internaționale ori de la entitățile instituite de acestea.

Articolul 8. Centrul guvernamental de răspuns la incidentele cibernetice

(1) Pentru asigurarea securității cibernetice la nivel guvernamental, Guvernul instituie Centrul guvernamental de răspuns la incidentele cibernetice la nivelul rețelor și sistemelor informatice proprietate a statului, desemnează persoana juridică de drept public responsabilă de exercitarea funcțiilor corespunzătoare și stabilește modul de organizare și funcționare a centrului respectiv.

(2) Guvernul este responsabil de asigurarea Centrului guvernamental de răspuns la incidentele cibernetice cu resursele necesare pentru prevenirea, analizarea, identificarea și răspunsul la incidentele cibernetice la nivelul rețelor și sistemelor informatice proprietate a statului.

(3) Centrul guvernamental de răspuns la incidentele cibernetice este responsabil de asigurarea securității rețelor și sistemelor informatice proprietate a statului, de facilitarea îndeplinirii de către furnizorii de servicii persoane juridice de drept public a obligațiilor privind asigurarea securității cibernetice prevăzute de prezenta lege, inclusiv a celor privind notificarea, și de facilitarea interacțiunii acestora cu autoritatea competentă și echipa de răspuns la incidentele cibernetice la nivel național.

Articolul 9. Cadrul național de gestionare a crizelor în domeniul securității cibernetice

(1) Autoritatea competentă este responsabilă de gestionarea incidentelor cibernetice și a crizelor în domeniul securității cibernetice la nivel național.

(2) În acest scop, autoritatea competentă elaborează și aprobă planul național de răspuns la incidentele cibernetice și crizele în domeniul securității cibernetice în care sunt stabilite obiectivele și modalitățile de gestionare a incidentelor și a crizelor respective la nivel național.

(3) Planul național de răspuns la incidentele cibernetice și crizele în domeniul securității cibernetice trebuie să includă cel puțin:

a) obiectivele măsurilor și ale activităților de pregătire la nivel național;

b) sarcinile și atribuțiile autorităților și instituțiilor publice responsabile;

c) procedurile de gestionare a crizelor și căile de schimb de informații;

d) măsurile de pregătire, inclusiv exercițiile și activitățile de formare;

e) furnizorii de servicii, interacțiunea dintre aceștia și autoritățile și instituțiile publice responsabile, precum și infrastructura implicată;

f) procedurile și mecanismele de interacțiune dintre autoritățile și instituțiile publice responsabile, precum și de interacțiune coordonată a acestora în gestionarea incidentelor cibernetice și a crizelor în domeniul securității cibernetice de mare amploare, inclusiv a celor la nivel european și internațional.

(4) Guvernul aprobă cadrul normativ metodologic privind elaborarea, actualizarea și implementarea prevederilor planului național de răspuns la incidentele ciber-

netice și crizele în domeniul securității cibernetice, privind interacțiunea dintre autoritățile și instituțiile publice cu responsabilități în procesul de elaborare și actualizare a planului respectiv și interacțiunea acestora cu sectorul privat.

Articolul 10. Registrul de stat al incidentelor cibernetice
(1) În scopul evidenței datelor privind apariția, evoluția și soluționarea incidentelor cibernetice, al automatizării proceselor de identificare, înregistrare, documentare, clasificare, analizare și gestionare a unor astfel de incidente, al monitorizării și evidenței alertelor, amenințărilor cibernetice și vulnerabilităților, Guvernul, la propunerea autorității administrației publice centrale de specialitate responsabile de realizarea politicii statului în domeniul securității cibernetice, creează Registrul de stat al incidentelor cibernetice și reglementează modul de organizare și funcționare a acestuia și, corespunzător, creează sistemul informațional destinat ținerii registrului respectiv și reglementează modul de administrare și funcționare a acestui sistem.

(2) Accesul la Registrul de stat al incidentelor cibernetice este limitat, iar datele din registru sunt destinate utilizării interne, cu excepția cazului în care cadrul normativ prevede altfel.

Capitolul III
OBLIGAȚII PRIVIND ASIGURAREA
SECURITĂȚII CIBERNETICE

Articolul 11. Măsurile de securitate

(1) Furnizorul de servicii este obligat să aplice continuu măsuri de securitate în scopul:

a) prevenirii incidentelor cibernetice;

b) soluționării incidentelor cibernetice;

c) prevenirii și atenuării impactului asupra continuității serviciului ori asupra securității rețelei și/sau sistemului informatic, cauzat de un incident cibernetic;

d) prevenirii și atenuării impactului potențial asupra continuității serviciilor ori asupra securității rețelor și/sau sistemelor informatice dependente de cele ale furnizorului de servicii.

(2) În procesul aplicării măsurilor de securitate, furnizorul de servicii este obligat:

1) să evalueze vulnerabilitățile și riscurile de securitate ale rețelor și sistemelor informatice, să determine gravitatea impactului unui eventual incident cibernetic survenit ca urmare a materializării riscurilor, să descrie măsurile pentru soluționarea unui incident cibernetic și să întocmească un raport de evaluare în acest sens;

2) să implementeze măsuri tehnice și organizatorice corespunzătoare și proporționale, în conformitate cu standardele aprobate potrivit alin. (4) lit. a), pentru a gestiona riscurile de securitate a rețelor și a sistemelor informatice pe care le utilizează. Măsurile respective trebuie să includă cel puțin următoarele:

a) politicile referitoare la analizarea riscurilor și asigurarea securității rețelor și sistemelor informatice;

b) politicile și procedurile privind gestionarea incidentelor cibernetice (prevenirea, detectarea și răspunsul la incidentele respective);

c) politicile și procedurile privind utilizarea criptografiei și a criptării, în special a criptării de la un capăt la altul;

d) politicile și procedurile referitoare la evaluarea eficacității măsurilor de securitate implementate;

e) măsurile privind continuitatea activității și privind gestionarea crizelor;

f) măsurile de securitate aplicate în achiziționarea, dezvoltarea și întreținerea rețelor și sistemelor informatice, inclusiv în divulgarea și gestionarea vulnerabilităților;

g) măsurile de securitate privind resursele umane, politicile de control al accesului și de gestionare a activelor;

h) măsurile privind asigurarea securității lanțului de

aprovizionare, inclusiv aspectele, legate de securitate, referitoare la relațiile furnizorului de servicii cu prestatorii sau cu furnizorii direcți de servicii ai acestuia;

i) practicile de bază în materie de igienă cibernetică și formarea în domeniul securității cibernetice;

j) soluțiile de autentificare, de comunicații securizate voce, video și text; sistemele securizate de comunicații de urgență în cadrul furnizorului de servicii;

3) să asigure actualitatea documentației privind măsurile de securitate;

4) să asigure monitorizarea situației privind securitatea rețelelor și sistemelor sale informatice, inclusiv în scopul detectării serviciilor TIC, proceselor TIC sau produselor TIC care compromit rețelele sau sistemele respective;

5) să întreprindă măsuri orientate spre reducerea impactului și răspândirii incidentelor cibernetice, inclusiv, dacă este necesar, să restricționeze utilizarea sau accesul la rețelele și sistemele informatice;

6) să verifice plenitudinea și conformitatea aplicării măsurilor de securitate, inclusiv prin efectuarea auditurilor de securitate, și să documenteze rezultatele verificării respective.

(3) În cazul în care furnizorul de servicii autorizează un terț să administreze rețeaua și/sau sistemul informatic ori utilizează serviciile unui terț pentru găzduirea sistemului informatic, furnizorul respectiv de servicii este responsabil pentru aplicarea de către terț a măsurilor de securitate referitoare la rețeaua și sistemul informatic.

(4) În vederea asigurării îndeplinirii obligațiilor prevăzute de prezentul articol și asigurării securității rețelelor și sistemelor informatice ale furnizorilor de servicii, Guvernul:

a) prin intermediul organismului național de standardizare, asigură aprobarea standardelor naționale în domeniul securității informației și al securității cibernetice în baza standardelor și a specificațiilor tehnice europene și celor internaționale relevante pentru securitatea rețelelor și a sistemelor informatice;

b) la propunerea autorității administrației publice centrale de specialitate responsabile de realizarea politicii de stat în domeniul securității cibernetice, aprobă cerințele specifice de securitate privind rețelele și sistemele informatice în funcție de sectorul, subsectorul, categoria și/sau tipul furnizorului de servicii.

Articolul 12. Obligațiile de notificare

(1) Furnizorul de servicii informează autoritatea competentă, fără întârzieri nejustificate și nu mai târziu de 24 de ore din momentul în care a luat cunoștință, despre:

a) incidentul cibernetic cu impact semnificativ asupra securității rețelei sau sistemului informatic ori asupra continuității serviciului;

b) incidentul cibernetic al cărui impact semnificativ asupra securității rețelei sau sistemului informatic ori asupra continuității serviciului nu este evident, dar poate fi presupus, în mod rezonabil;

c) impactul semnificativ al unui incident cibernetic, care a afectat un terț, asupra continuității serviciului furnizorului respectiv de servicii – dacă prestarea acestui serviciu depinde de serviciile prestate de terțul respectiv.

(2) Autoritatea competentă prezintă, fără întârzieri nejustificate și nu mai târziu de 24 de ore de la recepționarea informației indicate la alin. (1), furnizorului de servicii un răspuns inițial cu privire la incidentul cibernetic cu impact semnificativ și, la solicitarea furnizorului de servicii, recomandări sau instrucțiuni operaționale privind punerea în aplicare a unor eventuale măsuri de soluționare a incidentului respectiv, inclusiv de atenuare a impactului acestuia și de continuitate a activității.

(3) Furnizorul de servicii prezintă autorității competente, fără întârzieri nejustificate și nu mai târziu de 72 de ore din

momentul în care a luat cunoștință despre incidentul cibernetic, actualizarea informațiilor prezentate în conformitate cu alin. (1) și evaluarea inițială a incidentului cibernetic cu impact semnificativ, inclusiv a gravității și a impactului acestuia, și a indicatorilor de compromitere, dacă sunt disponibili.

(4) În cazul în care rețeaua sau sistemul informatic al furnizorului de servicii este administrat și/sau găzduit de un terț, furnizorul de servicii trebuie să se asigure că terțul îl informează, în termenele stabilite la alin. (1) și (3), despre incidentele cibernetice specificate la alin. (1) sau că terțul informează concomitent, în aceleași termene, autoritatea competentă despre producerea unor astfel de incidente cibernetice.

(5) Un incident cibernetic se consideră că are un impact semnificativ dacă este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții:

a) gravitatea consecințelor incidentului cibernetic este determinată ca fiind cel puțin înaltă în raportul de evaluare a riscurilor de securitate a rețelelor și sistemelor informatice, întocmit în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (2) pct. 1) sau cu cerințele prevăzute de actele aprobate potrivit art. 11 alin. (4);

b) din cauza incidentului cibernetic, prestarea serviciului nu poate fi continuată după expirarea perioadei maxime admise prevăzute în acordul privind nivelul agreat al serviciilor, încheiat în cadrul relațiilor contractuale ale furnizorului de servicii cu alte persoane, sau prevăzute de cerințele privind continuitatea serviciului stabilite în documentația indicată la art. 11 alin. (2) pct. 1)–3);

c) continuitatea serviciului altui furnizor de servicii este perturbată de incidentul cibernetic;

d) furnizorului de servicii care notifică incidentul cibernetic, altui furnizor de servicii sau utilizatorilor serviciilor le-au fost cauzate sau le-ar putea fi cauzate prejudicii materiale sau nonmateriale considerabile din cauza incidentului cibernetic.

(6) Furnizorul de servicii este obligat să informeze, fără întârzieri nejustificate și nu mai târziu de 24 de ore din momentul în care a luat cunoștință despre o amenințare cibernetică semnificativă, utilizatorii serviciilor pe care le prestează, care ar putea fi afectați de amenințarea în cauză, privind măsurile, inclusiv de ordin corectiv, pe care aceștia le-ar putea întreprinde pentru a evita materializarea amenințării respective. În cazul în care furnizorul de servicii se află în imposibilitatea de a identifica și notifica, în mod individual, utilizatorii potențial afectați, acesta informează publicul larg. În cazul în care constată că materializarea amenințării cibernetice semnificative este iminentă, furnizorul de servicii informează utilizatorii serviciilor sale despre amenințarea cibernetică semnificativă propriu-zisă.

(7) În cazul în care furnizorul de servicii nu își îndeplinește obligațiile de notificare prevăzute la alin. (6) în termenul respectiv, autoritatea competentă solicită expres furnizorului de servicii executarea obligației de notificare și, dacă acesta nu o execută în termen de cel mult 3 ore din momentul solicitării, autoritatea competentă asigură notificarea utilizatorilor posibil afectați sau a publicului larg, informând despre aceasta furnizorul de servicii. Modul de informare a utilizatorilor de către furnizorii de servicii sau de către autoritatea competentă este reglementat de actul normativ emis conform alin. (9).

(8) În cazul soluționării unui incident cibernetic cu impact semnificativ, furnizorul de servicii este obligat, în termen de o lună de la transmiterea informației actualizate conform alin. (3), să transmită autorității competente un raport care să includă cel puțin informațiile despre cauzele producerii incidentului cibernetic, durata de soluționare a acestuia, măsurile aplicate și impactul incidentului cibernetic.

(9) Procedura de notificare a incidentelor cibernetice, inclusiv interacțiunea dintre furnizorul de servicii și autoritatea competentă, modul de stabilire a impactului unui incident cibernetic și formatul informațiilor, evaluărilor și rapoartelor prezentate în procesul de gestionare a unui incident cibernetic sunt stabilite de către Guvern, la propunerea autorității administrației publice centrale de specialitate responsabile de realizarea politicii de stat în domeniul securității cibernetice.

(10) Obligația prevăzută la alin. (1) nu limitează dreptul furnizorului de servicii de a notifica autoritatea competentă cu privire la amenințările cibernetice și la incidentele cibernetice evitate la limită și cu privire la incidentele cibernetice care nu au un impact semnificativ conform alin. (5).

(11) Furnizorii de servicii persoane juridice de drept public notifică Centrul guvernamental de răspuns la incidentele cibernetice cu privire la incidentele cibernetice în vederea îndeplinirii obligațiilor prevăzute de prezentul articol. Centrul guvernamental de răspuns la incidentele cibernetice informează autoritatea competentă cu privire la incidentele cibernetice prevăzute la alin. (1).

Articolul 13. Notificarea voluntară

(1) Persoanele juridice de drept public și cele de drept privat, care nu sunt identificate de autoritatea competentă ca furnizori de servicii, precum și persoanele fizice pot transmite acesteia notificări cu privire la incidentele cibernetice cu impact semnificativ, amenințările cibernetice și incidentele cibernetice evitate la limită.

(2) Notificările menționate la alin. (1) din prezentul articol și la art. 12 alin. (10) sunt examinate și soluționate de către autoritatea competentă conform procedurilor stabilite de prezenta lege și actului aprobat potrivit art. 12 alin. (9), acordând prioritate examinării și soluționării notificărilor obligatorii, conform prevederilor prezentei legi, și asigurând confidențialitatea și protecția adecvată a informațiilor furnizate de către persoana care a efectuat notificarea.

(3) Notificarea voluntară nu impune persoanelor menționate la alin. (1) din prezentul articol și la art. 12 alin. (10) nicio obligație suplimentară care nu le-ar fi revenit dacă nu ar fi efectuat notificarea, exceptând obligațiile care le revin sau le-ar putea reveni conform legislației corespunzătoare în contextul desfășurării acțiunilor de prevenire, investigare, depistare și urmărire penală a infracțiunilor.

Articolul 14. Măsurile de securitate privind rețelele și sistemele informatice ale persoanelor juridice de drept public

(1) Persoanele juridice de drept public sunt obligate să aplice măsurile stabilite la art. 11 alin. (1)–(3) și să respecte obligațiile de notificare a unui incident cibernetic stabilite la art. 12.

(2) Măsurile de securitate minime obligatorii pentru persoanele juridice de drept public sunt stabilite de către Guvern, la propunerea autorității administrației publice centrale de specialitate responsabile de realizarea politicii de stat în domeniul securității cibernetice.

Articolul 15. Prevenirea și soluționarea incidentelor cibernetice

(1) În scopul asigurării securității cibernetice, autoritatea competentă monitorizează numele de domenii din spațiul de adrese în Internet al Republicii Moldova și legate de domeniul de nivel superior .md, analizează riscurile, precum și impactul potențial al acestora asupra statului, societății și securității rețelelor și sistemelor informatice.

(2) Pentru contracararea unei amenințări cibernetice semnificative imediate asupra securității rețelelor și sistemelor informatice, pentru eliminarea sau atenuarea consecințelor unui incident cibernetic cu impact semnificativ, autoritatea competentă restricționează utilizarea ori accesul la o rețea sau un sistem informatic dacă sunt

îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) incidentul cibernetic compromise ori dăunează securității altei rețele sau altui sistem informatic;

b) administratorul rețelei sau sistemului informatic nu poate în timp util să contracareze amenințarea cibernetică semnificativă sau să elimine perturbarea gravă provocată de incidentul cibernetic;

c) nu este posibilă contracararea amenințării cibernetice semnificative sau eliminarea perturbării grave provocate de incidentul cibernetic prin aplicarea altei măsuri;

d) prin contracararea amenințării cibernetice semnificative sau prin eliminarea perturbării grave provocate de incidentul cibernetic nu este cauzat un prejudiciu disproporționat.

(3) Autoritatea competentă notifică, fără întârzieri nejustificate și nu mai târziu de 24 de ore, cu privire la aplicarea măsurilor prevăzute la alin. (2), utilizatorii și, în cazul furnizorului de servicii, autoritatea publică care realizează politica de stat în domeniul respectiv și, după caz, autoritatea cu funcții regulatorii pe piața din domeniul în care se prestează serviciul respectiv.

(4) În exercitarea competenței aferente gestionării incidentelor cibernetice, autoritatea competentă este obligată să țină cont de interesele de afaceri ale furnizorului de servicii și să asigure păstrarea secretului comercial, în condițiile legislației. Autoritatea competentă asigură protecția informațiilor atribuite la secretul de stat și a datelor cu caracter personal în conformitate cu prevederile actelor normative din domeniile respective.

(5) Autoritatea competentă informează Serviciul de Informații și Securitate, fără întârzieri nejustificate și nu mai târziu de 24 de ore din momentul în care a luat cunoștință, cu privire la incidentele cibernetice cu impact semnificativ, prevenite sau soluționate, care au vizat obiectivele infrastructurii critice.

Articolul 16. Schimbul transfrontalier de informații

În contextul realizării atribuțiilor prevăzute de prezenta lege sau în temeiul obligațiilor care decurg dintr-un tratat internațional, autoritatea competentă este în drept să transmită altui stat sau organizații internaționale informații privind prevenirea și soluționarea incidentelor cibernetice în cazul în care nu există riscul ca informațiile transmise să prejudicieze securitatea națională sau desfășurarea procedurilor de urmărire penală.

Articolul 17. Schimbul voluntar de informații

(1) Furnizorii de servicii și, după caz, alte persoane juridice care nu intră în domeniul de aplicare al prezentei legi pot face schimb de informații relevante în materie de securitate cibernetică în mod voluntar, inclusiv schimb de informații referitoare la amenințările cibernetice, incidentele cibernetice evitate la limită, vulnerabilități, tehnici și proceduri, indicatorii de compromitere, tacticile adversariale, informații specifice entității care generează amenințări cibernetice, alertele de securitate cibernetică și de recomandări privind configurația instrumentelor de securitate cibernetică pentru detectarea atacurilor cibernetice, în cazul în care un astfel de schimb de informații:

a) vizează prevenirea și detectarea incidentelor cibernetice, răspunsul la incidentele cibernetice sau redresarea în urma acestora ori atenuarea impactului acestora;

b) sporește nivelul de securitate cibernetică, în special prin sensibilizarea cu privire la amenințările cibernetice; prin limitarea sau împiedicarea posibilității răspândirii unor asemenea amenințări; prin sprijinirea unei game de capacități defensive, de remediere și divulgare a vulnerabilităților, de detectare a amenințărilor, de tehnici de limitare și prevenire a amenințărilor, strategii de atenuare sau etape ale proceselor de răspuns și de recuperare; prin promovarea colaborării dintre persoanele juridice de

drept public și cele de drept privat în domeniul cercetării amenințărilor cibernetice.

(2) Autoritatea competentă intermediază schimbul de informații între persoanele juridice indicate la alin. (1) prin crearea și gestionarea unor platforme, inclusiv tehnico-tehnologice, și a comunităților de încredere. Pentru a asigura protecția informațiilor ce au un caracter sensibil, autoritatea competentă facilitează semnarea acordurilor de schimb de informații între participanții la astfel de platforme și comunități. Modul de semnare, conținutul și alte aspecte privind acordurile de schimb de informații se stabilesc de autoritatea competentă.

(3) Persoanele juridice de drept public pot semna acorduri de schimb de informații în materie de securitate cibernetică în condițiile stabilite de regulamentul aprobat de Guvern, la propunerea autorității administrației publice centrale de specialitate responsabile de realizarea politicii statului în domeniul securității cibernetice.

(4) Furnizorii de servicii sunt obligați să informeze autoritatea competentă despre semnarea acordurilor privind schimbul de informații în materie de securitate cibernetică, menționate la alin. (2), și despre retragerea din astfel de acorduri, în termen de 3 zile din data semnării sau, după caz, a retragerii.

Capitolul IV

SUPRAVEGHEREA ȘI CONTROLUL DE STAT

Articolul 18. Supravegherea

(1) Autoritatea competentă exercită funcția de supraveghere a respectării prevederilor prezentei legi de către furnizorii de servicii prin monitorizarea continuă a modului în care aceștia își îndeplinesc obligațiile ce le revin conform prevederilor prezentei legi și ale actelor normative de punere în aplicare a acestora, inclusiv prin efectuarea auditurilor de securitate.

(2) În cazul în care un furnizor de servicii responsabil de gestionarea incidentului cibernetic nu este în măsură să răspundă sau să soluționeze în timp util un incident cibernetic, autoritatea competentă asigură aplicarea măsurilor necesare pentru soluționarea incidentului respectiv.

(3) Măsurile de supraveghere și modul de aplicare a acestora se stabilesc de către Guvern, la propunerea autorității administrației publice centrale de specialitate responsabile de realizarea politicii de stat în domeniul securității cibernetice.

Articolul 19. Controlul de stat

(1) Autoritatea competentă exercită controlul de stat asupra respectării prezentei legi de către furnizorii de servicii persoane juridice de drept privat, aplicând prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

(2) Autoritatea competentă realizează controlul de stat exclusiv în baza unui act motivat, emis în acest scop, în baza evaluării riscurilor pentru securitatea rețelelor și sistemelor informaționale ale furnizorilor de servicii, precum și cu înștiințarea prealabilă a furnizorului de servicii despre controlul preconizat.

(3) În vederea efectuării controlului de stat, autoritatea competentă este în drept să beneficieze de acces la informațiile, bunurile și încăperile deținute de furnizorul de servicii supus controlului, care sunt necesare realizării obiectivelor controlului.

(4) Autoritatea competentă efectuează controale dacă:

a) a depistat și, în urma unei investigații preliminare, a confirmat fapte de încălcare a prevederilor prezentei legi; și/sau

b) a fost sesizată cu privire la încălcări, neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor prevăzute de prezenta lege de către furnizorul de servicii.

(5) Guvernul, la propunerea autorității administrației

publice centrale de specialitate responsabile de realizarea politicii de stat în domeniul securității cibernetice, stabilește, separat pentru furnizorii de servicii persoane juridice de drept privat și separat pentru furnizorii de servicii persoane juridice de drept public, procedurile detaliate privind modul de efectuare a controlului de stat de către autoritatea competentă asupra respectării obligațiilor ce le revin acestora conform prezentei legi.

Capitolul V

PROTECȚIA DATELOR CU CARACTER PERSONAL.

RĂSPUNDEREA. FINANȚAREA

Articolul 20. Protecția datelor cu caracter personal

(1) În exercitarea competenței cu care este învestită prin prezenta lege, autoritatea competentă prelucrează date cu caracter personal în condițiile stabilite de legislația în domeniul respectiv.

(2) În cazul în care, în procesul exercitării funcțiilor, autoritatea competentă ia cunoștință despre faptul că încălcarea de către un furnizor de servicii a obligațiilor prevăzute de prezenta lege poate atrage încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal, autoritatea competentă informează, fără întârzieri nejustificate, organul de control al prelucrărilor de date cu caracter personal.

Articolul 21. Răspunderea

(1) Personalul autorității competente poartă răspundere, în conformitate cu prevederile legislației, pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor stabilite de actele normative.

(2) Personalul autorităților și al instituțiilor publice, al furnizorilor de servicii, care interacționează cu autoritatea competentă în condițiile prezentei legi, poartă răspundere, în conformitate cu prevederile legislației, pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor stabilite de actele normative.

Articolul 22. Finanțarea

(1) Finanțarea activității autorității competente se efectuează din bugetul de stat, în limita alocațiilor aprobate prin legea bugetară anuală.

(2) Implementarea prevederilor prezentei legi de către furnizorii de servicii persoane juridice de drept public este finanțată din bugetul de la care se finanțează activitatea persoanelor juridice respective, în limita alocațiilor aprobate prin legea/decizia bugetară anuală.

(3) Implementarea prevederilor prezentei legi de către furnizorii de servicii persoane juridice de drept privat se efectuează din contul mijloacelor persoanelor juridice respective.

(4) Pentru punerea în aplicare a prevederilor prezentei legi, Guvernul poate atrage mijloace financiare provenite din proiecte de asistență externă.

Capitolul VI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 23. Intrarea în vigoare și măsuri de implementare

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2025.

(2) Guvernul:

a) în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va prezenta propuneri Parlamentului privind aducerea actelor normative în concordanță cu prezenta lege;

b) în termen de 9 luni de la data publicării prezentei legi, va întreprinde măsurile necesare pentru desemnarea autorității competente, precum și pentru reglementarea modului de organizare și funcționare și stabilirea structurii și efectivului-limită ale acesteia;

c) în termen de 12 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege, va asigura elaborarea și va adopta actele normative necesare punerii în aplicare a prevederilor prezentei legi,

inclusiv va stabili autoritatea administrației publice centrale de specialitate responsabilă de realizarea politicii de stat în domeniul securității cibernetice;

d) în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora, va aproba și va prezenta Parlamentului spre examinare Strategia națională în domeniul securității cibernetice.

(3) Autoritatea competentă:

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Nr. 48. Chișinău, 16 martie 2023.

Igor GROSU

226

D E C R E T

cu privire la promulgarea Legii pentru modificarea Legii comunicațiilor poștale nr. 36/2016

În temeiul art. 93 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova,

Președintele Republicii Moldova d e c r e t e a z ă:

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 901-IX. Chișinău, 26 aprilie 2023.

Articol unic. - Se promulgă Legea nr. 77 din 13 aprilie 2023 pentru modificarea Legii comunicațiilor poștale nr. 36/2016.

Maia SANDU

UE

227

L E G E

pentru modificarea Legii comunicațiilor poștale nr. 36/2016

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune Regulamentul (UE) 2018/644 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 aprilie 2018 privind serviciile de livrare transfrontalieră de colete, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 112/19 din 2 mai 2018.

Art. I. – Legea comunicațiilor poștale nr. 36/2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 114–122, art. 225), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Clauza de armonizare se completează cu textul „ ; Regulamentul (UE) 2018/644 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 aprilie 2018 privind serviciile de livrare transfrontalieră de colete, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 112/19 din 2 mai 2018”.

2. La articolul 2:

după noțiunea „francare” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„furnizor de servicii de livrare de colete poștale – persoană fizică sau juridică, înregistrată în calitate de întreprinzător, care furnizează unul sau mai multe servicii de livrare de colete poștale, cu excepția furnizorilor care prestează doar servicii naționale de livrare de colete în cadrul unui contract de vânzare și, ca parte a contractului respectiv, întreprinderile livrează personal către utilizator bunurile care fac obiectul contractului respectiv;”

după noțiunea „rețea poștală” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„servicii de livrare de colete poștale – servicii care implică colectarea, sortarea, transportul și distribuirea coletelor poștale;”

după noțiunea „serviciu poștal universal” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„subcontractant – persoană fizică sau juridică, înregistrată în calitate de întreprinzător, care asigură colectarea, sortarea, transportul sau distribuirea coletelor poștale pentru furnizorul de servicii de livrare de colete poștale;”.

3. La articolul 4, alineatul (2) se completează cu literele g¹) și j¹) cu următorul cuprins:

„g¹) publicarea pe pagina web oficială, până la data

a) în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a actelor normative aprobate potrivit art. 4 alin. (2), va identifica furnizorii de servicii, îi va notifica în modul stabilit și îi va include în Lista furnizorilor de servicii, întocmită în condițiile prezentei legi;

b) va aproba actele normative necesare punerii în aplicare a prevederilor prezentei legi.

de 31 martie a fiecărui an calendaristic, a tarifelor pentru serviciile prevăzute în anexă, prestate de către furnizorii de servicii de livrare de colete poștale;”

„j¹) evaluarea tarifelor pentru serviciile de livrare de colete poștale internaționale, care cad sub incidența obligației de serviciu poștal universal, în conformitate cu art. 12¹.”.

4. Articolul 5 se completează cu alineatele (5) și (6) cu următorul cuprins:

„(5) Furnizorii de servicii de livrare de colete poștale prezintă autorității de reglementare lista publică a tarifelor, aplicabile începând cu data de 1 ianuarie a fiecărui an calendaristic, pentru livrarea trimiterilor poștale individuale care se încadrează în categoriile indicate în anexă. Informațiile respective sunt puse la dispoziție până la data de 31 ianuarie a fiecărui an calendaristic.

(6) Prevederile alin. (5) nu se aplică furnizorului de servicii de livrare de colete poștale pentru care, pe parcursul anului calendaristic precedent, au lucrat, în medie, mai puțin de 25 de persoane implicate în furnizarea de servicii de livrare de colete poștale.”

5. Legea se completează cu articolul 12¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 12¹. Evaluarea tarifelor pentru livrarea de colete poștale internaționale individuale

(1) În baza listelor publice ale tarifelor obținute în conformitate cu art. 5, autoritatea de reglementare identifică, pentru fiecare trimitere poștală individuală indicată în anexă, tarifele furnizorului de servicii de livrare de colete poștale, care cad sub incidența obligației de serviciu poștal universal și pe care autoritatea de reglementare consideră, în mod obiectiv, că este necesar să le evalueze.

(2) Autoritatea de reglementare evaluează în mod obiectiv tarifele identificate în temeiul alin. (1), cu scopul de a identifica acele tarife pe care le consideră nerezonabil de mari. În cadrul evaluării respective, autoritatea de reglementare ia în considerare, în special, următoarele elemente:

a) tarifele naționale și orice alte tarife relevante, aplicabile serviciilor de livrare de colete poștale, compa-

rabile în Republica Moldova și în statul de destinație membru al Uniunii Europene;

b) orice aplicare a unui tarif uniform în două sau în mai multe state membre ale Uniunii Europene;

c) volumele bilaterale, costurile specifice pentru transport sau manipulare, alte costuri relevante și standarde de calitate a serviciilor;

d) impactul probabil al tarifelor internaționale aplicabile asupra utilizatorilor persoane fizice și întreprinderi mici și mijlocii, inclusiv asupra celor situați în zone îndepărtate sau slab populate, precum și asupra utilizatorilor persoane cu dizabilități sau cu mobilitate redusă, în măsura în care este posibil fără a impune sarcini disproporționate.

(3) Suplimentar elementelor indicate la alin. (2), autoritatea de reglementare poate, în cazul în care consideră necesar, să țină cont și de următoarele elemente:

a) dacă tarifele sunt supuse unei reglementări specifice a prețurilor în statele membre ale Uniunii Europene;

b) abuzurile de poziție dominantă pe piață, constatate în statele membre ale Uniunii Europene în conformitate cu legislația aplicabilă relevantă.

(4) În scopul evaluării prevăzute la alin. (2), autoritatea de reglementare solicită, în cazul în care consideră necesar, informații privind serviciile de livrare de colete și dovezi suplimentare relevante privind tarifele respective, care sunt necesare pentru evaluarea ce urmează a fi efectuată.

(5) Dovezile menționate la alin. (4), împreună cu orice justificare a tarifelor supuse evaluării, sunt puse la dispoziția autorității de reglementare în termen de o lună de la data primirii solicitării.

(6) Autoritatea de reglementare publică pe pagina sa web oficială versiunea neconfidențială a evaluării.

6. La articolul 36 alineatul (3), textul „până la data de 25” se substituie cu cuvintele „până în ultima zi”.

7. Legea se completează cu următoarea anexă:

„Anexă

Categoriile trimerilor poștale individuale pentru care tarifele practicate de furnizorii de servicii de livrare de colete poștale fac obiectul măsurilor de transparență a prețurilor și al evaluării, precum și condițiile de punere la dispoziția autorității de reglementare a informațiilor cu privire la tarifele respective

1. Trimerile poștale individuale pentru care tarifele practicate de furnizorii de servicii de livrare de colete poștale fac obiectul măsurilor de transparență a prețurilor și al evaluării prevăzute la art. 5 și 12:

a) o scrisoare standard cu greutatea de 500 g (la nivel național și în statele membre ale Uniunii Europene);

b) o scrisoare standard cu greutatea de 1 kg (la nivel național și în statele membre ale Uniunii Europene);

c) o scrisoare standard cu greutatea de 2 kg (la nivel național și în statele membre ale Uniunii Europene);

d) o scrisoare recomandată cu greutatea de 500 g (la nivel național și în statele membre ale Uniunii Europene);

e) o scrisoare recomandată cu greutatea de 1 kg (la nivel național și în statele membre ale Uniunii Europene);

f) o scrisoare recomandată cu greutatea de 2 kg (la nivel național și în statele membre ale Uniunii Europene);

g) o scrisoare cu posibilitate de localizare și urmărire cu greutatea de 500 g (la nivel național și în statele membre ale Uniunii Europene);

h) o scrisoare cu posibilitate de localizare și urmărire cu greutatea de 1 kg (la nivel național și în statele membre ale Uniunii Europene);

i) o scrisoare cu posibilitate de localizare și urmărire cu greutatea de 2 kg (la nivel național și în statele membre ale Uniunii Europene);

j) un colet standard cu greutatea de 1 kg (la nivel național și în statele membre ale Uniunii Europene);

k) un colet standard cu greutatea de 2 kg (la nivel național și în statele membre ale Uniunii Europene);

l) un colet standard cu greutatea de 5 kg (la nivel național și în statele membre ale Uniunii Europene);

m) un colet cu posibilitate de localizare și urmărire cu greutatea de 1 kg (la nivel național și în statele membre ale Uniunii Europene);

n) un colet cu posibilitate de localizare și urmărire cu greutatea de 2 kg (la nivel național și în statele membre ale Uniunii Europene);

o) un colet cu posibilitate de localizare și urmărire cu greutatea de 5 kg (la nivel național și în statele membre ale Uniunii Europene).

2. Trimerile poștale indicate la pct. 1 trebuie să corespundă următoarelor criterii:

a) limitele privind dimensiunea trimerilor poștale indicate la pct. 1 lit. a)–i) (trimeri ale poștei de scrisori) se stabilesc conform următoarelor cerințe:

lungimea, lățimea și grosimea însumate: 900 mm, dimensiunea cea mai mare nu trebuie să depășească 600 mm, dimensiunea cea mai mică trebuie să depășească 20 mm;

b) coletele indicate la pct. 1 lit. j)–o) nu trebuie să fie mai mici decât dimensiunea prevăzută pentru trimerile indicate la pct. 1 lit. a)–i).

3. Elementele care trebuie luate în considerare la furnizarea informațiilor cu privire la tarife, indicate la pct. 1, sunt următoarele:

a) tarifele corespunzătoare trimerilor poștale trebuie să fie unitare și să nu conțină reducere specială în funcție de volum sau de alt tratament special;

b) valoarea tarifelor trebuie pusă la dispoziția autorității de reglementare fără TVA;

c) furnizorii care oferă mai multe trimeri poștale care îndeplinesc criteriile specificate în prezenta anexă trebuie să raporteze tariful minim;

d) tarifele indicate la lit. a)–c) din prezentul punct corespund trimerilor poștale livrate la domiciliul sau la o altă adresă a destinatarului ori la o altă adresă solicitată de către destinatar, dacă tariful respectiv include această opțiune fără costuri suplimentare.”

Art. II. – (1) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.

(2) Autoritatea de reglementare, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale de reglementare în concordanță cu aceasta.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Igor GROSU

Nr. 77. Chișinău, 13 aprilie 2023.

228 D E C R E T
cu privire la promulgarea Legii pentru ratificarea
Acordului dintre Republica Moldova și Uniunea
Europeană privind transportul rutier de mărfuri

În temeiul art. 93 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova,

Președintele Republicii Moldova d e c r e t e a z ă:

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 905-IX. Chișinău, 27 aprilie 2023.

Articol unic. - Se promulgă Legea nr. 78 din 13 aprilie 2023 pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană privind transportul rutier de mărfuri.

Maia SANDU

229 L E G E
pentru ratificarea Acordului dintre
Republica Moldova și Uniunea Europeană
privind transportul rutier de mărfuri

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană privind transportul rutier de mărfuri, semnat la Lyon la 29 iunie 2022.

Art. 2. – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea preve-

derilor acordului nominalizat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va notifica Comisia Europeană despre ratificarea acordului menționat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Nr. 78. Chișinău, 13 aprilie 2023.

Igor GROSU

ACORD
ÎNTR-UNIUNEA EUROPEANĂ
ȘI REPUBLICA MOLDOVA
PRIVIND TRANSPORTUL RUTIER DE MĂRFURI

UNIUNEA EUROPEANĂ,

denumită în continuare „Uniunea”,

pe de o parte,

și

REPUBLICA MOLDOVA,

pe de altă parte,

denumite în continuare în mod individual „partea” și în mod colectiv „părțile”,

LUÂND ACT de perturbările importante cu care se confruntă sectorul transporturilor din Republica Moldova ca urmare a războiului de agresiune purtat de Rusia împotriva Ucrainei,

RECUNOSCÂND indisponibilitatea rutelor de transport esențiale prin Ucraina pentru exporturile din Republica Moldova și nevoia urgentă de a securiza lanțurile de aprovizionare și de a garanta securitatea alimentară utilizând rute alternative din Republica Moldova pe teritoriul Uniunii Europene,

ARTICOLUL 1

Obiective

- (1) Obiectivul prezentului acord este de a facilita temporar transportul rutier de mărfuri între teritoriul Uniunii Europene și cel al Republicii Moldova, precum și pe teritoriile acestora, prin acordarea unor drepturi suplimentare în materie de tranzit și de transport de mărfuri între părți operatorilor stabiliți pe teritoriul uneia dintre părți, ca urmare a repercusiunilor războiului de agresiune purtat de Rusia împotriva Ucrainei și a perturbărilor semnificative cauzate de acesta în sectorul transportului rutier din Republica Moldova.
- (2) Prezentul acord nu se interpretează ca având drept efect diminuarea sau modificarea în alt fel a condițiilor de acces pe piață pentru serviciile de transport rutier internațional între părți pentru a le face mai restrictive comparativ cu situația existentă în ziua precedentă datei intrării în vigoare a prezentului acord.

ARTICOLUL 2

Domeniu de aplicare

Prezentul acord se aplică tranzitului și transportului rutier internațional de mărfuri între părți efectuate contra cost în numele unui terț și nu aduce atingere aplicării normelor stabilite de sistemul de cote multilaterale al Conferinței Europene a Miniștrilor Transporturilor în cadrul Forumului Internațional al Transporturilor. Transportul rutier de mărfuri în interiorul unui stat membru al Uniunii Europene sau între statele membre ale Uniunii Europene nu intră în domeniul de aplicare al prezentului acord. Tranzitul prin teritoriul celeilalte părți pentru transportul de mărfuri între țări terțe nu este reglementat de prezentul acord.

ARTICOLUL 3

Definiții

În sensul prezentului acord, se aplică următoarele definiții:

1. „parte de stabilire” înseamnă partea în care este stabilit operatorul de transport rutier de mărfuri;
2. „operator de transport rutier de mărfuri” înseamnă orice persoană fizică sau juridică care desfășoară activități de transport de mărfuri în scop comercial, stabilită pe teritoriul unei părți în conformitate cu legislația părții respective și autorizată de aceeași parte să efectueze transporturi internaționale de mărfuri contra cost în numele unui terț cu ajutorul fie al unor autovehicule, fie al unor ansambluri de vehicule;

DORIND să sprijine societatea și economia Republicii Moldova, permițând operatorilor de transport rutier de mărfuri din Uniune și din Republica Moldova să efectueze operațiuni de transport de mărfuri către și pe teritoriul Republicii Moldova atunci când este necesar și permițând Republicii Moldova să își adapteze în continuare modelul economic și de transport pentru a răspunde impactului pe care îl are războiul de agresiune al Rusiei asupra piețelor internaționale,

CONSTATÂND că sistemul actual, bazat pe un număr limitat de permise acordate de statele membre, nu oferă operatorilor de transport rutier de mărfuri din Republica Moldova flexibilitatea necesară pentru a-și extinde operațiunile prin Uniune și cu aceasta,

HOTĂRÂTE să se asigure că, în viitor, condițiile de acces pe piața transportului rutier de mărfuri între părți, care sunt disponibile în prezent pentru operatorii de transport rutier stabiliți pe teritoriul oricăreia dintre părți, nu vor fi în niciun caz mai restrictive comparativ cu situația actuală,

HOTĂRÂTE să sprijine economia Republicii Moldova prin liberalizarea operațiunilor de tranzit și de transport bilateral internațional între Uniune și Republica Moldova pentru a permite transportul necesar de mărfuri și pentru a acorda ambelor părți aceleași drepturi reciproce de a efectua operațiuni de tranzit și de transport bilateral internațional între teritoriul Uniunii și cel al Republicii Moldova,

LUÂND ACT de faptul că, în anexa X la Acordul de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte (denumit în continuare „Acordul de asociere”), Republica Moldova se angajează să își apropie treptat legislația în domeniul transportului rutier de legislația Uniunii și de instrumentele internaționale enumerate în anexa respectivă,

DORIND să supună dispozițiile prezentului acord capitolului privind soluționarea litigiilor din Acordul de asociere,

RECUNOSCÂND imposibilitatea de a anticipa durata impactului pe care războiul de agresiune al Rusiei îl are asupra sectorului transporturilor și asupra infrastructurilor de transport din Ucraina, afectând, de asemenea, operatorii din Republica Moldova, motiv pentru care, cu cel puțin trei luni înainte de expirarea prezentului acord, părțile se consultă în cadrul comitetului mixt pentru a evalua necesitatea reînnoirii sale,

RECUNOSCÂND că Acordul european privind activitatea echipajelor vehiculelor care efectuează transporturi rutiere internaționale (AETR) va garanta că operațiunile de transport efectuate în temeiul prezentului acord respectă condițiile de muncă ale conducătorilor auto și concurența loială și nu pun în pericol siguranța rutieră,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

ARTICOLUL 6

Comitetul mixt

- (1) Prin prezentul acord se constituie un comitet mixt. Acesta supraveghează și monitorizează executarea și punerea în aplicare a prezentului acord și revizuieste periodic funcționarea prezentului acord luând în considerare obiectivele acestuia.
 - (2) Comitetul mixt este convocat la solicitarea oricăruia dintre co-președinții săi. De asemenea, comitetul mixt este convocat cu cel puțin trei luni înainte de expirarea acordului, pentru a evalua și a decide necesitatea continuării prezentului acord în conformitate cu articolul 5 alineatul (2). Comitetul mixt decide cu privire la respectiva continuare, inclusiv în ceea ce privește durata acesteia, după caz, în conformitate cu alineatul (5) de la prezentul articol.
 - (3) Comitetul mixt este compus din reprezentanți ai părților. Reprezentanții statelor membre ale Uniunii Europene pot participa la reuniunile comitetului mixt în calitate de observatori.
 - (4) Comitetul mixt este prezidat în mod alternativ de un reprezentant al Uniunii Europene și de un reprezentant al Republicii Moldova.
 - (5) Comitetul mixt își adoptă deciziile prin consens. Deciziile sunt obligatorii pentru părți, care iau toate măsurile necesare pentru a le pune în aplicare.
 - (6) Comitetul mixt își adoptă propriul regulament de procedură.
- În cazul în care apare un litigiu între părți cu privire la interpretarea și aplicarea prezentului acord, se aplică *mutatis mutandis* dispozițiile de la titlul V capitolul 14 din Acordul de asociere.

ARTICOLUL 7

Soluționarea litigiilor¹

ARTICOLUL 8

Îndeplinirea obligațiilor

- (1) Fiecare parte este pe deplin responsabilă pentru respectarea tuturor dispozițiilor din prezentul acord.

¹ Pentru evitarea oricărei ambiguități, nici prezentul articol, nici prezentul acord nu pot fi interpretate în sensul că ar conferi drepturi sau ar impune obligații care pot fi invocate direct în fața instanțelor naționale ale părților.

3. „vehicul” înseamnă un autovehicul înmatriculat într-una dintre părți sau un ansamblu de vehicule cuplate din care cel puțin autovehiculul este înmatriculat într-un stat membru, utilizate exclusiv pentru transportul de mărfuri;
4. „tranzit” înseamnă deplasarea vehiculelor pe teritoriul unei părți, fără încărcare sau descărcare de mărfuri, de către un operator de transport rutier de mărfuri stabilit pe teritoriul celeilalte părți;
5. „transport bilateral internațional” înseamnă deplasări cu încărcătură cu un vehicul, de pe teritoriul părții de stabilire către teritoriul celeilalte părți și viceversa, cu sau fără tranzitarea teritoriului unei țări terțe.

ARTICOLUL 4

Acces la serviciile de transport rutier

Operatorii de transport rutier de mărfuri au dreptul să efectueze următoarele operațiuni de transport rutier de mărfuri:

- (a) deplasări cu încărcătură efectuate cu un vehicul al cărui punct de plecare și punct de sosire se află pe teritoriul a două părți diferite, cu sau fără tranzitarea teritoriului unei țări terțe;
- (b) deplasări cu încărcătură efectuate cu un vehicul de pe teritoriul părții de stabilire către teritoriul aceleiași părți, cu tranzitarea teritoriului celeilalte părți;
- (c) deplasări cu încărcătură efectuate cu un vehicul către sau dinspre teritoriul părții de stabilire spre teritoriul unei țări terțe, cu tranzitarea teritoriului celeilalte părți;
- (d) deplasări fără încărcătură efectuate cu un vehicul în legătură cu deplasările menționate la literale (a), (b) și (c).

ARTICOLUL 5

Durată

- (1) Prezentul acord se aplică până la 31 martie 2023.
- (2) Cu cel puțin trei luni înainte de expirarea acordului, părțile se consultă pentru a evalua necesitatea reînnoirii acestuia. În acest scop, părțile se consultă în cadrul comitetului mixt prevăzut la articolul 6 alineatul (2).

- (2) Înainte de a iniția consultări, partea în cauză notifică celelalte părți măsurile luate și furnizează toate informațiile relevante.
- (3) Părțile inițiază imediat consultări în cadrul comitetului mixt, în vederea identificării unei soluții reciproc acceptabile.
- (4) Orice acțiune întreprinsă în temeiul prezentului articol se suspendă de îndată ce partea în culpă se conformează dispozițiilor din prezentul acord sau atunci când amenințarea la adresa siguranței rutiere încetează să existe.

ARTICOLUL 10

Aplicare teritorială

- (1) Prezentul acord se aplică, pe de o parte, teritoriilor în care se aplică Tratatul privind Uniunea Europeană și Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și în condițiile prevăzute în tratatele respective și, pe de altă parte, teritoriului Republicii Moldova.
- (2) Aplicarea prezentului acord se suspendă temporar în acele zone în care Guvernul Republicii Moldova nu exercită controlul efectiv. Aplicarea acordului poate fi reluată în urma unei decizii a Consiliului de asociere sau a unei decizii a Comitetului de asociere, prin care se confirmă faptul că Republica Moldova poate garanta respectarea deplină a acordului.

- (2) Fiecare parte se asigură că sunt luate toate măsurile necesare pentru punerea în aplicare a dispozițiilor din prezentul acord, inclusiv pentru respectarea acestora la toate nivelurile de guvernare, precum și de către persoanele care exercită autoritatea guvernamentală delegată. Fiecare parte acționează cu bună-credință pentru a asigura îndeplinirea obiectivelor stabilite în prezentul acord.

- (3) Prezentul acord constituie un acord specific în sensul articolului 458 alineatul (1) din Acordul de asociere. Oricare dintre părți poate lua măsurile adecvate în legătură cu prezentul acord în cazul unei încălcări deosebit de grave și substanțiale a oricăreia dintre obligațiile descrise ca elemente esențiale la articolul 2 alineatul (1) din Acordul de asociere, care reprezintă o amenințare de așa natură la adresa păcii și securității internaționale încât este necesară o reacție imediată. Astfel de măsuri adecvate se iau în conformitate cu articolul 455 din Acordul de asociere.

ARTICOLUL 9

Măsuri de salvagardare

- (1) Oricare dintre părți poate lua măsuri de salvagardare adecvate în cazul în care consideră că operațiunile de transport efectuate de operatorii de transport rutier de mărfuri ai celelalte părți reprezintă o amenințare la adresa siguranței rutiere. Măsurile de salvagardare trebuie să fie luate cu respectarea deplină a dreptului internațional, să fie proporționale și limitate, în ceea ce privește domeniul de aplicare și durata lor, la ceea ce este strict necesar pentru a remedia situația sau pentru a menține echilibrul prezentului acord. Se acordă prioritate măsurilor de acest gen care afectează cel mai puțin funcționarea prezentului acord.

Întocmit în dublu exemplar, în limbile bulgară, cehă, croată, daneză, engleză, estonă, finlandeză, franceză, germană, greacă, irlandeză, italiană, letonă, lituaniană, maghiară, malteză, olandeză, polonă, portugheză, română, slovacă, slovenă, spaniolă și suedeză, fiecare dintre aceste texte fiind în egală măsură autentice.

DREPT PENTRU CARE, subsemnații plenipotențieri, pe deplin autorizați în acest scop, au semnat prezentul acord.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpigh
Za Europejsku uniję
Per l'Unione europea
Europas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Europejsku uniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

За Република Молдова
Por la República de Moldavia
Za Moldavskou republiku
For Republikken Moldova
Für die Republik Moldau
Moldova Vabariigi nimel
Για τη Δημοκρατία της Μολδαβίας
For the Republic of Moldova
Pour la République de Moldavie
Thar ceann Phoblacht na Moldáve
Za Republiku Moldovu
Per la Repubblica di Moldova
Moldovas Republikas vārdā –
Moldovas Republikos vardu
A Moldovas Köztársaság részéről
Ghar-Repubblika tal-Moldova
Voor de Republiek Moldavië
W imieniu Republiki Mołdawii
Pela República da Moldávia
Pentru Republica Moldova
Za Moldavskú republiku
Za Republiko Moldavio
Moldovan tasavallan puolesta
För Republiken Moldavien

ARTICOLUL 11

Denuțare

- (1) Oricare dintre părți poate, în orice moment, să prezinte celelalte părți, pe căi diplomatice, o notificare scrisă cu privire la decizia sa de a denunța prezentul acord. Acordul este denunțat la două săptămâni de la această notificare, cu excepția cazului în care partea care face notificarea indică o dată ulterioară pentru intrarea în vigoare a notificării respective. În acest din urmă caz, data nu poate depăși două luni de la data notificării.
- (2) Operatorii de transport rutier de mărfuri ale căror vehicule se află pe teritoriul celelalte părți în momentul expirării prezentului acord sunt autorizați să tranziteze teritoriul părții respective pentru a se întoarce pe teritoriul părții în care sunt stabiliți.
- (3) Pentru mai multă certitudine, data notificării menționată la alineatul (1) înseamnă data la care notificarea este transmisă celelalte părți.
- (4) Expirarea în temeiul articolului 5 sau denunțarea prezentului acord în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol nu are ca efect restricționarea condițiilor de acces pe piața serviciilor de transport rutier între părți comparativ cu situația existentă în ziua anterioară datei intrării în vigoare a prezentului acord. În acest scop, în absența unui acord ulterior între părți, drepturile de acces pe piață stabilite în temeiul acordurilor bilaterale existente între statele membre ale Uniunii Europene și Republica Moldova la data respectivă se aplică din nou de la data expirării sau a denunțării prezentului acord.

ARTICOLUL 12

Intrare în vigoare și aplicare cu titlu provizoriu

- (1) Părțile ratifică sau aprobă prezentul acord în conformitate cu propriile proceduri. Prezentul acord intră în vigoare la data la care părțile și-au notificat reciproc îndeplinirea procedurilor lor juridice interne necesare în acest sens.
- (2) În pofida alineatului (1), Uniunea și Republica Moldova convin cu privire la aplicarea cu titlu provizoriu a prezentului acord de la data semnării sale.
- (3) În sensul dispozițiilor relevante din prezentul acord, orice trimitere din dispozițiile respective la „data intrării în vigoare a prezentului acord” se interpretează ca trimitere la „data de la care prezentul acord se aplică cu titlu provizoriu” în conformitate cu alineatul (1) de la prezentul articol.

AGREEMENT
BETWEEN THE EUROPEAN UNION
AND THE REPUBLIC OF MOLDOVA
ON THE CARRIAGE OF FREIGHT BY ROAD

THE EUROPEAN UNION,

hereinafter also referred to as "the Union",

of the one part,

and

THE REPUBLIC OF MOLDOVA,

of the other part,

hereinafter referred to individually as a "Party" and collectively as the "Parties",

ACKNOWLEDGING the important disruptions faced by the transport sector in the Republic of Moldova following Russia's war of aggression against Ukraine,

RECOGNISING the unavailability of essential transport routes through Ukraine for Moldovan exports and the urgent need to protect supply chains and food security by using alternative routes from the Republic of Moldova via the territory of the European Union,

DESIRING to support the Moldovan society and economy, by allowing Union and Moldovan road haulage operators to carry out freight transport operations to and through the Moldovan territory when needed, and by enabling the Republic of Moldova to further adjust its economic and transport patterns in order to respond to the impact on international markets of Russia's war of aggression,

NOTING that the current system based on a limited number of Member States' permits does not allow the necessary flexibility for Moldovan road haulage operators to increase their operations through and with the Union,

DETERMINED to ensure for the future that the conditions of market access in transport of goods by road between the Parties currently available to road transport operators established in any of the Parties will in any case not be more restrictive as compared to the situation currently existing,

DETERMINED to help the Moldovan economy by liberalising transit and bilateral international carriage operations between the Union and the Republic of Moldova to allow for the necessary transport of goods and to give the same reciprocal rights to both Parties to carry out transit and bilateral international carriage operations between those territories,

NOTING that in Annex X of the Association Agreement between the European Union and the European Atomic Energy Community and their Member States and the Republic of Moldova (hereinafter the "Association Agreement") the Republic of Moldova undertakes to gradually approximate its road transport legislation to the Union legislation and international instruments enumerated in that Annex,

DESIRING to subject the provisions of this Agreement to the dispute settlement chapter of the Association Agreement,

RECOGNISING the impossibility of anticipating the duration of the impact of the Russian war of aggression on the transport sector and infrastructures in Ukraine which also affect Moldovan operators, for which reason the Parties shall, at the latest three months before the expiry of this Agreement, consult within the Joint Committee in order to assess the need for its renewal,

ACKNOWLEDGING that the European Agreement concerning the work of crews of vehicles engaged in international road transport (AETR) will ensure that the transport operations under this Agreement respect drivers' working conditions, fair competition and not jeopardise road safety,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

ARTICLE 1

Objectives

1. The aim of this Agreement is to temporarily facilitate road freight transport between and through the territory of the European Union and the Republic of Moldova by granting additional rights of transit and carriage of goods between the Parties to operators established in one of the Parties following the repercussions of Russia's war of aggression against Ukraine and the significant disruptions it brings for the road transport sector in the Republic of Moldova.
2. This Agreement shall not be construed as having the effect of diminishing or otherwise rendering the conditions of market access to international road transport services between the Parties more restrictive as compared to the situation existing on the day preceding the date of entry into force of this Agreement.

ARTICLE 2

Scope

This Agreement shall apply to the transit and international carriage of goods by road between the Parties for hire or reward and is without prejudice to the application of the rules established by the European Conference of Ministers of Transport multilateral quota system within the International Transport Forum. The carriage of goods by road within a Member State of the European Union or between Member States of the European Union is outside the scope of this Agreement. Transit through the territory of the other Party for the carriage of goods between third countries is not covered by this Agreement.

ARTICLE 3

Definitions

For the purposes of this Agreement, the following definitions apply:

- (1) 'party of establishment' means the Party in which the road haulage operator is established;
- (2) 'road haulage operator' means any natural or legal person engaged in the transport of freight with a commercial purpose established in a Party in conformity with the law of that Party and authorised by the same Party to carry out the international transport of goods for hire or reward by means either of motor vehicles or combinations of vehicles;

- (3) 'vehicle' means a motor vehicle registered in one of the Parties, or a coupled combination of vehicles the motor vehicle of which at least is registered in one of the Parties, used exclusively for the carriage of goods;

- (4) 'transit' means the movement of vehicles, without loading or unloading goods, in the territory of a Party by a road haulage operator established in the other Party;

- (5) 'bilateral international carriage' means laden journeys with a vehicle, from the territory of the Party of establishment to the territory of the other Party, and *vice versa*, with or without transit through the territory of a third country.

ARTICLE 4

Access to road transport services

Road haulage operators shall be entitled to carry out the following road haulage operations:

- (a) laden journeys undertaken by a vehicle the point of departure and the point of arrival of which are in the territory of two different Parties, with or without transit through the territory of a third country;
- (b) laden journeys undertaken by a vehicle from the territory of the Party of establishment to the territory of the same Party with transit through the territory of the other Party;
- (c) laden journeys undertaken by a vehicle to or from the territory of the Party of establishment to a third country with transit through the territory of the other Party;
- (d) unladen journeys undertaken by a vehicle in conjunction with the journeys referred to in points (a), (b) and (c).

ARTICLE 5

Duration

1. This Agreement shall apply until 31 March 2023.
2. At the latest three months before the expiry of the Agreement, the Parties shall consult in order to assess the need for its renewal. For this purpose, the Parties shall consult within the Joint Committee as set out in Article 6(2).

5. The Joint Committee shall adopt its decisions by consensus. The decisions shall be binding on the Parties, which shall take all necessary measures to implement them.

6. The Joint Committee shall adopt its rules of procedure.

ARTICLE 7

Dispute settlement¹

When a dispute arises between the Parties concerning the interpretation and application of this Agreement, the provisions of Chapter 14 of Title V of the Association Agreement shall apply *mutatis mutandis*.

ARTICLE 8

Fulfillment of obligations

1. Each Party is fully responsible for the observance of all provisions of this Agreement.

ARTICLE 6

Joint Committee

1. A Joint Committee is hereby established. It shall supervise and monitor the application and implementation of this Agreement and periodically review the functioning of this Agreement in light of its objectives.

2. The Joint Committee shall be convened at the request of either of its co-chairs. It shall also be convened at the latest three months before the expiry of the Agreement, in order to assess and decide the need for the continuation of this Agreement in accordance with Article 5(2). The Joint Committee shall take a decision on such continuation, including the duration thereof, as appropriate, in accordance with paragraph 5 of this Article.

3. The Joint Committee shall be composed of representatives of the Parties. The representatives of the Member States of the European Union may attend the meetings of the Joint Committee as observers.

4. The Joint Committee shall be chaired in turn by a representative of the European Union and a representative of the Republic of Moldova.

¹ For the avoidance of doubt, neither this Article nor this Agreement shall be construed as conferring rights or imposing obligations which can be directly invoked before the domestic courts of the Parties.

ARTICLE 11

Termination

1. Either Party may, at any time, give notice in writing, through diplomatic channels, to the other Party of its decision to terminate this Agreement. The Agreement shall be terminated two weeks after such notification, unless the notifying Party indicates a later date for such notification to take effect. In the latter case, the date shall not be more than two months after the date of the notification.
2. Road haulage operators whose vehicle is in the territory of the other Party upon expiry of this Agreement shall be allowed to transit through the territory of that Party to return to the territory of the Party where they are established.
3. For greater certainty, the date of notification referred to in paragraph 1 means the date the notification is delivered to the other Party.
4. The expiry pursuant to Article 5, or the termination of this Agreement pursuant to paragraph 1 of this Article, shall not have the effect of restricting the conditions for market access in road transport services between the Parties as compared to the situation existing on the day before the date of entry into force of this Agreement. To that effect, in the absence of a subsequent agreement between the Parties, the market access entitlements set under the bilateral agreements existing between Member States of the European Union and the Republic of Moldova on that day shall apply again as of the date of expiry or termination of this Agreement.

ARTICLE 12

Entry into force and provisional application

1. The Parties shall ratify or approve this Agreement in accordance with their own procedures. This Agreement shall enter into force on the day on which the Parties have notified each other of the completion of their respective internal legal procedures necessary for this purpose.
 2. Notwithstanding paragraph 1, the Union and the Republic of Moldova agree to provisionally apply this Agreement as from the day of its signature.
 3. For the purposes of the relevant provisions of this Agreement, any reference in such provisions to the "date of entry into force of this Agreement" shall be understood to the "date from which this Agreement is provisionally applied" in accordance with paragraph 1 of this Article.
Done in duplicate in the Bulgarian, Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Irish, Italian, Latvian, Lithuanian, Maltese, Polish, Portuguese, Romanian, Slovak, Slovenian, Spanish and Swedish languages, each of these texts being equally authentic.
- IN WITNESS WHEREOF, the undersigned Plenipotentiaries, duly authorised to this effect, have signed this Agreement.

2. Each Party shall ensure that all necessary measures are taken to give effect to the provisions of this Agreement, including their observance at all levels of government, as well as by persons exercising delegated governmental authority. Each Party shall act in good faith to ensure that the objectives set out in this Agreement are attained.

3. This Agreement is a specific agreement within the meaning of Article 458(1) of the Association Agreement. A Party may take appropriate measures relating to this Agreement in the event of a particularly serious and substantial violation of any of the obligations described in Article 2(1) of the Association Agreement as essential elements, which threatens international peace and security so as to require an immediate reaction. Such appropriate measures shall be taken in accordance with Article 455 of the Association Agreement.

ARTICLE 9

Safeguard measures

1. Either Party may take appropriate safeguard measures if it considers that transport operations carried out by road haulage operators of the other Party pose a threat to road safety. Safeguard measures shall be taken in full respect of international law, shall be proportionate and limited with regard to their scope and duration to what is strictly necessary in order to remedy the situation or maintain the balance of this Agreement. Priority shall be given to such measures that least disturb the functioning of this Agreement.
2. The Party concerned shall, before entering into consultations, notify the measures taken to the other Party and shall provide all relevant information.
3. The Parties shall immediately enter into consultations in the Joint Committee with a view to finding a mutually acceptable solution.
4. Any action taken under the terms of this Article shall be suspended, as soon as the Party at fault complies with the provisions of this Agreement or when the threat to road safety ceases to exist.

ARTICLE 10

Territorial application

1. This Agreement shall apply, of the one part, to the Territory in which the Treaty on the European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union apply and under the conditions laid down in those Treaties, and, of the other part, to the territory of the Republic of Moldova.
2. The application of this Agreement is temporarily suspended in those areas in which the Government of the Republic of Moldova does not exercise effective control. Its application may be resumed following a Decision of the Association Council, or an Association Joint Committee decision confirming that the Republic of Moldova is able to ensure full compliance with this Agreement.

Done at Brussels, 15/12/2022

For the EA

For the JPC

For the Joint Committee
The Co-chairs

For the JPC

For the EA

DECISION NO 1/2022
OF THE JOINT COMMITTEE
ESTABLISHED BY THE AGREEMENT BETWEEN THE EUROPEAN UNION AND
THE REPUBLIC OF MOLDOVA ON THE CARRIAGE OF FREIGHT BY ROAD

of 15 December 2022

regarding the adoption of its rules of procedure

THE JOINT COMMITTEE,

Having regard to the Agreement between the European Union and the Republic of Moldova on the carriage of freight by road¹, and in particular Article 6(6) thereto,

Whereas:

As set out in Article 6(6) of the Agreement, the Joint Committee is to adopt its rules of procedure. Therefore the rules of procedure as set out in the Annex to this Decision should be adopted,

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1
Rules of procedure

The rules of procedure of the Joint Committee, as set out in the Annex to this Decision, are hereby adopted.

Article 2
Entry into force

This Decision shall enter into force on the date of its adoption.

¹ OJ EU L 181, 7.7.2022, p. 4.

6. Except as otherwise agreed by the Parties, the meetings of the Joint Committee shall not be public. If necessary, a press release may be drafted by mutual agreement at the end of the meeting.

*Article 3
Delegations*

1. Prior to each meeting, the Heads of Delegation shall inform each other of the intended composition of their delegations for the meeting.
2. Road transport industry stakeholder representatives may be invited to attend meetings or parts of the meetings as observers, if the Joint Committee so agrees by consensus.
3. The Joint Committee may invite, if so agreed by consensus, other interested parties or experts to attend its meetings or parts thereof in order to provide information on particular subjects.
4. Observers shall not take part in the decision-making process of the Joint Committee.

*Article 4
Secretariat*

An official of the European Commission services and an official of the Ministry in charge of road transport of the Republic of Moldova shall act jointly as secretaries of the Joint Committee.

*Article 5
Agenda of the meetings*

1. The Heads of Delegation shall establish the provisional agenda of each meeting by mutual agreement. The provisional agenda shall be transmitted by the secretaries to the members of the delegations at the latest fifteen days before the date of the meeting.
2. The agenda shall be adopted by the Joint Committee at the beginning of each meeting. Items other than those appearing on the provisional agenda may be included in the agenda if the Joint Committee so agrees.
3. The Heads of Delegation may shorten the time limit specified in paragraph 1 in order to take account of the requirements or urgency of a particular matter.

ANNEX

Rules of Procedure of the Joint Committee

*Article 1
Heads of delegation*

1. The Joint Committee shall be composed of representatives of the Parties. Each party shall appoint the Head and, where necessary, Deputy Head of its delegation. The Head of Delegation may be replaced by the Deputy Head or by a designee for a particular meeting.
2. The Joint Committee shall be chaired in turn by a representative of the European Union and a representative of the Republic of Moldova. The Head of the relevant delegation, or in its absence, the Deputy Head or the designee appointed to replace them shall act as chair.

*Article 2
Meetings*

1. The Joint Committee shall meet as and when necessary. Either Party may request the convening of a meeting. The Joint Committee shall also be convened at the latest three months before the expiry of the Agreement, in order to assess and decide on the need for the continuation of the Agreement in accordance with Article 5(2) thereof.
2. The Joint Committee shall hold meetings face-to-face or via other means (e.g. conference calls or video conferences).
3. Meetings shall take place, as much as possible, in an alternate way between a place in a European Union Member State and the Republic of Moldova, unless agreed otherwise by the Parties.
4. The working language shall be English.
5. Once the date and the place of the meetings have been agreed between the Parties, meetings shall be convened by the European Commission for the European Union and by the Ministry in charge of road transport for the Republic of Moldova.

3. The decisions of the Joint Committee shall be signed by the Heads of Delegation and attached to the Minutes.

4. The decisions adopted by the Joint Committee shall be implemented by the Parties in accordance with their own internal procedures.

5. The decisions adopted by the Joint Committee may be published by the Parties in their respective official publications. One original copy of the decisions shall be filed by each of the Parties.

Article 9

Working Groups

1. The Joint Committee may set up working groups to assist the Joint Committee in carrying out its duties. Terms of reference for a working group shall be approved by the Joint Committee in accordance with Article 6(5) of the Agreement and be included in an Annex to the decision setting up the working group.

2. The working groups shall be composed of representatives of the Parties.

3. The working groups shall work under the authority of the Joint Committee to which they shall report after each of their meetings. They shall not take decisions but may make recommendations to the Joint Committee.

4. The Joint Committee may at any time decide to abolish existing working groups, modify their terms of reference or establish new working groups to assist it in carrying out its duties.

Article 10

Expenses

1. The Parties shall each defray the expenses related to their participation in the meetings of the Joint Committee and of working groups, both in respect of staff, travelling and subsistence expenditure and of postal and telecommunications costs.

2. Any other expenditure relating to the material organisation of meetings shall be borne by the Party hosting the meeting.

Article 11

Amendments to the Rules of Procedure

The Joint Committee may, at any time, amend these Rules of Procedure by a decision taken in accordance with Article 6(5) of the Agreement.

Article 6

Minutes

1. Draft Minutes of each Joint Committee meeting shall be drawn up after each meeting. They shall indicate the items discussed, and decisions adopted.

2. Within one month following the meeting, the draft Minutes shall be submitted by the hosting Head of Delegation to the other Head of Delegation, via the Joint Committee secretaries, for approval by written procedure.

3. When approved, the Minutes shall be signed in duplicate by the Heads of Delegation and one original copy shall be filed by each of the Parties. The Heads of Delegation may decide that signing and exchanging electronic copies satisfies this requirement.

4. The Minutes of the Joint Committee meetings shall be public unless otherwise requested by one of the Parties.

The Heads of Delegation may shorten the time limit specified in paragraph 2 and agree on a date as regards the approval specified in paragraph 3 in order to take account of the requirements or urgency of a particular matter.

Article 7

Written procedure

Where necessary and duly motivated, decisions of the Joint Committee may be adopted by written procedure. To that end, the Heads of Delegation shall exchange the draft measures on which the opinion of the Joint Committee is requested, which may then be confirmed by exchange of correspondence. Any Party may however request that the Joint Committee be convened to discuss the matter.

Article 8

Deliberations

1. The Joint Committee shall take decisions on the basis of consensus of the Parties.

2. The decisions of the Joint Committee shall be entitled 'Decision' and followed by a serial number, by the date of their adoption and by a description of their subject.

agreement signed with Ukraine, it has also eased the export of Ukrainian goods, contributing to the Solidarity Lanes.

(6) The prolongation of the Agreement should be understood as also contributing to the reconstruction of Ukraine beyond Russia's war of aggression against Ukraine.

(7) It is therefore appropriate to prolong the Agreement until 30 June 2024.

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1
Continuation of the Agreement

The Agreement between the European Union and the Republic of Moldova on the carriage of freight by road is hereby prolonged until 30 June 2024.

Article 2
Entry into force

This Decision shall enter into force on the date of its adoption.

Done at Brussels, 15/12/2022

For the Joint Committee
The Co-chairs

For the EU
For the MD

DECISION NO 2/2022
OF THE JOINT COMMITTEE
ESTABLISHED BY THE AGREEMENT BETWEEN THE EUROPEAN UNION AND
THE REPUBLIC OF MOLDOVA ON THE CARRIAGE OF FREIGHT BY ROAD

of 15 December 2022

regarding the continuation of the Agreement

THE JOINT COMMITTEE,

Having regard to the Agreement between the European Union and the Republic of Moldova on the carriage of freight by road¹, and in particular Article 6 thereof,

Whereas:

- (1) The Joint Committee has adopted its Rules of Procedure by its Decision 1/2022 of 15 December 2022.
- (2) As set out in Article 5(1) of the Agreement between the European Union and the Republic of Moldova on the carriage of freight by road (hereafter 'the Agreement'), the Agreement is to apply until 31 March 2023.
- (3) As set out in Article 6(2) of the Agreement, the Joint Committee is to be convened at the latest three months before the expiry of the Agreement in order to assess and decide on the need for the continuation of the Agreement, including its duration.
- (4) The monitoring of the Agreement has shown that it has provided benefits in terms of trade for both the European Union and the Republic of Moldova, and that the increase of road transport services has also been beneficial to road transport operators of both parties.
- (5) The Agreement has allowed the Republic of Moldova to start redirecting its trade towards the European Union and has therefore contributed to the progressive integration of the Moldovan economy into the western economy. Together with a comparable road transport

¹ OJ EU L 181, 7.7.2022, p. 4.

230**DECRET**

cu privire la promulgarea Legii pentru modificarea unor acte normative (privind implementarea Protocolului nr. 16 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale)

În temeiul art. 93 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova,

Președintele Republicii Moldova **d e c r e t e a z ă**:

Articol unic. - Se promulgă Legea nr. 84 din 14 aprilie

2023 pentru modificarea unor acte normative (privind implementarea Protocolului nr. 16 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale).

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Maia SANDU

Nr. 902-IX. Chișinău, 26 aprilie 2023.

231**LEGE**

pentru modificarea unor acte normative (privind implementarea Protocolului nr. 16 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. - Articolul 4 din Legea nr. 317/1994 cu privire la Curtea Constituțională (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 8, art. 86), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) În exercitarea jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională poate solicita Curții Europene a Drepturilor Omului emiterea unui aviz consultativ în chestiuni de principiu privind interpretarea sau aplicarea drepturilor și libertăților fundamentale prevăzute în Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în protocoalele la aceasta.”

Art. II. - Legea nr. 151/2015 cu privire la Agentul guvernamental (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 224-233, art. 455), cu modificările ulterioare, se modifică

după cum urmează:

1. La articolul 5, alineatul (4) se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) prezintă, după caz, observații în formă scrisă și participă la audieri în procesul de examinare de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului a cererii de aviz consultativ formulate de instanța națională competentă.”

2. Articolul 20 se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Agentul guvernamental asigură traducerea în limba română a avizelor consultative ale Curții Europene a Drepturilor Omului, emise în urma solicitărilor adresate de către instanțele naționale ale Republicii Moldova, și le plasează pe pagina web oficială a Agentului guvernamental.”

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Igor GROSU

Nr. 84. Chișinău, 14 aprilie 2023.

232**HOTĂRÂRE**

privind declararea vacanței unui mandat de deputat în Parlament

În temeiul art. 69 alin. (2) și art. 120 din Constituția Republicii Moldova, precum și al art. 2 alin. (7) din Legea nr. 39/1994 despre statutul deputatului în Parlament,

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. - Se ia act de Decizia (dispozitivul) Curții de Apel Chișinău din data de 13 aprilie 2023, pronunțată în privința deputatului în Parlament Ilan ȘOR, prin care acesta a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 190 alin. (5) și art. 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal

nr. 985/2002, fiind condamnat la pedeapsa cu închisoare pe un termen de 15 (cincisprezece) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Art. 2. - Se constată încetarea de drept a mandatului de deputat în Parlament al domnului Ilan ȘOR.

Art. 3. - Se declară vacant un mandat de deputat în Parlament, care aparține Partidului Politic „Șor”.

Art. 4. - Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Igor GROSU

Nr. 92. Chișinău, 27 aprilie 2023.

233 D E C R E T
privind acordarea gradului militar suprem general
de brigadă domnului Sergiu CIRIMPEI

În temeiul art. 88 lit. b) din Constituția Republicii Moldova, al art. 25 alin. (2) lit. j) din Legea cu privire la apărarea națională și al art. 19 alin. (2) din Legea cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei,

Președintele Republicii Moldova d e c r e t e a z ă:

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 904-IX. Chișinău, 27 aprilie 2023.

Art. 1. - Domnului Sergiu CIRIMPEI, locțiitor al șefului Marelui Stat Major al Armatei Naționale, i se acordă gradul militar suprem general de brigadă.

Art. 2. - Prezentul decret intră în vigoare la data semnării.

Maia SANDU

234 D E C R E T
pentru aprobarea semnării Tratatului internațional
privind schimbul de date în scopul verificării
declarațiilor de avere

În temeiul art. 86 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și al art. 8¹ din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova,

Președintele Republicii Moldova d e c r e t e a z ă:

Art. 1. - Se aprobă semnarea Tratatului internațional

privind schimbul de date în scopul verificării declarațiilor de avere.

Art. 2. - Prezentul decret intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 906-IX. Chișinău, 27 aprilie 2023.

Maia SANDU

235 D E C R E T
pentru inițierea negocierilor asupra proiectului
Acordului de grant al Fondului fiduciar cu donatori
multipli al Parteneriatului pentru învățarea timpurie
(ELP) (Proiectul Îmbunătățirea Calității Educației)
dintre Republica Moldova și Banca Internațională
pentru Reconstrucție și Dezvoltare, în calitate
de administrator al ELP

În temeiul art. 86 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și al art. 7 și art. 8 din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova,

Președintele Republicii Moldova d e c r e t e a z ă:

Art. 1. - Se inițiază negocierile asupra proiectului Acordului de grant al Fondului fiduciar cu donatori multipli al Parteneriatului pentru învățarea timpurie (ELP) (Proiectul Îmbunătățirea Calității Educației) dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, în calitate de administrator al ELP.

Art. 2. - Se desemnează și se împuternicește delegația oficială pentru negocierea proiectului Acordului de grant al Fondului fiduciar cu donatori multipli al Parteneriatului pentru învățarea timpurie (ELP) (Proiectul Îmbunătățirea Calității Educației) dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, în calitate de administrator al ELP, în următoarea componență:

Conducătorul delegației

TOPALĂ Anatolie - ministru al educației și cercetării;

Membrii delegației:

CAZACU-ȚIGAIE Adriana - secretar de stat al Ministerului Educației și Cercetării

VELIȘCO Nadejda - secretar general al Ministerului Educației și Cercetării

CIUMAC Iulia - șef al Direcției asistență externă, Ministerul Finanțelor

AGRICI Violeta

TRETIACOV Olga

PAVLOV Ludmila

IVANOV Lilia

CHICIUC Andrei

- șef al Direcției drept internațional, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene

- consilier al secției tratate multilaterale, Direcția drept internațional, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene

- șef al Direcției analiză, monitorizare și evaluare a politicilor, Ministerul Educației și Cercetării

- director al Agenției Naționale pentru Curriculum și Evaluare

- președinte al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare.

Art. 3. - Conducătorul delegației de negociatori, domnul Anatolie TOPALĂ, ministru al educației și cercetării, se împuternicește pentru semnarea procesului-verbal al negocierilor și a altor documente relevante negocierilor în cauză.

Art. 4. - În cazul eliberării din funcția deținută a unuia sau a mai multor membri ai delegației oficiale, atribuțiile lor în cadrul acesteia vor fi exercitate de persoanele nou-desemnate în funcțiile respective.

Art. 5. - Prezentul decret intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 907-IX. Chișinău, 27 aprilie 2023.

Maia SANDU

236**DECRET**

pentru inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului de grant al Parteneriatului Global pentru Educație (Proiectul Îmbunătățirea Calității Educației) dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, ca Agent de Grant al Parteneriatului Global pentru Educație

În temeiul art. 86 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și al art. 7 și art. 8 din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova,

Președintele Republicii Moldova **d e c r e t e a z ă**:

Art. 1. - Se inițiază negocierile asupra proiectului Acordului de grant al Parteneriatului Global pentru Educație (Proiectul Îmbunătățirea Calității Educației) dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, ca Agent de Grant al Parteneriatului Global pentru Educație.

Art. 2. - Se desemnează și se împuternicește delegația oficială pentru negocierea proiectului Acordului de grant al Parteneriatului Global pentru Educație (Proiectul Îmbunătățirea Calității Educației) dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, ca Agent de Grant al Parteneriatului Global pentru Educație, în următoarea componență:

Conducătorul delegației

TOPALĂ Anatolie - ministru al educației și cercetării;

Membrii delegației:

CAZACU-ȚIGAIE Adriana - secretar de stat al Ministerului Educației și Cercetării

VELIȘCO Nadejda - secretar general al Ministerului Educației și Cercetării

CIUMAC Iulia - șef al Direcției asistență externă, Ministerul Finanțelor

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 908-IX. Chișinău, 27 aprilie 2023.

AGRICI Violeta

TRETIACOV Olga

PAVLOV Ludmila

IVANOV Lilia

CHICIUC Andrei

- șef al Direcției drept internațional, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene

- consilier al secției tratate multilaterale, Direcția drept internațional, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene

- șef al Direcției analiză, monitorizare și evaluare a politicilor, Ministerul Educației și Cercetării

- director al Agenției Naționale pentru Curriculum și Evaluare

- președinte al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare.

Art. 3. - Conducătorul delegației de negociatori, domnul Anatolie TOPALĂ, ministru al educației și cercetării, se împuternicește pentru semnarea procesului-verbal al negocierilor și a altor documente relevante negocierilor în cauză.

Art. 4. - În cazul eliberării din funcția deținută a unuia sau a mai multor membri ai delegației oficiale, atribuțiile lor în cadrul acesteia vor fi exercitate de persoanele nou-desemnate în funcțiile respective.

Art. 5. - Prezentul decret intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Maia SANDU

PARTEA II

Hotărâri ale Guvernului Republicii Moldova

327 HOTĂRÂRE

cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a unităților de formare profesională a conducătorilor de vehicule și a Regulamentului de organizare și funcționare a unităților de formare profesională a personalului din domeniul transportului rutier

În temeiul art. 123 și art. 124 alin. (1) din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324, art. 634), cu modificările ulterioare, art. 21 alin. (3), art. 28 alin. (4) din Legea nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 103-106, art. 443), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Prezenta hotărâre transpune art. 4 (4) (b), art. 7 (1) (c) și Anexele V și VI ale Directivei 2006/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 2006 privind permisele de conducere, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 403 din 30 decembrie 2006, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2020/612 a Comisiei din 4 mai 2020 și art. 1 și art. 3 (1) (a) ale Directivei (UE) 2022/2561 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind calificarea inițială și formarea periodică a conducătorilor

auto ai anumitor vehicule rutiere destinate transportului de mărfuri sau de persoane, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 330/46 din 23 decembrie 2022.

1. Se aprobă:

1) Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de formare profesională a conducătorilor de vehicule, conform anexei nr. 1;

2) Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de formare profesională a personalului din domeniul transportului rutier, conform anexei nr. 2.

2. Finanțarea acțiunilor prevăzute în prezenta hotărâre pentru instituțiile finanțate din bugetul de stat se va efectua din contul și în limitele alocațiilor bugetare acordate în aceste scopuri.

3. Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale vor monitoriza implementarea prezentei hotărâri.

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la 1 iulie 2023.

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:
Ministrul educației
și cercetării
Ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale

Nr. 170. Chișinău, 29 martie 2023.

Dorin RECEAN

Anatolie Topală

Lilia Dabija

Anexa nr. 1

la Hotărârea Guvernului nr.170/2023

REGULAMENT

de organizare și funcționare a unităților de formare profesională a conducătorilor de vehicule

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de formare profesională a conducătorilor de vehicule (în continuare – *Regulament*) reglementează modul de organizare și funcționare a unității de formare profesională a conducătorilor de vehicule (în continuare – *unitate de formare*).

2. Unitatea de formare își elaborează, în baza prezentei Regulament, propriul regulament de organizare și funcționare în vederea prestării serviciilor educaționale.

3. Regulamentul unității de formare se aprobă de către fondator și se aduce la cunoștința publicului prin afișare pe pagina web a unității de formare și/sau pe panou informațional.

4. Unitatea de formare este persoană juridică de drept public sau privat și se constituie în condițiile legii. Unitatea de formare poate avea sucursale, în condițiile legii.

5. Unitatea de formare asigură formarea profesională a conducătorilor de vehicule prin programe autorizate provizoriu/acreditate, în condițiile legii.

6. În sensul prezentului Regulament se definesc următoarele noțiuni:

formare profesională a conducătorilor de vehicule – proces de instruire, inițială și continuă, finalizat prin obținerea dreptului de a conduce vehicule și emiterea

permisului de conducere, în condițiile legii;

formare profesională inițială a conducătorilor de vehicule – proces de instruire în urma căruia se dobândesc/formează competențe profesionale generale și specifice categoriilor/subcategoriilor: AM; A1; A2; A; B1; B; H; F;

formare profesională continuă a conducătorilor de vehicule – proces de instruire, ulterior formării inițiale, care asigură dezvoltarea competențelor profesionale deja dobândite/formate sau asigură formarea competențelor profesionale la alte categorii/subcategorii: AM→A1→A2→A; A→B; B→BE; B→C1→C1E; B→C→CE; B→D1; B→H; C→D→DE;

competențe profesionale – capacitatea confirmată de a aplica, a transfera și a combina cunoștințele și deprinderile de conducere a vehiculului în diverse situații și contexte ale traficului rutier;

competențe profesionale generale – competențe proprii domeniului ocupațional, conducerea vehiculelor de toate categoriile/subcategoriile;

competențe profesionale specifice – competențe proprii unei categorii/subcategorii de vehicul.

7. Unitatea de formare asigură formarea profesională a conducătorilor de vehicule în context formal, în mod distinct, pe categorii/subcategorii de vehicule, în vederea obținerii

dreptului de a conduce vehicule, confirmat prin actele emise de autoritățile competente, conform legii.

II. PRINCIPIILE, MISIUNEA ȘI ATRIBUȚIILE UNITĂȚII DE FORMARE

8. Unitatea de formare se organizează și funcționează în condițiile legii, în special în baza principiilor prevăzute la art. 7 din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 și a prevederilor Legii nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier.

9. Misiunea unității de formare este promovarea, dezvoltarea, eficientizarea, sporirea calității și relevanței formării profesionale a conducătorilor de vehicule, orientată spre sporirea siguranței traficului rutier, în condițiile legii.

10. Unitatea de formare asigură:

1) formarea profesională a conducătorilor de vehicule de toate categoriile/subcategoriile: AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1E, D1E, D, F, H;

2) formarea competențelor profesionale necesare în conducerea vehiculelor;

3) cooperarea cu mediul economic și cu Forțele Armate ale Republicii Moldova în domeniul de specializare propriu unității de formare;

4) ghidarea în carieră și promovarea învățării pe tot parcursul vieții.

11. În vederea exercitării serviciilor educaționale/de formare profesională, unității de formare îi revin următoarele atribuții:

1) instruirea în cadrul programelor de formare profesională a conducătorilor de vehicule autorizate provizoriu/acreditate, prin intermediul cursurilor teoretice, seminarelor, activităților de formare de tip masterclass, training, workshop și prin activități practice de conducere a vehiculului, care se desfășoară în funcție de obiectivele educaționale prioritare, stabilite în planurile de învățământ, instrucțiunile metodice, ordinele și dispozițiile Ministerului Educației și Cercetării;

2) colaborarea cu ministerele de resort, patronatele, asociațiile profesionale pentru identificarea cerințelor, tendințelor și necesarului de forță de muncă din domeniu, competențelor și serviciilor educaționale solicitate și susținute de noile oferte educaționale bazate pe cerere;

3) colaborarea cu instituțiile de învățământ superior și instituțiile de cercetare, în vederea implementării și aplicării inovațiilor tehnologice și psihopedagogice.

Secțiunea 1

Organizarea procesului de formare profesională

12. Unitatea de formare poate realiza:

1) programe de formare profesională autorizate provizoriu/acreditate (inclusiv pentru fiecare sediu/sucursală), în condițiile legii;

2) stagii de practică și specializare în unități din țară și din străinătate;

3) seminare, conferințe, mese rotunde etc.;

4) alte forme prevăzute de legislație.

13. Procesul de formare profesională se realizează prin activități teoretice și practice, contact direct și studiu individual, conform planului de învățământ, componentă a programului de formare, aprobat prin ordinul ministrului educației și cercetării.

14. Unitățile de curs/modulele obligatorii și numărul de ore prevăzut pe niveluri de formare (categorii/subcategorii de vehicule) sunt stabilite în planul de învățământ. Nu se admite excluderea unor module de studiu și nici modificarea numărului total de ore prevăzut pentru fiecare dintre acestea.

Informațiile cu privire la procesul de instruire sunt înregistrate în Sistemul informațional „Registrul unităților de instruire a conducătorilor de vehicule și formabililor” (în continuare – *SI RUICVF*).

15. Numărul de persoane înmatriculate într-o grupă depinde de resursele de formare disponibile: suprafața sălilor de curs, numărul personalului didactic, numărul vehiculelor de instruire.

16. Activitățile de curs/contact direct se desfășoară conform orarului aprobat în cadrul unității de formare. Orele de curs/contact direct se documentează prin completarea catalogului grupei, iar numărul lor nu trebuie să depășească, pentru profesor, durata timpului de muncă stabilit de legislația muncii.

17. Durata unei ore de curs/contact direct este de 45 de minute. Orele de curs/contact direct se organizează conform orarului, pentru fiecare grupă.

18. Orele de instruire în conducerea vehiculului se desfășoară conform orarului și se documentează prin completarea fișei de instruire, iar numărul lor nu trebuie să depășească, pentru instructor, durata timpului de muncă stabilit de legislația muncii.

Durata orei de instruire în conducerea vehiculului este de 45 de minute. Lecțiile de instruire în conducerea vehiculului se organizează individual pentru fiecare formabil/cursant. Durata zilnică a pregătirii practice programate pentru un formabil/cursant nu poate depăși 2 ore didactice.

19. Evaluarea rezultatelor învățării se efectuează sistematic la activitățile teoretice și practice (instruirea în conducerea vehiculului) prin note de la „1” la „10”. Fiecare modul se finalizează cu evaluare. Rezultatele obținute la evaluările aferente modulelor servesc drept argument pentru admiterea la examenele de absolvire a programului. Rezultatele examenelor de absolvire se apreciază cu calificativele „admis” sau „respins”. Se declară promovați cursanții care, la sfârșitul programului, obțin la fiecare modul din planul de învățământ cel puțin nota „5”, iar la examenul de absolvire – calificativul „admis”. Formabilul/cursantul apreciat cu calificativul „respins” este declarat restanțier. Cursanții care, din motive întemeiate, justificate prin acte confirmative, nu au promovat programul de formare profesională în termenele stabilite se declară amânați și au posibilitatea de a relua instruirea.

20. Unitatea de formare este în drept să organizeze programe pentru persoane cu nevoi speciale, adaptându-le în mod corespunzător pentru a asigura accesul egal și nediscriminatoriu al acestor categorii de persoane la formarea profesională și asigurând procesul de formare cu resurse adaptate.

21. Unitatea de formare este în drept să organizeze programe în limbile minorităților naționale sau într-o limbă de circulație internațională. Programele în limbile minorităților naționale sau într-o limbă de circulație internațională pentru care se solicită autorizare provizorie/acreditate vor fi asigurate cu personal didactic și materiale didactice și se vor întocmi și în limba română.

22. La finalizarea programelor de formare profesională autorizate provizoriu/acreditate, cursanții susțin examene. Promovarea examenelor este certificată prin schimb de date între Centrul Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație și Instituția Publică Agenția Servicii Publice prin intermediul *SI RUICVF*.

Repetarea modulului Instruirea în conducerea vehiculului, pentru cursanții care nu au obținut dreptul de a conduce timp de un an, se confirmă prin înscriere în *SI RUICVF*.

Secțiunea a 2-a

Managementul educațional

23. Unitatea de formare își stabilește individual structura, subdiviziunile structurale, numărul de posturi pentru fiecare categorie de personal, statele de personal, în funcție de tipul programelor de formare profesională oferite, specificul și complexitatea activităților de formare.

24. Managementul educațional în unitatea de formare este asigurat de către director în coordonare cu organele administrative și consultative.

Numirea în funcție/alegerea directorului se realizează prin procedură internă, aprobată în cadrul unității de formare.

25. În unitatea de formare funcționează următoarele organe administrative și consultative pentru activitățile didactice: consiliul profesoral și consiliul de administrație.

În unitățile de formare care nu au sucursale, ședințele consiliului profesoral și ale consiliului de administrație pot fi organizate/desfășurate concomitent.

Secțiunea a 3-a **Consiliul profesoral**

26. Consiliul profesoral este organul colectiv de conducere constituit din personalul didactic titular și cumular și este prezidat de director.

27. Consiliul profesoral activează în conformitate cu prezentul Regulament și cu regulamentul intern de prestare a serviciilor educaționale. Consiliul profesional se întrunește obligatoriu, iar hotărârile se adoptă prin vot deschis, cu majoritate simplă.

Secretarul consiliului profesoral este ales prin vot deschis pentru o perioadă de un an.

Ședințele Consiliului profesoral sunt consemnate în procese-verbale.

28. Procesele-verbale se înregistrează în registrul de procese-verbale ale consiliului profesoral și se îndosariază pe suport de hârtie sau electronic.

29. La sfârșitul semestrului întâi și la încheierea anului calendaristic, consiliul profesoral analizează rezultatele procesului de instruire la programele de formare profesională în etapa anterioară și stabilește obiectivele pentru etapa următoare.

30. Consiliul profesoral are următoarele atribuții:

- 1) aprobă regulamentul intern de activitate/de prestare a serviciilor educaționale;
- 2) propune priorități/aprobă planul strategic de dezvoltare a unității de formare;
- 3) aprobă planul/raportul anual de activitate a unității de formare;
- 4) aprobă regulamentul de normare a activității didactice;
- 5) aprobă referințele metodologice de organizare a studiului individual;
- 6) contribuie la generalizarea și promovarea experienței personalului didactic în scopul îmbunătățirii procesului de formare;
- 7) examinează cererile personalului didactic privind formarea profesională continuă prin stagii de formare, studii de recalificare, de masterat etc.;
- 8) consultă și propune asigurarea activității didactice/de formare profesională cu diverse resurse necesare în procesul de formare, ca suport pentru activitatea personalului didactic;
- 9) are alte atribuții stipulate în regulamentul intern de prestare a serviciilor educaționale.

Secțiunea a 4-a **Consiliul de administrație**

31. Consiliul de administrație este organul executiv de conducere, cu rol de decizie în domeniul organizatoric și administrativ, constituit din director, directori adjuncți (după caz), contabil-șef, reprezentanți ai personalului didactic (după caz).

Consiliul de administrație activează în conformitate cu prezentul Regulament și cu regulamentul intern de prestare a serviciilor educaționale. Acesta se întrunește ori de câte ori este nevoie, iar deciziile se adoptă prin vot deschis, cu majoritate simplă.

Ședințele Consiliului de administrație sunt consemnate

în procese-verbale.

32. Procesele-verbale se înregistrează în registrul de procese-verbale ale consiliului de administrație și se îndosariază pe suport de hârtie sau electronic.

33. Consiliul de administrație are următoarele atribuții:

- 1) asigură aplicarea în practică a actelor normative în domeniul de activitate;
- 2) aprobă anual proiectul bugetului unității de formare în aspectul managementului educațional;
- 3) actualizează/aprobă anual taxele de studii;
- 4) aprobă strategia de dezvoltare a resurselor umane, din perspectiva managementului educațional, la nivelul unității de formare;
- 5) aprobă platforma de dialog cu partenerii educaționali;
- 6) aprobă proiectele statelor de funcții/de personal;
- 7) aprobă fișele de post ale personalului unității de formare, care sunt aduse la cunoștința acestora sub semnătură;
- 8) are alte atribuții stipulate în regulamentul intern de prestare a serviciilor educaționale.

Secțiunea a 5-a **Directorul**

34. Directorul are formare/calificare în domeniul ingineriei și activităților ingineresti (ingineria transportului auto), cel puțin de nivelul 6 ISCED, sau alte domenii cu același nivel, dar cu promovarea obligatorie a unui program de formare profesională în domeniu.

Un director poate conduce activitatea mai multor sucursale, dar nu poate conduce activitatea mai multor unități de formare.

35. Directorul are următoarele atribuții:

- 1) conduce activitatea unității de formare sub aspectul managementului educațional, asigură funcționarea eficientă a acesteia în ansamblu, asigură respectarea legislației în vigoare și a disciplinei muncii de către toți angajații;
- 2) coordonează implicarea subdiviziunilor în realizarea procesului de instruire;
- 3) diversifică direcțiile de activitate a unității de formare din perspectiva managementului inovativ, elaborează proiectul planului de dezvoltare strategică, planurile anuale de activitate și monitorizează implementarea lor;
- 4) organizează și conduce activitatea consiliului profesoral și a consiliului de administrație;
- 5) întocmește și prezintă spre aprobare consiliului de administrație proiectul bugetului anual necesar activităților didactice/de formare;
- 6) întocmește și prezintă consiliului profesoral raportul anual de activitate didactică/de formare;
- 7) coordonează și poartă răspundere pentru întreaga activitate a unității de formare, inclusiv pentru informațiile înregistrate în SI RUICVF: coordonează serviciile educaționale pentru informarea transparentă a beneficiarilor programelor oferite privind cerințele de înscriere, taxele de studii, tehnologiile informaționale și comunicaționale utilizate, procedeele de examinare etc.;
- 8) angajează și eliberează din funcție personalul didactic;
- 9) propune spre examinare consiliului de administrare obligațiile funcționale ale angajaților și exercită controlul permanent asupra modului de îndeplinire a sarcinilor de către întregul personal;
- 10) asigură menținerea și dezvoltarea continuă a bazei tehnico-materiale și didactice;
- 11) asigură condiții pentru dezvoltarea personalului didactic și de conducere necesare pentru formarea/dezvoltarea profesională continuă;
- 12) stabilește relații, în vederea încheierii de contracte și parteneriate benefice unității de formare, cu instituții din țară și din străinătate;
- 13) administrează bazele de date, inclusiv SI RUICVF,

colecțiile de documente, pagina web etc.;

14) este ordonator de finanțe/credite, semnează contracte, deschide conturi bancare și execută alte acțiuni ce reies din calitatea sa de ordonator de finanțe/credite (după caz);

15) execută alte activități prevăzute în fișa postului.

36. Directorul este în drept să delege unele atribuții directorilor adjuncți, șefilor de sucursale, de departamente, însă poartă răspundere subsidiară pentru realizarea atribuțiilor delegate.

37. Directorul adjunct îndeplinește atribuțiile stabilite prin fișa postului, delegate de către director pe perioade determinate, și preia prerogativele directorului în lipsa acestuia.

Secțiunea a 6-a

Categoriile de personal

38. Personalul unității de formare se constituie din personal de conducere, personal didactic, personal auxiliar.

La unitatea de formare nu pot fi angajate persoanele cărora, prin lege sau hotărâre judecătorească, le este interzisă deținerea funcției de administrator sau a unei alte funcții care acordă dreptul de dispoziție asupra bunurilor materiale, precum și persoane cu antecedente penale pentru infracțiuni contra patrimoniului, infracțiuni economice, infracțiuni săvârșite de persoane cu funcție de răspundere sau de persoane care gestionează organizații comerciale.

Structura unității de formare și numărul de posturi pentru fiecare categorie de personal se stabilesc în statele de funcții, care se aprobă de către fondator.

39. Personalul didactic este format din specialiști care proiectează, derulează, evaluează și revizuiesc activitățile teoretice/practice și/sau programele de formare și dezvoltare a competențelor profesionale, și anume profesori și instructori de conducere auto. Condițiile de angajare sunt stipulate în regulamentul intern de prestare a serviciilor educaționale. Personalul didactic este angajat în baza contractului individual de muncă.

40. Candidatul pentru ocuparea funcției de profesor de siguranță rutieră – titular sau cumulard – deține calificarea în domeniu de cel puțin nivelul 6 ISCED/CNC și modulul psihopedagogie.

41. Candidatul pentru ocuparea funcției de instructor de conducere auto deține certificat de competență profesională de cel puțin nivelul 3 ISCED/CNC.

42. Personalul didactic are următoarele drepturi:

1) să implementeze programe de formare profesională autorizate provizoriu/acreditate prin alegerea formelor și metodelor de predare, a manualelor, a ghidurilor și a altor materiale didactice, pe care le consideră în corespundere cu standardele educaționale de stat;

2) să participe la elaborarea, actualizarea, completarea continuă a curricula, la elaborarea manualelor, suporturilor de curs/metodice, să efectueze studii etc.;

3) să aleagă și să fie ales în structurile administrative și consultative ale unității de formare;

4) alte drepturi stipulate în regulamentul intern de prestare a serviciilor educaționale.

43. Personalul didactic are următoarele obligații:

1) să execute la timp obligațiile de serviciu, folosind integral și eficient timpul de muncă;

2) să elaboreze/actualizeze curriculumul la modulul predat;

3) să asigure condițiile necesare pentru desfășurarea optimă a programelor de formare;

4) să organizeze lucrul individual al participanților la programele de formare la modulul predat;

5) să organizeze evaluările formative și sumative la modulul predat;

6) să creeze situațiile de învățare adecvate formării/dezvoltării competențelor profesionale;

7) să asigure informațional și metodologic procesul de formare: elaborarea suporturilor, ghidurilor, compendiilor etc.;

8) să elaboreze subiectele de evaluare;

9) să completeze corect și la timp documentele de evidență și analiză a formării profesionale;

10) să promoveze stagiile de formare profesională continuă/perfecționare, în condițiile legii;

11) să execute alte activități prevăzute în fișa de post/contractul de muncă.

44. Drepturile și obligațiile personalului de conducere, didactic, auxiliar sunt stabilite în regulamentul intern de prestare a serviciilor educaționale și sunt confirmate prin fișele de post.

45. Timpul de muncă, durata și perioada concediului, norma didactică, retribuirea muncii se calculează și se stabilesc în conformitate cu actele normative.

III. FORMABILII/CURSAŢII

46. Formabilii/cursanții sunt persoanele înmatriculate la programele de formare prin ordinul directorului unității de formare.

Unitatea de formare încheie cu formabilii/cursanții contracte de prestare a serviciilor educaționale.

47. Accederea la programele de formare profesională a conducătorilor de vehicule se realizează în conformitate cu prevederile cadrului normativ.

48. Drepturile și obligațiile formabililor/cursanților sunt stipulate în regulamentul intern de prestare a serviciilor educaționale și în contractul de prestare a serviciilor.

49. Formabililor/cursanților care au încheiat programul de formare și au promovat examenele li se eliberează certificat (document de ieșire RUICVF), care le permite să solicite obținerea dreptului de a conduce vehicule și a permisului de conducere, în condițiile legii.

50. Formabilii/cursanții sunt exmatriculați în următoarele cazuri:

1) la solicitarea proprie;

2) pentru restanțe și absențe neîntemeiate la lecțiile practice sau la peste 25% din numărul total de ore teoretice prevăzute de planurile de învățământ;

3) pentru comiterea încălcărilor legislației rutiere, care au ca pedeapsă privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport sau anularea dreptului de a conduce.

IV. EVALUAREA CALITĂȚII

51. Evaluarea internă a calității se realizează de către structuri instituționale de asigurare a calității, în baza standardelor naționale de referință și a celor de acreditare, precum și în baza regulamentului intern de prestare a serviciilor educaționale.

52. Planul de activitate/raportul de activitate vor include acțiuni pentru determinarea raportului dintre performanțele obținute și cele preconizate, precum și pentru corectarea rezultatelor în sensul dorit/așteptat.

53. Rezultatele evaluării interne a calității se vor discuta în cadrul unității de formare și vor fi documentate.

54. Evaluarea externă a calității se realizează de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, în condițiile legii, sau de către alte agenții de evaluare înscrise în Registrul European pentru Asigurarea Calității, pentru fiecare sediu/sucursală.

55. Decizia cu privire la retragerea dreptului de organizare a unui program de studii se adoptă de către Ministerul Educației și Cercetării, în baza rezultatelor evaluării externe a calității efectuate de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, și nu permite unității de formare să înmatriculeze noi grupe.

56. Decizia cu privire la neacreditarea unui program de

studii se adoptă de către Ministerul Educației și Cercetării, în baza rezultatelor evaluării externe a calității efectuate de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, și nu permite unității de formare să înmatriculeze noi grupe, iar cele aflate în procesul de formare se transferă la o altă unitate de formare cu program identic, acreditat.

V. ACTIVITATEA ECONOMICO-FINANCIARĂ ȘI BAZA TEHNICO-MATERIALĂ

57. Unitățile de formare dispun de active proprii cu drept de gestiune.

58. Finanțarea formării profesionale continue a adulților se realizează din surse publice și/sau private, în bază de parteneriat public-privat, prin finanțare și cofinanțare de către angajatori, organizații nonguvernamentale, din fonduri nerambursabile în cadrul programelor internaționale, precum și din contribuția beneficiarilor.

Atragerea resurselor externe se efectuează în corespundere cu legislația sau prevederile acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte.

59. Taxa de studii la programele de formare profesională se stabilește și se aprobă în cadrul unității de formare, în baza unui deviz de cheltuieli aprobat.

60. Relațiile dintre unitatea de formare și persoanele fizice și/sau juridice se reglementează prin contracte de prestare a serviciilor educaționale, în care sunt specificate drepturile și obligațiile părților, durata, mărimea taxei de studii etc., sau prin alte tipuri de contracte.

61. Activitatea economico-financiară se efectuează conform actelor normative în vigoare și este asigurată de serviciul de contabilitate.

62. Baza tehnico-materială a unității de formare este constituită din edificii, fond de carte de specialitate, echipamente, vehicule de instruire, teren de instruire, etc., în funcție de tipul programelor de formare oferite, specificul și complexitatea lor, și corespunde cadrului normativ.

Sălile de curs pot fi amenajate și destinate pentru realizarea mai multor unități de curs/module componente ale planului de învățământ sau pentru câteva programe de formare profesională.

Terenul de instruire, în corespundere cu programele de formare profesională, cu suprafață suficientă pentru amplasarea elementelor prevăzute în curriculum, improvizate prin indicatoare și marcaje rutiere, jaloane sau stegulețe pe stativ portative, trebuie să fie dotat cu rampă/pantă, platformă de încărcare/descărcare.

Vehiculele de instruire trebuie să aibă afișate pe portierele din față denumirea unității de formare și informații de identificare, iar în interior, la loc vizibil, un ecuson cu numele și fotografia instructorului de conducere auto și denumirea unității de formare.

Dezvoltarea și completarea bazei materiale, completarea resurselor educaționale se realizează continuu pentru fiecare sediu/filială.

VI. DISPOZIȚII SPECIALE

63. Calificările obținute de personalul didactic până la intrarea în vigoare a prezentului Regulament sunt recunoscute și echivalate, după caz, în baza Regulamentului privind validarea educației nonformale și informale, aprobat de Ministerul Educației și Cercetării.

Anexa nr. 2
la Hotărârea Guvernului nr.170/2023

REGULAMENT

de organizare și funcționare a unităților de formare profesională a personalului din domeniul transportului rutier

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de formare profesională a personalului din domeniul transportului rutier (în continuare – *Regulament*) reglementează modul de organizare și funcționare a unităților de formare profesională a personalului din domeniul transportului rutier și a activităților conexe (în continuare – *unitate de formare*).

2. Unitatea de formare își elaborează, în baza prezentului Regulament, propriul regulament de organizare și funcționare în vederea prestării serviciilor educaționale.

3. Regulamentul unității de formare se aprobă de către fondator și se aduce la cunoștința publicului prin afișare pe pagina web a unității de formare și/sau pe panoul informațional.

4. Unitatea de formare este persoană juridică de drept public sau privat și se constituie în condițiile legii. Unitatea de formare poate avea sucursale.

5. Unitatea de formare asigură formarea profesională a personalului din domeniul transportului rutier și al activităților conexe prin programe de formare profesională autorizate provizoriu/acreditate, în condițiile legii.

6. În sensul prezentului Regulament se definesc următoarele noțiuni:

transportatori rutieri – persoane care transportă mărfuri sau persoane în traficul național și/sau internațional cu vehicule rutiere;

formare profesională inițială a transportatorilor rutieri – proces de pregătire pentru dobândirea/formarea competențelor profesionale minime necesare pentru obținerea certificatului de competență profesională;

formare profesională continuă a transportatorilor rutieri – proces de instruire ulterior formării inițiale, care asigură fie dezvoltarea competențelor profesionale deja dobândite/formate, fie dobândirea de noi competențe;

competențe profesionale – capacitatea confirmată de a aplica, a transfera și a combina cunoștințele și deprinderile de transportare în siguranță a mărfurilor sau a persoanelor în traficul național și/sau internațional cu vehicule rutiere;

conducător auto pentru transport rutier de marfă – transportator rutier de marfă care conduce autocamioane (autovehicule specializate);

conducător auto pentru transport rutier de persoane – transportator rutier de persoane care conduce autoturisme, microbuze, autobuze, autocare;

trafic național – operațiune de transport rutier care se efectuează între două localități situate pe teritoriul aceluiași stat;

trafic internațional – operațiune de transport rutier care se efectuează între o localitate de plecare și o localitate de destinație, situate pe teritorii a două state diferite, cu sau fără tranzitarea unuia sau mai multor state.

7. Unitățile de formare asigură formarea competențelor profesionale în context formal, în mod distinct, pe niveluri de formare: managementul operațiunilor de transport rutier, transportul rutier de mărfuri, transportul rutier de persoane, experți în activități de transport rutier și activități conexe, ținând cont de particularitățile și cerințele solicitate de piața muncii, în vederea obținerii certificatului de competență profesională.

II. PRINCIPIILE, MISIUNEA ȘI ATRIBUȚIILE UNITĂȚII DE FORMARE

8. Unitatea de formare se organizează și funcționează în condițiile legii, în special în baza principiilor prevăzute la art. 7 din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 și a prevederilor Legii nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier.

9. Misiunea unității de formare este promovarea, dezvoltarea, eficientizarea, sporirea calității și relevanței

formării profesionale a personalului din domeniul transportului rutier și al activităților conexe, orientată spre cerințele transportului rutier și asigurarea sinergiei dintre formarea profesională și sectorul real al economiei.

10. Unitatea de formare asigură:

1) formarea competențelor profesionale ale managerilor, conducătorilor de vehicule-transportatori de mărfuri și persoane, experților, consilierilor în transport rutier de mărfuri, precum și ale personalului din activități conexe;

2) cooperarea cu mediul economic în domeniul transportului rutier de mărfuri și persoane, precum și al activităților conexe;

3) ghidarea în carieră și promovarea învățării pe tot parcursul vieții.

11. În vederea exercitării serviciilor educaționale/de formare profesională, unităților de formare le revin următoarele atribuții:

1) instruirea în cadrul programelor de formare profesională autorizate provizoriu/acreditate a managerilor operațiunilor de transport rutier, a conducătorilor de vehicule în transportul rutier de mărfuri, a conducătorilor de vehicule în transportul rutier de persoane, a experților, a consilierilor prin intermediul cursurilor teoretice și practice, activităților de formare de tip masterclass, training, workshop, care se desfășoară în funcție de obiectivele educaționale/de formare profesională prioritare, stabilite în programe, planurile de învățământ, instrucțiunile metodice, ordinele și dispozițiile Ministerului Educației și Cercetării;

2) colaborarea cu ministerele de resort, patronatele, asociațiile profesionale pentru identificarea cerințelor, tendințelor și necesarului de forță de muncă din domeniul transportului rutier, competențelor și serviciilor de formare solicitate și susținute de noile oferte educaționale bazate pe cerere;

3) colaborarea cu instituțiile de învățământ superior și instituțiile de cercetare în vederea implementării și aplicării inovațiilor tehnologice și psihopedagogice.

Secțiunea 1

Organizarea procesului de formare profesională

12. Unitatea de formare poate realiza:

1) programe de formare profesională autorizate provizoriu/acreditate;

2) stagii de practică și specializare în unități de formare din țară și din străinătate;

3) seminare, conferințe, mese rotunde etc.;

4) alte forme prevăzute de legislație.

13. Procesul de formare profesională se realizează prin activități teoretice și practice, contact direct și studiu individual, conform planului de învățământ, componentă a programului de formare, aprobat prin ordinul comun al ministrului educației și cercetării și al ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale.

14. Unitățile de curs/modulele obligatorii și numărul total de ore prevăzut pe niveluri de formare profesională sunt stabilite prin planul de învățământ, aprobat prin ordinul comun al ministrului educației și cercetării și al ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale.

Nu se admite excluderea unor unități de curs/module și nici modificarea numărului total de ore prevăzut pentru fiecare dintre acestea.

15. Numărul de persoane înmatriculate într-o grupă este în funcție de resursele disponibile: suprafața sălilor de curs, numărul personalului didactic, numărul vehiculelor de instruire.

16. Activitățile de curs se desfășoară conform orarului, aprobat de către directorul unității de formare. Orele de curs se documentează prin completarea catalogului grupei, iar numărul lor nu trebuie să depășească, pentru profesor, durata timpului de muncă stabilit de legislația muncii.

17. Durata unei ore academice/contact direct este de 45 de minute. Activitățile se organizează pentru fiecare grupă separat.

18. Evaluarea rezultatelor învățării se efectuează sistematic la activitățile teoretice și practice. Fiecare modul se finalizează cu evaluare. Rezultatele obținute la evaluările curente servesc drept argument pentru admiterea la evaluarea finală. Rezultatele la evaluarea finală se apreciază cu calificativele „admis” sau „respins”. Se declară promovați cursanții care, la sfârșitul programului de formare, obțin la fiecare modul din planul de învățământ și la evaluarea finală calificativul „admis”. Formabilul/cursantul apreciat cu calificativul „respins” este declarat restanțier. Formabilii/cursanții care, din motive întemeiate, justificate prin acte confirmative, nu au promovat programul de formare profesională în termenele stabilite se declară amânați și au posibilitatea de a relua instruirea.

19. Unitatea de formare este în drept să organizeze programe pentru persoane cu nevoi speciale, adaptându-le în mod corespunzător pentru a asigura accesul egal și nediscriminatoriu al acestor categorii de persoane la formarea profesională și asigurând procesul de formare cu resurse adaptate.

20. Unitatea de formare este în drept să organizeze programe în limbile minorităților naționale sau într-o limbă de circulație internațională. Programele în limbile minorităților naționale sau într-o limbă de circulație internațională pentru care se solicită autorizare provizorie/acreditate vor fi asigurate cu personal didactic și materiale didactice și se vor întocmi și în limba română.

21. La finalizarea programelor de formare profesională cursanții susțin examene. Promovarea examenelor este certificată de către autoritatea competentă a statului – Agenția Națională Transport Auto sau Centrul Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație.

Secțiunea a 2-a

Managementul educațional

22. Unitatea de formare își stabilește individual structura, subdiviziunile structurale, numărul de posturi pentru fiecare categorie de personal, statele de personal, în funcție de tipul programelor de formare profesională oferite, specificul și complexitatea activităților.

23. Managementul educațional în unitatea de formare este asigurat de către director în coordonare cu organele administrative și consultative.

Numirea în funcție/alegerea directorului se realizează prin procedură internă aprobată în cadrul unității de formare profesională.

24. În unitatea de formare funcționează următoarele organe administrative și consultative pentru activitățile didactice: consiliul profesoral și consiliul de administrație.

În unitățile de formare care nu au sucursale, ședințele consiliului profesoral și ale consiliului de administrație pot fi organizate/desfășurate concomitent.

Secțiunea a 3-a

Consiliul profesoral

25. Consiliul profesoral este organul colectiv de conducere constituit din personalul didactic titular și cumulard și este prezidat de director.

26. Consiliul profesoral activează în baza și în conformitate cu prezentul Regulament și cu regulamentul intern de prestare a serviciilor educaționale. Acesta se întrunește obligatoriu, iar hotărârile se adoptă prin vot deschis, cu majoritate simplă.

Secretarul consiliului profesoral este ales prin vot deschis pentru o perioadă de un an.

Sedințele Consiliului profesoral sunt consemnate în procese-verbale.

27. Procesele-verbale se înregistrează în registrul

proceselor-verbale ale consiliului profesoral și care se îndosariază pe suport de hârtie sau electronic.

28. La sfârșitul semestrului întâi și la încheierea anului calendaristic, consiliul profesoral analizează rezultatele procesului de instruire la programele de formare profesională în etapa anterioară și stabilește obiectivele pentru etapa următoare.

29. Consiliul are următoarele atribuții:

- 1) consultă/aprobă regulamentul intern de activitate/de prestare a serviciilor educaționale;
- 2) propune priorități/aprobă planul strategic de dezvoltare a unității de formare;
- 3) aprobă planul/raportul anual de activitate a unității de formare;
- 4) aprobă regulamentul de normare a activității didactice;
- 5) aprobă referințele metodologice de organizare a studiului individual;
- 6) contribuie la generalizarea și promovarea experienței personalului didactic în scopul îmbunătățirii procesului de formare;
- 7) examinează cererile personalului didactic privind formarea profesională continuă prin cursuri și stagii de formare profesională continuă, studii de recalificare, de masterat, doctorat;
- 8) consultă și propune asigurarea activității didactice/de formare profesională cu diverse resurse necesare procesului de formare, ca suport pentru activitatea personalului didactic;
- 9) are alte atribuții stipulate în regulamentul intern de prestare a serviciilor educaționale.

Secțiunea a 4-a Consiliul de administrație

30. Consiliul de administrație este organul executiv de conducere a activității didactice/de formare profesională, cu rol de decizie în domeniul organizatoric și administrativ, constituit din director, directori adjuncți (după caz), contabil-șef, reprezentanți ai personalului didactic (după caz).

Consiliul de administrație activează în conformitate cu prezentul Regulament și cu regulamentul intern de prestare a serviciilor educaționale. Acesta se întrunește ori de câte ori este nevoie, iar deciziile se adoptă prin vot deschis, cu majoritate simplă.

Sedințele Consiliului de administrație sunt consemnate în procese-verbale.

31. Procesele-verbale se înregistrează în registrul proceselor-verbale ale consiliului de administrație și se îndosariază pe suport de hârtie sau electronic.

32. Consiliul de administrație are următoarele atribuții:

- 1) asigură aplicarea în practică a actelor normative în vigoare în domeniul de activitate;
- 2) aprobă anual proiectul bugetului unității de formare în aspectul managementului educațional;
- 3) actualizează/aprobă anual taxele de studii;
- 4) aprobă strategia de dezvoltare a resurselor umane din perspectiva managementului educațional la nivelul unității de formare;
- 5) aprobă platforma de dialog cu partenerii educaționali;
- 6) aprobă proiectele statelor de funcții/de personal;
- 7) aprobă fișele de post ale personalului unității de formare, care sunt aduse la cunoștința acestora sub semnătură;
- 8) are alte atribuții stipulate în regulamentul intern de prestare a serviciilor educaționale.

Secțiunea a 5-a Directorul

33. Directorul are formare/calificare în domeniul ingineriei și/sau al tehnologiei transportului auto ori, după caz, al tehnologiilor de operare în transportul auto și

trebuie să prezinte documentele care certifică experiența de muncă de minimum 5 ani în domeniu și o declarație pe propria răspundere privind lipsa antecedentelor penale și contravenționale;

Un director poate conduce activitatea mai multor sucursale, dar nu poate conduce activitatea mai multor unități de formare.

34. Directorul are următoarele atribuții:

- 1) conduce activitatea unității de formare sub aspectul managementului educațional, asigură funcționarea eficientă a acesteia în ansamblu, asigură respectarea legislației în vigoare și a disciplinei muncii de către toți angajații;
- 2) coordonează implicarea subdiviziunilor în realizarea procesului de formare profesională a personalului din domeniul transportului rutier și al activităților conexe;
- 3) diversifică direcțiile de activitate a unității de formare din perspectiva managementului inovativ, elaborează proiectul planului de dezvoltare strategică, planurile de activitate, monitorizează realizarea lor;
- 4) organizează și conduce activitatea consiliului profesoral și a consiliului de administrație;
- 5) întocmește și prezintă spre aprobare consiliului de administrație proiectul bugetului anual necesar activităților didactice/de formare profesională;
- 6) întocmește și prezintă consiliului profesoral raportul anual de activitate didactică/de formare profesională;
- 7) coordonează și poartă răspundere pentru întreaga activitate didactică a unității de formare; coordonează serviciile educaționale pentru informarea transparentă a beneficiarilor programelor oferite privind cerințele de înscriere, taxele de studii, tehnologiile informaționale și comunicaționale utilizate, procedeele de evaluare etc.;
- 8) angajează și eliberează din funcție personalul didactic;
- 9) propune spre examinare consiliului de administrare obligațiile funcționale ale angajaților și exercită controlul permanent asupra modului de îndeplinire a sarcinilor de către întregul personal;
- 10) asigură menținerea și dezvoltarea continuă a bazei tehnico-materiale și didactice;
- 11) asigură condiții pentru dezvoltarea personalului de conducere și didactic necesare pentru formarea/dezvoltarea profesională continuă;
- 12) stabilește relații, în vederea încheierii de contracte și parteneriate benefice unității de formare, cu instituții din țară și din străinătate;
- 13) administrează bazele de date, colecțiile de documente, pagina web etc.;
- 14) este ordonator de finanțe/credite, semnează contracte, deschide conturi bancare și execută alte acțiuni ce reies din calitatea sa de ordonator de finanțe/credite (după caz);
- 15) execută alte activități prevăzute în fișa postului.

35. Directorul este în drept să delege unele atribuții directorilor adjuncți, însă poartă răspundere subsidiară pentru realizarea atribuțiilor delegate.

36. Directorul adjunct îndeplinește atribuțiile stabilite prin fișa postului, delegate de director pe perioade determinate, și preia prerogativele directorului în lipsa acestuia.

Secțiunea a 6-a Categoriile de personal

37. Personalul unității de formare se constituie din personal de conducere, personal didactic, personal auxiliar.

Nu pot fi angajate persoanele cărora, prin lege sau hotărâre judecătorească, le este interzisă deținerea funcției de administrator sau a unei alte funcții care acordă dreptul de dispoziție asupra bunurilor materiale, precum și persoane cu antecedente penale pentru infracțiuni contra patrimoniului, infracțiuni economice, infracțiuni săvârșite de persoane cu funcție de răspundere sau de persoane care

gestionează organizații comerciale.

Structura unității de formare și numărul de posturi pentru fiecare categorie de personal se stabilesc în statele de funcții, care se aprobă de către fondator.

38. Personalul didactic este format din specialiști care proiectează, derulează, evaluează și revizuiesc activitățile teoretice/practice și/sau programele de formare și dezvoltare a competențelor profesionale: titulari, cumularzi, invitați pentru predarea unor subiecte. Condițiile de angajare sunt stipulate în regulamentul intern de prestare a serviciilor educaționale. Personalul didactic este angajat în baza contractului individual de muncă. Invitații pentru predarea unor subiecte pot fi angajați și în baza contractului de prestare a serviciilor.

39. Candidații la funcții didactice: juriști, economiști, ingineri în transportul auto – titulari sau cumularzi – confirmă deținerea unei calificări în domeniul unității de curs/modulului predat de cel puțin nivelul 6 ISCED și modulul psihopedagogie și/sau certificat de formator.

40. Personalul didactic are următoarele drepturi:

1) să implementeze programe de formare profesională autorizate provizoriu/acreditate prin alegerea formelor și metodelor de predare, a manualelor, a ghidurilor și a altor materiale didactice de suport, pe care le consideră în corespundere cu standardele educaționale de stat;

2) să participe la elaborarea, actualizarea, completarea continuă a curricula, la elaborarea manualelor, suporturilor metodice, notelor de curs, să efectueze studii etc.;

3) să aleagă și să fie ales în structurile administrative și consultative ale unității de formare;

4) alte drepturi stipulate în regulamentul intern de prestare a serviciilor educaționale.

41. Personalul didactic are următoarele obligații:

1) să execute la timp obligațiile de serviciu, folosind integral și eficient timpul de muncă;

2) să asigure condițiile necesare pentru desfășurarea optimă a programelor de formare și actualizarea curriculumului la modulul predat;

3) să faciliteze procesul de învățare și formarea/dezvoltarea competențelor profesionale;

4) să organizeze/ghideze lucrul individual al participanților la programele de formare la modulul predat;

5) să creeze situații de învățare adecvate formării/dezvoltării competențelor profesionale;

6) să asigure informațional și metodologic procesul de formare: elaborarea suporturilor, ghidurilor, compendiilor etc.;

7) să elaboreze subiectele de evaluare;

8) să completeze corect și la timp documentele de evidență și analiză a formării profesionale.

9) să promoveze stagiile de formare profesională continuă/perfecționare, în condițiile legii;

10) să execute alte activități prevăzute în fișa de post/contractul de muncă.

42. Drepturile și obligațiile personalului de conducere, didactic, auxiliar sunt stabilite în regulamentul intern de prestare a serviciilor educaționale și sunt confirmate prin fișele de post.

43. Timpul de muncă, durata și perioada de concediu, norma didactică, retribuirea muncii se calculează și se stabilesc în conformitate cu actele normative.

III. FORMABILII/CURSAŢII

44. Formabilii/cursanții sunt persoanele înmatriculate la programele de formare prin ordin al directorului unității de formare.

Unitatea de formare încheie cu formabilii/cursanții contracte de prestare a serviciilor educaționale.

45. Dosarul de înscriere la programele de formare profesională inițială va cuprinde:

1) pentru manageri: cerere, copii ale actului de studii și buletinului de identitate, declarație pe proprie răspundere despre lipsa antecedentelor penale și fiscale;

2) pentru conducătorii de vehicule: cerere, copii ale permisului de conducere și buletinului de identitate, declarație pe proprie răspundere despre lipsa antecedentelor penale și fiscale;

3) pentru experți: cerere, copii ale actului de studii și buletinului de identitate, declarație pe proprie răspundere despre lipsa antecedentelor penale și fiscale;

Pentru înscrierea la programele de formare profesională de perfecționare, dosarul de înscriere se completează și cu copia certificatului de competență profesională expirat.

46. Drepturile și obligațiile formabililor/cursanților sunt stipulate în regulamentul intern de prestare a serviciilor educaționale și în contractul de prestare a serviciilor educaționale.

47. Formabililor/cursanților care au încheiat cu succes programul de formare li se eliberează certificat de competență profesională.

48. Formabilii/cursanții sunt exmatriculați în următoarele cazuri:

1) la solicitarea proprie;

2) pentru restanțe și absențe neîntemeiate la lecțiile practice sau la peste 25% din numărul total de ore teoretice prevăzute de planurile de învățământ;

3) iar formabilii/cursanții conducători de vehicule – și pentru comiterea încălcărilor legislației rutiere, care au ca pedeapsă privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport sau anularea dreptului de a conduce.

IV. EVALUAREA CALITĂȚII

49. Evaluarea internă a calității se realizează de către structuri instituționale de asigurare a calității, în baza standardelor naționale de referință și a celor de acreditare precum și în baza regulamentulului intern de prestare a serviciilor educaționale.

50. Planul de activitate/raportul de activitate vor include acțiuni pentru determinarea raportului dintre performanțele obținute și cele preconizate, precum și pentru corectarea rezultatelor în sensul dorit/așteptat.

51. Rezultatele evaluării interne a calității se vor discuta în cadrul unității de formare și vor fi documentate.

52. Evaluarea externă a calității se realizează de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, în condițiile legii, sau de către alte agenții de evaluare înscrise în Registrul European pentru Asigurarea Calității pentru fiecare sediu/sucursală.

53. Decizia cu privire la retragerea dreptului de organizare a unui program de studii se adoptă de către Ministerul Educației și Cercetării, în baza rezultatelor evaluării externe a calității efectuate de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, și nu permite unității de formare să înmatriculeze noi grupe.

54. Decizia cu privire la neacreditarea unui program de studii se adoptă de către Ministerul Educației și Cercetării, în baza rezultatelor evaluării externe a calității efectuate de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, și nu permite unității de formare să înmatriculeze noi grupe, iar cele aflate în procesul de formare se transferă la o altă unitate de formare cu program identic, acreditat.

V. ACTIVITATEA ECONOMIC-FINANCIARĂ ȘI BAZA TEHNICO-MATERIALĂ

55. Unitățile de formare dispun de active proprii cu drept de gestiune.

56. Finanțarea formării profesionale continue a adulților se realizează din surse publice și/sau private, în bază de parteneriat public-privat, prin finanțare și cofinanțare de către angajatori, organizații nonguvernamentale, din fonduri nerambursabile în cadrul programelor internaționale,

precum și din contribuția beneficiarilor.

Atragerea resurselor externe se efectuează în corespundere cu legislația sau prevederile acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte.

57. Taxa de studii la programele de formare profesională se stabilește în cadrul unității de formare, în baza unui deviz de cheltuieli aprobat.

58. Relațiile dintre unitatea de formare și persoanele fizice și juridice se reglementează prin contracte de prestare a serviciilor educaționale, în care sunt specificate drepturile și obligațiile părților, durata studiilor, mărimea taxei de studii etc., sau prin alte tipuri de contracte.

59. Activitatea economico-financiară a unității de formare se efectuează conform actelor normative și este

asigurată de serviciul de contabilitate.

60. Baza tehnico-materială a unității de formare este constituită din edificii, fond de carte de specialitate, echipamente, vehicule de instruire, teren de instruire, simulatoare etc., în funcție de tipul programelor de formare oferite, specificul și complexitatea lor, conform cadrului normativ.

Sălile de curs pot fi amenajate și destinate pentru realizarea mai multor unități de curs/module, componente ale planului de învățământ sau pentru câteva programe de formare profesională.

Dezvoltarea și completarea bazei-materiale, completarea resurselor educaționale se realizează continuu, inclusiv pentru fiecare sediu/sucursală.

328 HOTĂRÂRE

cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (eficientizarea gestionării mijloacelor financiare ale Fondului național pentru dezvoltare regională și locală)

În temeiul art. 3 alin. (4) și al art. 7 alin. (1) din Legea nr. 27/2022 privind Fondul național pentru dezvoltare regională și locală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 60, art. 76), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Hotărârea Guvernului nr. 152/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea mijloacelor financiare ale Fondului național pentru dezvoltare regională și locală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 78, art. 207), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1) la punctul 1 din hotărâre, subpunctul 3) va avea următorul cuprins:

„3) Regulamentul privind organizarea concursurilor pentru identificarea, evaluarea și aprobarea proiectelor în domeniul dezvoltării locale în cadrul Programului național „Satul european”, propuse spre finanțare din Fondul național pentru dezvoltare regională și locală, conform anexei nr. 3.”;

2) anexa nr. 1:

a) la punctul 2, după cuvintele „este instituit” se introduc cuvintele „ca poziție distinctă în bugetul de stat”;

b) la punctul 6, subpunctul 2) se completează cu textul „, ținând cont de dimensiunea egalității de gen și incluziunii sociale”;

c) la punctul 7, subpunctul 2) se completează cu textul „, aprobat de Consiliu”;

d) punctul 8 se completează cu subpunctul 3) cu următorul cuprins:

„3) cofinanțarea proiectelor implementate din sursele de asistență externă”;

e) punctul 10 se completează cu textul „, inclusiv pentru asigurarea accesului echitabil la servicii și infrastructură al persoanelor cu dificultăți în deplasare și al persoanelor cu dizabilități”;

f) la punctul 12:

subpunctul 5) se abrogă;

subpunctul 6) va avea următorul cuprins:

„6) aprobă măsurile pentru care se lansează concursurile, costurile minime și maxime pentru programele și proiectele eligibile, precum și condițiile specifice aferente concursului”;

g) la punctul 13, subpunctul 6) se completează cu cuvintele „finanțate din Fond”;

h) la punctul 14 subpunctul 5), după cuvintele „beneficiarii proiectului” se introduc cuvintele „ori constatarea costurilor investiționale formate în cadrul proiectelor de dezvoltare locală”;

i) punctul 23 se completează cu un enunț cu următorul cuprins: „Soldul alocațiilor financiare aprobate din Fond conform cererii de finanțare și format în urma procedu-

rilor de achiziții publice nu vor fi repartizate pentru alte cheltuieli, obiective de intervenție sau volume de lucrări, servicii și bunuri care nu se regăsesc în cererile de finanțare aprobate.”;

j) punctul 26 se abrogă;

k) la punctul 30:

subpunctul 1) se completează cu textul „, pentru inițierea procedurilor de achiziții publice”;

subpunctul 3):

la litera a), cuvintele „termene restrânse” se substituie cu textul „termen de 15 zile”;

la litera b), cuvintele „imediat după semnarea” se substituie cu cuvintele „în ziua semnării”;

l) punctul 32 va avea următorul cuprins:

„**32.** Contabilitatea mijloacelor Fondului este asigurată de către:

a) autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională care ține evidența mijloacelor acordate/finanțărilor efectuate din mijloacele Fondului;

b) beneficiarul mijloacelor primite din Fond, care ține contabilitatea volumelor de lucrări efectuate în cadrul proiectelor finanțate din mijloacele Fondului și a mijloacelor utilizate pentru implementarea acestor proiecte, a mijloacelor proprii utilizate sub formă de contribuție. Beneficiarii mijloacelor din Fond sunt obligați să prezinte finanțatorului informațiile aferente mersului implementării proiectelor investiționale, în componența și în formatul stabilite de acesta.”;

m) se completează cu punctul 32' cu următorul cuprins:

„**32'.** Agențiile de dezvoltare regională și entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală țin evidența contabilă a mijloacelor provenite din Fond conform standardelor naționale de contabilitate.”;

n) la punctul 34, subpunctul 3) se completează cu un enunț cu următorul cuprins: „Raportul va conține date cu privire la beneficiarii acestor proiecte, dezagregate pe criteriu de gen.”;

o) punctul 36 va avea următorul cuprins:

„**36.** Fondul este supus auditului. Periodic, pe măsura finalizării finanțării programelor și proiectelor incluse în Documentul unic de program, mijloacele Fondului sunt auditate de Curtea de Conturi.

Rapoartele de audit sunt prezentate autorității de elaborare a politicii de dezvoltare regională, Consiliului și Ministerului Finanțelor.

Rapoartele de audit sunt publicate pe paginile web oficiale ale instituțiilor responsabile.”;

p) se completează cu punctul 36' cu următorul cuprins:

„36¹. În cazul implementării proiectelor cu suportul partenerilor de dezvoltare, corectitudinea utilizării mijloacelor pentru implementarea proiectelor este supusă auditului anual din partea donatorilor internaționali, inclusiv din partea instituțiilor specializate ale Uniunii Europene și a altor organizații care contribuie la formarea mijloacelor Fondului.”;

3) anexa nr. 2:

a) punctul 4:

măsura 1.1:

la subpunctul 1), litera a) se completează cu textul „, platforme industriale multifuncționale”;

subpunctul 2) se abrogă;

la subpunctul 3) litera e), cuvântul „sustenabilitate” se substituie cu cuvântul „durabilitate”;

la subpunctul 4), compartimentul „Rezultate scontate în cadrul proiectelor și programelor” litera b), după cuvintele „zone economice libere” se introduce textul „, platforme industriale multifuncționale”;

la măsura 1.2:

subpunctul 2) se abrogă;

la litera e), cuvântul „sustenabilitate” se substituie cu cuvântul „durabilitate”;

la compartimentul „Rezultatele scontate în cadrul proiectelor și programelor”: literalele c) și d) vor avea următorul cuprins:

„c) rata de ocupare, inclusiv după sex (%)”;

d) rata șomajului, inclusiv după sex (%)”;

la compartimentul „Indicatori de produs ai măsurii 1.2.”, litera a) se completează cu textul „(număr femei/bărbați)”;

măsura 1.3:

la subpunctul 1) litera d), cuvântul „sustenabilă” se substituie cu cuvântul „durabilă”;

subpunctul 2) se abrogă;

la subpunctul 3) litera e), cuvântul „sustenabilitate” se substituie cu cuvântul „durabilitate”;

b) punctul 5:

la măsura 2.1, subpunctul 2) se abrogă;

la măsura 2.2:

subpunctul 2) se abrogă;

subpunctul 3):

la litera d), liniuța a patra se abrogă;

la litera f), cuvântul „sustenabilitate” se substituie cu cuvântul „durabilitate”;

la măsura 2.3, subpunctul 2) se abrogă;

la măsura 2.4:

subpunctul 2) se abrogă;

la subpunctul 3) litera e), cuvântul „sustenabilitate” se substituie cu cuvântul „durabilitate”;

c) la punctul 6:

la măsura 3.1:

subpunctul 2) se abrogă;

la subpunctul 4) litera d), cuvântul „sustenabilitate” se substituie cu cuvântul „durabilitate”;

se completează cu măsura 3.2 cu următorul cuprins:

„Măsura 3.2. Eficientizarea energetică a clădirilor publice

1) Acțiunile prezentei măsuri sunt orientate spre diminuarea costurilor de întreținere a clădirilor publice prin eficientizarea lor energetică, inclusiv prin utilizarea surselor alternative de producere a energiei, cu ajutorul următoarelor tipuri de proiecte investiționale:

a) măsuri de reparație capitală/măsuri de pregătire pentru reparația capitală. Aceste lucrări ar putea fi necesare înainte de a întreprinde măsuri de izolare (renovarea acoperișului, instalarea unui sistem de gestionare a apelor pluviale, lucrări de demolare, plintă, trotuare, sistem de protecție la trăsnet, sistem de protecție solară, intrare etc.);

b) măsuri de izolare termică: izolarea termică a pereților

exteriori, izolarea etajului de sus și a demisolului (parțial), izolarea pereților externi ai demisolului (parțial) și înlocuirea ferestrelor;

c) re tehnologizarea rețelelor termice interioare ale clădirii;

d) reabilitarea sistemului de încălzire/instalarea unui nou sistem de încălzire, inclusiv echipamente auxiliare;

e) renovarea sistemului/instalației de iluminare în favoarea unui sistem de iluminare eficient din punct de vedere energetic.

Măsurile respective se extind asupra clădirilor instituțiilor de învățământ (preșcolare și preuniversitare), a sectorului medical (spitale, centre de sănătate, centre ale medicilor de familie, alte instituții medicale) și a sectorului social (instituții de asistență socială și de reabilitare/recuperare), a sectorului menținerii ordinii publice (comisariate de poliție, edificii de cazare a personalului destinat asigurării ordinii publice, edificii de asigurare a activităților de serviciu).

2) Durata proiectelor finanțate nu poate depăși 24 de luni.

Rezultatele scontate în cadrul proiectelor și programelor:

a) diminuarea consumului resurselor energetice în clădirile și edificiile publice (%);

b) rata sporirii izolării termice a clădirilor și edificiilor (%).

Indicatori de produs ai măsurii 3.2:

a) număr de clădiri publice eficientizate energetic;

b) suprafață totală a clădirilor eficientizate energetic;

c) număr de beneficiari direcți ai clădirilor eficientizate energetic;

d) număr de cazangerii, sisteme de termoficare construite/reabilitate;

e) număr de instalații de producere a energiei din surse alternative.”;

d) la punctul 7 subpunctele 1) și 2), textul „și 3.1” se substituie cu textul „, 3.1 și 3.2”;

e) punctul 22:

la subpunctul 4) litera b), textul „, și nu poate fi mai mic de 90 de zile” se exclude;

subpunctul 6) litera a):

la liniuța întâi, textul „, din subdiviziunea cu competențe în coordonarea politicilor la nivel național” se exclude;

se completează cu o liniuță nouă cu următorul cuprins:

„- un reprezentant al autorității administrației publice centrale cu competențe în domeniul energiei”;

f) la punctul 25 subpunctul 7):

literalele a) și b) vor avea următorul cuprins:

„a) extrasul din Registrul cadastral al bunurilor imobile (care va confirma dreptul de proprietate asupra terenurilor/clădirilor sau a infrastructurii);

b) decizia privind acordul de mediu, acordul de mediu și/sau concluzia privind evaluarea biodiversității, după caz, în conformitate cu prevederile Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului”;

literalele c) și d) se exclud;

g) la punctul 26 subpunctul 3), litera d) va avea următorul cuprins:

„d) secretarul comisiei interministeriale va informa toți aplicanții privitor la rezultatele evaluării proiectelor conform rezultatelor raportului elaborat de către comisia interministerială. Deciziile comisiei sunt aprobate cu majoritate simplă de voturi. Raportul va include lista proiectelor aprobate în ordine descrescătoare, în funcție de punctajul obținut. În cazul proiectelor respinse, raportul va include argumentele sau cauzele respingerii acestora. În cazul proiectelor aprobate pentru etapa următoare, aplicanții vor fi informați despre necesitatea depunerii cererii de finanțare în termenele și în condițiile stabilite.”;

h) la punctul 28:

subpunctul 7):

literale a) și b) vor avea următorul cuprins:
„a) extrasul din Registrul cadastral al bunurilor imobile (care va confirma dreptul de proprietate asupra terenurilor/clădirilor sau a infrastructurii);

b) decizia privind acordul de mediu, acordul de mediu și/sau concluzia privind evaluarea biodiversității, după caz,

în conformitate cu prevederile Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului”;

literale c) și d) se abrogă;

4) anexa nr. 3 va avea următorul cuprins:

„Anexa nr. 3
la Hotărârea Guvernului nr. 152/2022

REGULAMENT

privind organizarea concursurilor pentru identificarea, evaluarea și aprobarea proiectelor în domeniul dezvoltării locale în cadrul Programului național „Satul european”, propuse spre finanțare din Fondul național pentru dezvoltare regională și locală

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezentul Regulament stabilește măsurile, condițiile și procedurile de selectare, evaluare, aprobare și implementare a proiectelor în domeniul dezvoltării locale pentru următoarele domenii de intervenție:

1) îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare locale;
2) construcția și renovarea infrastructurii sociale;
3) cofinanțarea proiectelor implementate din sursele de asistență externă.

2. Concursurile de selectare a proiectelor de dezvoltare locală vor contribui la realizarea următoarelor obiective:

1) dezvoltarea durabilă a localităților;
2) asigurarea accesului cetățenilor la servicii publice de calitate;
3) creșterea accesului populației la infrastructura socială;

4) creșterea gradului de valorificare a oportunităților de atragere a investițiilor din surse externe în cadrul autorităților administrației publice locale;

5) consolidarea capacității autorităților administrației publice locale de a gestiona resursele financiare alocate și cele proprii conform cadrului normativ.

3. Lansarea concursurilor:

1) se poate face separat pe domenii de intervenție și/sau măsuri, în baza deciziilor Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale (în continuare – *Consiliu*), la propunerea autorității de elaborare a politicilor în domeniul dezvoltării regionale;

2) la decizia Consiliului, în vederea implementării proiectelor pentru domeniile de intervenție specificate la măsurile 1.2, 2.1, 2.2, 2.3 și 2.4 din prezentul Regulament, pot fi organizate concursuri de oferte a unor granturi mici.

4. Proiectele de dezvoltare locală pot fi înaintate pentru finanțare din Fond doar în urma consultării acestora cu comunitatea locală, dovada fiind anexată la dosarul aplicanțului.

Capitolul II MĂSURI ȘI MECANISME DE FINANȚARE

5. Domeniul de intervenție 1. *Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare locale*

Măsura 1.1. Construcția/extinderea/reabilitarea/modernizarea sistemelor de alimentare cu apă, de epurare a apei și de canalizare destinate obiectivelor publice de interes local

1) Prevederile prezentei măsuri sunt orientate spre asigurarea accesului cetățenilor la servicii publice de calitate, prin implementarea următoarelor tipuri de proiecte:

a) construcția sistemelor și rețelelor publice locale de aprovizionare cu apă;
b) construcția stațiilor de tratare;
c) construcția altor componente ale sistemelor de aprovizionare cu apă la nivel local;
d) construcția sistemelor și rețelelor publice locale de canalizare;

e) construcția stațiilor de epurare.

2) Vor fi considerate prioritare proiectele care asigură

complementaritatea unor proiecte finanțate anterior, conectarea obiectivelor publice sociale din localitate sau care asigură conectarea la infrastructura regională deja existentă.

3) Bunurile create se vor afla în proprietate publică și nu vor putea fi înstrăinate.

4) Durata de implementare a proiectelor finanțate nu poate depăși 12 luni. Termenul de implementare poate fi extins până la 18 luni, la decizia entității de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală, în conformitate cu principiile și criteriile prevăzute în Ghidul de aplicare la concursuri (în continuare – *Ghid de aplicare*), aprobat de către Consiliu.

Rezultatele scontate în cadrul proiectului:

a) rata de acces la sistemul de apeduct construit/reabilitat (număr de gospodării conectate);

b) rata de acces la sistemul de canalizare construit/reabilitat (număr de gospodării conectate).

Indicatorii de produs în cadrul proiectelor de dezvoltare locală:

a) lungimea rețelor de apeduct construite/reabilitate (km);

b) număr de stații de captare a apei potabile construite/reabilitate;

c) număr de stații de tratare a apei potabile construite/reabilitate;

d) număr de stații pompare a apei potabile;

e) număr de castele de apă construite/reabilitate;

f) număr de rezervoare de apă potabile construite/reabilitate;

g) număr de rețele canalizare construite/reabilitate;

h) număr de stații de epurare a apelor uzate construite/reabilitate;

i) număr de sonde construite/reabilitate.

Măsura 1.2. Instalarea iluminatului public

1) Prevederile prezentei măsuri sunt orientate spre asigurarea securității în trafic și în alte locuri publice, inclusiv spre reducerea riscurilor existente asupra sănătății și securității populației, prin implementarea următoarelor tipuri de proiecte:

a) construcția rețelor de iluminat stradal și de iluminare a locurilor publice;

b) procurarea separată și instalarea corpurilor de iluminat, în cazul în care există deja infrastructura necesară.

2) Bunurile create se vor afla în proprietate publică și nu vor putea fi înstrăinate.

3) Durata de implementare a proiectelor finanțate nu poate depăși 12 luni. Termenul de implementare poate fi extins până la 18 luni, la decizia entității de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală.

Rezultatele scontate în cadrul proiectului:

a) gradul de acoperire a străzilor și a spațiilor publice cu iluminat stradal;

b) suprafața spațiilor publice acoperită cu iluminat stradal;

c) nivelul accidentelor rutiere și infracțiunilor în timpul întunecos diminuat;

d) ponderea acoperirii cu iluminat stradal a localității.
Indicatorii de produs în cadrul proiectelor de dezvoltare locală:

- a) grad de acoperire a străzilor și a spațiilor publice cu iluminat stradal;
- b) corpuri de iluminat stradal instalate;
- c) număr de instalații și utilaje montate;
- d) număr de beneficiari finali ai serviciului public.

Măsura 1.3. Elaborarea planurilor urbanistice generale

1) Prevederile prezentei măsuri sunt orientate spre elaborarea planurilor urbanistice generale, în vederea asigurării organizării spațiale și a dezvoltării durabile a localităților.

2) Durata de implementare a proiectelor finanțate nu poate depăși 12 luni. Termenul de implementare poate fi extins până la 18 luni, la decizia entității de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală, în conformitate cu principiile și criteriile prevăzute în Ghidul de aplicare.

Indicator de produs în cadrul proiectelor de dezvoltare locală: plan urbanistic general elaborat și aprobat.

Rezultatele scontate în cadrul proiectului: obiectivele și măsurile în domeniul urbanismului și amenajării teritoriului sunt formulate și aprobate.

6. Domeniul de intervenție 2. Construcția și renovarea infrastructurii sociale

Măsura 2.1. Construcția, renovarea/reabilitarea clădirilor publice, inclusiv prin măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice (creșterea performanței energetice) a clădirilor publice

1) Proiectele finanțate în cadrul prezentei măsuri sunt orientate spre asigurarea accesului la servicii sociale de calitate, prin implementarea următoarelor tipuri de proiecte elaborate, inclusiv prin prisma accesibilizării persoanelor cu dificultăți în deplasare și persoanelor cu dizabilități:

a) construcția/reconstrucția instituțiilor educaționale și sociale, inclusiv construcția/reconstrucția și dotarea creșelor/a grupelor de creșă, a centrelor de zi pentru copii, a centrelor de plasament temporar pentru copii, a caselor comunitare pentru copii în situație de risc, precum și a altor instituții de plasament pentru copii etc.;

b) dotarea cu echipamente, utilaje și mobilier a instituțiilor educaționale ca măsură complementară a proiectelor de infrastructură la proiectele depuse la litera a);

c) construcția/reconstrucția clădirilor administrative;

d) construcția/reconstrucția clădirilor instituțiilor din sistemul de ocrotire a sănătății;

e) dotarea cu echipamente, utilaje și mobilier a instituțiilor destinate prestării serviciilor sociale ca măsură complementară.

2) Bunurile create se vor afla în proprietate publică și nu vor putea fi înstrăinate. În cazul instituțiilor de învățământ, al structurilor de asistență socială și al instituțiilor din sistemul de ocrotire a sănătății, autoritatea administrației publice locale va prezenta un avis al fondatorului cu privire la asigurarea activității instituției pentru un termen de minimum 10 ani de la data finalizării proiectului.

3) Durata de implementare a proiectelor finanțate nu poate depăși 12 luni. Termenul de implementare poate fi extins până la 18 luni, la decizia entității de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală, în conformitate cu principiile și criteriile prevăzute în Ghidul de aplicare.

Rezultat scontat în cadrul proiectului: beneficiari direcți ai infrastructurii reabilite (numărul de copii, pacienți etc.).

Indicator de produs în cadrul proiectelor de dezvoltare locală: număr de instituții publice reabilite.

Măsura 2.2. Instalarea sistemelor de producere și furnizare a energiei folosind resurse regenerabile

1) Proiectele finanțate în cadrul prezentei măsuri sunt

orientate spre asigurarea securității energetice și a creșterii independenței energetice a localităților, prin implementarea următoarelor tipuri de proiecte:

- a) echiparea clădirilor administrative, educaționale și de sănătate cu sisteme fotovoltaice;
- b) construcția centralelor/parcurilor fotovoltaice;
- c) construcția centralelor electrice solare;
- d) construcția centralelor electrice eoliene;
- e) construcția centralelor electrice în cogenerare pe biogaz;

f) construcția stațiilor termice pe biomasă.

2) Bunurile create se vor afla în proprietate publică și nu vor putea fi înstrăinate.

3) Durata de implementare a proiectelor finanțate nu poate depăși 12 luni. Termenul de implementare poate fi extins până la 18 luni la decizia entității de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală, în conformitate cu principiile și criteriile prevăzute în Ghidul de aplicare.

Măsura 2.3. Construcția, reconstrucția edificiilor sportive, a edificiilor destinate prestării serviciilor sociale, inclusiv a infrastructurii medicale

1) Proiectele finanțate în cadrul prezentei măsuri sunt orientate spre asigurarea implementării unor politici sociale eficiente pentru antrenarea copiilor, tinerilor și adulților în activități sportive. Un aspect important al măsurii îl reprezintă dezvoltarea oportunităților de încadrare a persoanelor din categorii social-vulnerabile, asigurarea accesului persoanelor cu necesități speciale la servicii sociale de calitate, prin implementarea următoarelor tipuri de proiecte:

a) construcția și reconstrucția edificiilor sportive, inclusiv a terenurilor de sport, a terenurilor de joacă pentru copii etc.;

b) înființarea și amenajarea zonelor de agrement în conformitate cu Legea nr. 591/1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale (parcuri, locuri de joacă pentru copii, terenuri de sport, piste pentru bicicliști);

c) construcția/reconstrucția clădirilor destinate centrelor de zi pentru copii, centrelor de plasament temporar pentru copii, caselor comunitare pentru copii în situație de risc, precum și altor instituții de plasament pentru copii etc.;

d) construcția/reconstrucția centrelor de îngrijire pentru persoane în etate și persoane cu necesități speciale;

e) construcția/reconstrucția centrelor/azilelor pentru bătrâni;

f) construcția/reconstrucția centrelor maternale;

g) construcția/reconstrucția clădirilor destinate prestării serviciilor medicale;

h) construcția/reconstrucția centrelor de plasament pentru victimele violenței în familie;

i) construcția/reconstrucția centrelor de asistență și consiliere pentru agresorii familiari;

j) construcția/reconstrucția căilor/platformelor pietonale de acces către instituțiile de menire socioculturală.

2) Bunurile create se vor afla în proprietate publică și nu vor putea fi înstrăinate.

3) Durata de implementare a proiectelor finanțate nu poate depăși 12 luni. Termenul de implementare poate fi extins până la 18 luni, la decizia entității de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală, în conformitate cu principiile și criteriile prevăzute în Ghidul de aplicare.

Rezultat scontat în cadrul proiectului: număr de beneficiari direcți ai serviciilor sociale vizate.

Indicator de produs în cadrul proiectelor de dezvoltare locală: număr de instituții de menire socială reabilite/amenajate.

Măsura 2.4. Restaurarea/reabilitarea/reconstituirea/conservarea monumentelor/structurilor istorice specifice pentru arhitectura rurală tradițională într-o anumită zonă,

destinate unor scopuri publice, inclusiv a monumentelor de for public

1) Proiectele finanțate în cadrul prezentei măsuri sunt orientate spre asigurarea creșterii competitivității turistice, diversificarea ofertelor turistice prin promovarea patrimoniului cultural local, asigurarea accesului vizitatorilor la obiecte parte a patrimoniului istoric și cultural, peisaje naturale și promovarea patrimoniului cultural imaterial, prin implementarea următoarelor tipuri de proiecte:

a) construcția/reconstrucția instituțiilor culturale (case de cultură, muzee etc.);

b) dotarea caselor de cultură, a centrelor de meșteșuguri, a cercurilor de ocupare în domeniul culturii și promovarea patrimoniului cultural imaterial pentru copii, tineri și adulți cu echipamente, utilaje și mobilier, ca măsură complementară proiectelor de infrastructură menționate la litera a);

c) construcția/reconstrucția/reconstituirea/restaurarea obiectelor individuale sau a ansamblurilor de arhitectură rurală de interes istoric sau etnoantropologic ca dovadă a economiei rurale tradiționale, a operelor arhitecturii peisajere și ale artei (grădini-scururi, grădini, parcuri):

- situri construite – centre istorice ale localităților sau fragmente/zonă de structură rurală istorică;

- peisaje culturale și naturale rurale și situri naturale și culturale;

- locuri ale memoriei istorice culturale (locuri legate de evenimente istorice sau culturale semnificative, de viața unor personalități remarcabile), inclusiv aspecte socio-economice aferente;

- muzee rurale (clădiri și obiecte de expoziție cu valoare istorică, naturală, etnografică, educațională, documentară memorială, care reprezintă localitatea rurală respectivă), precum și grădini zoologice și botanice.

2) Bunurile create se vor afla în proprietate publică și nu vor putea fi înstrăinate.

3) Durata de implementare a proiectelor finanțate nu poate depăși 12 luni. Termenul de implementare poate fi extins până la 18 luni, la decizia entității de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală, în conformitate cu principiile și criteriile prevăzute în Ghidul de aplicare.

7. Domeniul de intervenție 3. Cofinanțarea proiectelor implementate din sursele de asistență externă

Măsura 3.1. Creșterea capacităților de valorificare a surselor de finanțare a proiectelor investiționale finanțate din sursele partenerilor de dezvoltare

1) Proiectele finanțate în cadrul prezentei măsuri sunt orientate spre asigurarea suportului necesar autorităților administrației publice locale în atragerea surselor financiare ale partenerilor de dezvoltare sau din surse ale programelor de cooperare transfrontalieră/transnațională, prin implementarea proiectelor investiționale eligibile conform măsurilor 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3 și 2.4.

2) Costurile eligibile pentru finanțare sunt aprobate în mărime de 100 % din cuantumul condițiilor minime obligatorii de contribuție impuse de către donator la selectarea proiectului. În cazul proiectelor fără condiții prestabilite ale cuantumului minim de contribuție, suma alocației din Fond nu va depăși 50% din costul proiectului.

3) Bunurile create se vor afla în proprietate publică și nu vor putea fi înstrăinate.

4) Durata de implementare a proiectelor finanțate nu poate depăși 36 de luni.

8. În cadrul concursului de selectare a programelor și proiectelor în domeniul dezvoltării locale sunt aplicate următoarele mecanisme de selectare a proiectelor:

1) apel competitiv pentru selectarea programelor și proiectelor eligibile conform măsurilor de finanțare 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3 și 2.4;

2) identificarea, selectarea și aprobarea finanțării proiectelor pentru măsura 1.3;

3) examinarea și evaluarea eligibilității proiectelor finanțate din surse externe, în vederea acordării suportului pentru plata contribuției conform măsurii de finanțare 3.1;

4) apel competitiv de granturi mici pentru măsurile 1.2, 2.1, 2.2, 2.3 și 2.4, în condițiile și termenele aprobate de către Consiliu.

9. În cadrul concursurilor de finanțare a programelor și proiectelor în domeniul dezvoltării locale sunt eligibile toate autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi.

10. În cadrul apelului competitiv, sunt considerate eligibile autoritățile administrației publice locale care, la momentul depunerii cererii de finanțare, au deja valorificate minimum 50 % din sursele financiare alocate pentru realizarea contractului de finanțare în derulare. Autoritățile administrației publice locale care au depus cerere de finanțare la măsura 1.3 sunt eligibile pentru participare în cadrul apelului competitiv, indiferent de nivelul de valorificare a contractului de finanțare pentru măsura menționată.

11. În cadrul concursului sunt considerate neeligibile următoarele categorii de aplicanți și parteneri:

1) entitățile care nu au asigurat durabilitatea și cofinanțarea asumată a proiectelor finanțate anterior din Fond, precum și în cadrul altor proiecte cu finanțare externă (pe perioada ultimilor 3 ani);

2) entitățile și partenerii acestora ai căror conducători sunt subiectul unui litigiu aflat spre examinare în instanțe judecătorești ce țin de obiectul investiției;

3) entitățile și partenerii acestora ai căror conducători au antecedente penale nestinse, relevante obiectului investiției;

4) entitățile și partenerii acestora care au în implementare un proiect selectat în cadrul apelului competitiv și care nu au asigurat un grad de valorificare de minimum 50 % din suma alocațiilor aprobate din Fond la data depunerii cererii de finanțare/notei conceptuale.

12. Conformitatea eligibilității aplicanților și partenerilor va fi evaluată la etapa evaluării administrative.

13. În vederea promovării principiilor de cooperare intercomunitară, în cadrul proiectelor pot fi atrași și parteneri ai proiectului. Partenerii participă la elaborarea și implementarea proiectului, precum și la asigurarea durabilității, iar costurile pe care le implică sunt eligibile în același mod în care sunt eligibile costurile aplicantului. Partenerii trebuie să întrunească aceleași criterii de eligibilitate ca și aplicanții. Partenerii vor semna declarațiile de parteneriat și le vor prezenta în original. Acestea țin să menționeze rolul și responsabilitățile fiecărei părți. În cazul în care rolul partenerului este unul declarativ, fără a specifica clar implicarea acestuia, inclusiv cota de cofinanțare, declarația de parteneriat este declarată nulă.

Capitolul III

ELIGIBILITATEA COSTURILOR

14. Pentru finanțare pot fi luate în considerare doar „costurile eligibile” stabilite în prezentul Regulament.

15. Costurile eligibile includ:

1) cheltuielile pentru executarea lucrărilor de construcții în conformitate cu documentația tehnică de proiect;

2) costurile pentru supravegherea tehnică a lucrărilor;

3) costurile pentru achiziționarea de echipament nou, conform bugetului proiectului pe categorii de costuri (notei explicative a bugetului), cu condiția ca acestea să corespundă prețurilor pieței;

4) costurile de elaborare a planurilor urbanistice generale.

16. Costurile eligibile trebuie:

1) să fie necesare pentru derularea proiectului și să fie în concordanță cu principiile unei bune gestiuni financiare, în

special din punctul de vedere al raporturilor cost-beneficiu și cost-rezultate;

2) să fie transpuse în realitate în perioada de implementare a contractului cu referință la bunurile procurate, serviciile prestate, lucrările efectuate;

3) să figureze în documentele contabile sau fiscale, să fie identificabile, verificabile și justificate de originalele documentelor respective.

17. Costurile neeligibile sunt considerate:

1) costurile pentru asistența tehnică cu privire la crearea și dezvoltarea serviciilor publice de gospodărie comunală;

2) sponsorizările individuale pentru participare la conferințe sau congrese;

3) datoriile sau rezervele pentru pierderi;

4) bursele de studii și/sau pentru cursuri de specializare individuale;

5) orice acțiune de natură comercială generatoare de profit imediat pentru aplicantul la finanțare sau pentru partenerul de proiect;

6) cumpărarea de terenuri sau clădiri;

7) creditele părților terțe, amenzile și penalitățile;

8) costurile realizate anterior semnării contractului, inclusiv:

a) costurile legate de pregătirea proiectului;

b) executarea lucrărilor de cercetări și prospectări;

c) executarea documentației de proiect și deviz;

d) verificarea/expertizarea documentației de fezabilitate;

e) elaborarea documentației de proiect și deviz;

f) avizarea, obținerea prescripțiilor tehnice și a autorizațiilor;

g) obținerea certificatului de urbanism și prelungirea lui, a autorizației de construire sau desființare a obiectului;

9) costurile pentru angajarea personalului responsabil de asigurarea implementării proiectului din partea beneficiarului;

10) costurile pentru procurarea inventarului de uz gospodăresc, cheltuielile operaționale ale beneficiarilor;

11) echipamentele second-hand, dacă sunt achiziționate în scopul proiectului;

12) alte costuri ce nu corespund obiectivelor proiectului, în conformitate cu deciziile Consiliului la lansarea concursurilor.

Capitolul IV CONDIȚII FINANCIARE

Secțiunea 1

Condiții specifice apelului competitiv

18. Costurile de implementare a proiectelor sunt aprobate pentru implementarea integrală a proiectului, fiind considerate 100 % din valoarea totală a cheltuielilor eligibile.

19. În cazul în care costul de implementare a proiectului depășește suma aprobată din Fond, mecanismul de plată a contribuției benevole este reglementată în contractul de finanțare.

20. Procedura de debursare a finanțării pentru programele și proiectele în domeniul dezvoltării locale se va realiza etapizat, în condițiile în care beneficiarul va prezenta autorității de implementare a programelor și proiectelor în domeniul dezvoltării regionale și locale setul de acte care dovedesc realizarea lucrărilor, procurarea bunurilor sau prestarea serviciilor în conformitate cu prevederile legislației naționale.

21. Costurile maxime de finanțare incluse la măsurile eligibile, conform prezentului Regulament, constituie suma maximă a resurselor solicitate din contul mijloacelor financiare ale Fondului. Totodată, costurile totale ale proiectelor aplicate nu pot depăși 15 % din valoarea costului solicitat din sursele Fondului, iar diferența dintre costul total al proiectului și costul maxim solicitat din sursele Fondului va

fi acoperită de către aplicant.

22. Condițiile de suspendare ori respingere a proceselor de finanțare sunt:

1) proiectul investițional să nu constituie, la etapa implementării, obiect de finanțare nerambursabilă în cadrul altor programe finanțate din bugetul de stat sau din sursele partenerilor de dezvoltare; sau

2) entitățile beneficiare nu asigură contribuția asumată ori durabilitatea proiectelor finanțate din Fond;

3) proiectul sau unele componente ale proiectului a/au fost depus/depuse și aprobat/aprobate spre finanțare din alte surse existente.

Secțiunea a 2-a

Condiții specifice selectării și aprobării proiectelor pentru asigurarea suportului la finanțarea contribuției în cadrul proiectelor din surse externe

23. Procedura de debursare, în cazul programelor și proiectelor finanțate din surse ale partenerilor de dezvoltare, se va realiza în conformitate cu prevederile contractuale.

24. În cazul în care proiectul finanțat din sursele partenerilor de dezvoltare nu stabilește condiții specifice de achitare a contribuției, mijloacele alocate din contul Fondului pentru cofinanțarea contribuției vor fi transferate la contul trezoreriei al beneficiarului.

25. În termen de maximum 14 zile de la data transferului contribuției din contul Fondului, beneficiarul va prezenta entității de implementare a programelor și proiectelor în domeniul dezvoltării regionale și locale dovada transferului contribuției.

26. În cazul identificării proceselor de utilizare contrar destinației a mijloacelor alocate din contul Fondului sau în cazul în care entitățile responsabile ale Republicii Moldova vor fi informate de către partenerii de dezvoltare privitor la existența sau suspiciunea unor practici judicioase în cadrul proiectului, entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală va suspenda finanțarea proiectului până la clarificarea situației și, după caz, va iniția procedura de recuperare a resurselor financiare alocate.

27. Beneficiarul al cărui proiect a fost aprobat pentru finanțarea suportului de achitare a cofinanțării proiectelor finanțate de către partenerii externi va asigura prezentarea pentru validare a rezultatelor achizițiilor publice și va asigura accesul pe șantier și la documentația aferentă proiectului al reprezentanților entității de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală.

Capitolul V

PROCESUL DE DESFĂȘURARE A CONCURSULUI DE IDENTIFICARE, EVALUARE, SELECTARE ȘI APROBARE A PROIECTELOR DE DEZVOLTARE LOCALĂ

Secțiunea 1

Etapele și condițiile selectării și aprobării proiectelor în cadrul apelului competitiv

28. Procesul de organizare a concursului conform măsurilor de finanțare 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3 și 2.4 este realizat în trei etape:

1) etapa 1. Lansarea concursului:

a) autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională și entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală, în baza deciziei Consiliului, vor publica pe paginile lor web oficiale anunțul privind inițierea concursului de selectare a proiectelor;

b) autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională și entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală vor asigura desfășurarea campaniilor de informare, inclusiv în format online, dar și prin intermediul mass-mediei, în cadrul cărora

vor fi prezentate informații relevante și detalii tehnice ale apelului;

2) etapa 2. Depunerea cererilor de finanțare:

a) cererile de finanțare pot fi depuse de către aplicanții care întrunesc condițiile de eligibilitate în cadrul concursului;

b) perioada de aplicare a cererilor de finanțare nu poate fi mai mică de 30 de zile;

3) etapa 3. Evaluarea cererilor de finanțare:

a) cererile de finanțare înregistrate se supun evaluării administrative de către entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală și evaluării tehnice și financiare de către comisia de evaluare constituită prin ordin al conducătorului autorității de elaborare a politicilor de dezvoltare regională;

b) entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală, în termen de 15 zile de la data finalizării proceselor de depunere a cererilor de finanțare, va asigura realizarea evaluării administrative a cererii de finanțare, a completitudinii, a veridicității și a conformității datelor. În cadrul evaluării administrative vor fi excluse proiectele care nu au documentația tehnică respectivă;

c) entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală, în cadrul evaluării administrative, va asigura efectuarea vizitelor în teren pentru examinarea veridicității informațiilor prezentate;

d) entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală, în scop de apreciere a corelării propunerii de proiect de dezvoltare locală cu programele de dezvoltare la nivel regional, va solicita avizul agenției de dezvoltare regională la care se arondează localitatea vizată în proiect;

e) entitatea de implementare a proiectelor de dezvoltare regională și locală, în scop de apreciere a corelării propunerii de proiect de dezvoltare locală cu programele sectoriale de dezvoltare, va solicita avizul autorității administrației publice centrale de specialitate;

f) în baza informației disponibile obținute din teren și a avizelor obținute, entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală va întocmi un proces-verbal, care va fi prezentat comisiei de evaluare pentru inițierea procedurilor de evaluare tehnică și financiară;

g) aplicanții ale căror cereri de finanțare au fost respinse, în termen de 3 zile de la data recepționării rezultatelor evaluării administrative, pot depune o contestație, care va fi examinată de către comisia de evaluare în cadrul ședinței următoare a comisiei de evaluare în care se examinează rezultatele evaluării tehnice și financiare;

h) evaluarea tehnică și financiară a cererilor de finanțare este realizată de către o comisie de evaluare în termen de maximum 30 de zile de la data recepționării procesului-verbal de evaluare administrativă;

i) activitatea de evaluare tehnică a comisiei de evaluare va fi orientată spre examinarea relevanței acțiunilor, a impactului în conformitate cu prevederile documentelor de politici de nivel local, precum și a coerenței și clarității activităților planificate în cadrul proiectelor;

j) secretariatul comisiei de evaluare este asigurat de către un angajat delegat al entității de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală;

k) rezultatele evaluării comisiei de evaluare sunt consemnate într-un raport, care sunt aduse la cunoștința aplicanților în termen de 3 zile de la data semnării raportului. În baza raportului, autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională elaborează anexa la Documentul unic de program, care se înaintează spre avizare Consiliului și, ulterior, spre aprobare prin hotărâre a Guvernului.

29. Condițiile de depunere a cererii de finanțare:

1) aplicanții vor utiliza doar formularele prevăzute în Ghidul de aplicare, aprobat de Consiliu;

2) toate documentele aferente cererilor de finanțare vor fi completate, preferențial, în limba română;

3) documentele completate manual vor fi respinse;

4) aplicanții pot depune un singur proiect per domeniu de intervenție;

5) în cazul în care informațiile prezentate nu sunt suficient de clare, comisia de evaluare este în drept să solicite informații suplimentare, care urmează a fi prezentate în termen de maximum 3 zile de la data recepționării solicitării. Nerespectarea termenului impus creează premise de respingere a cererii de finanțare de către comisie. Nu se vor accepta actele administrative, tehnice, de proiectare, de deviz și avizare emise după data depunerii dosarului de aplicare la concurs;

6) conținutul dosarului cererii de finanțare va include:

a) formularul cererii de finanțare, însoțit de decizia consiliului local privind înaintarea propunerii de proiect pentru finanțare;

b) bugetul proiectului;

c) declarația aplicantului;

d) declarațiile de parteneriat, în cazul existenței partenerilor în cadrul proiectului;

e) tabelul de verificare;

f) documentele de suport și cele confirmative;

7) modelele documentelor prevăzute la subpunctul 6) vor fi elaborate de către autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională, aprobate de Consiliu și publicate pe pagina web oficială a autorității de elaborare a politicii de dezvoltare regională;

8) în funcție de tipul proiectului și în conformitate cu prevederile legislației, dosarul cererii de finanțare va fi completat cu următoarele documente de suport și cele confirmative:

a) extrasul din Registrul cadastral al bunurilor imobile (care va confirma dreptul de proprietate asupra terenurilor/clădirilor sau a infrastructurii);

b) decizia privind acordul de mediu, acordul de mediu și/sau concluzia privind evaluarea biodiversității, după caz, în conformitate cu prevederile Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului;

c) proiectul tehnic și materialele grafice, schițele, desenele tehnice (planul situațional, planul general, planurile arhitecturale), în cazul în care acest aspect este reglementat conform prevederilor Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție;

d) raportul privind auditul energetic, în cazul proiectelor de eficiență energetică, în conformitate cu prevederile Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică;

e) raportul de verificare a proiectului, emis de către Î.S. Serviciul de Stat pentru Verificarea și Expertizarea Proiectelor și Construcțiilor sau de către verificatori privați certificați;

f) documentația de deviz: devizul general (formularul 9, conform CPL); devizul local (formularul 3 și formularul 7, conform CPL); catalogul de prețuri unitare pentru obiect (formularul 5, conform CPL);

g) specificațiile tehnice ale bunurilor și echipamentelor planificate conform cererii de finanțare (altele decât cele incluse în proiectul tehnic);

h) certificatul de urbanism;

9) depunerea dosarului cererii de finanțare:

a) dosarul cererii de finanțare se depune la sediul entității de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală indicat în anunț;

b) dosarele depuse în afara termenului de depunere indicat în anunțul concursului nu vor fi examinate;

c) dosarele depuse vor fi înregistrate într-un registru,

iar aplicantului îi va fi eliberată confirmarea recepționării dosarului;

d) dosarul va fi depus în două exemplare, pe suport de hârtie și în varianta electronică, la solicitare;

e) în cazul în care aplicantul depune mai multe cereri de finanțare, acestea urmează a fi prezentate separat;

10) dosarul va fi depus într-un colet sigilat, al cărui antet va conține: numărul de referință al apelului și titlul cererii de finanțare; denumirea programului și a domeniului de intervenție; denumirea și adresa completă a solicitantului, precum și inscripția „Va fi deschis doar în cadrul sesiunii de deschidere.”

Secțiunea a 2-a

Etapele și condițiile selectării și aprobării proiectelor pentru elaborarea planurilor urbanistice generale

30. Procesul de identificare, selectare și aprobare a finanțării proiectelor este realizat în următoarele etape:

1) în urma finalizării termenului de depunere a cererilor de finanțare, entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală va asigura prezentarea dosarelor depuse pe adresa autorității de elaborare a politicii de dezvoltare regională. Dosarul urmează a fi transmis spre examinare către subdiviziunea responsabilă de domeniul urbanismului din cadrul autorității administrației publice centrale cu competențe în domeniu;

2) subdiviziunea responsabilă de domeniul urbanismului din cadrul autorității administrației publice centrale cu competențe în domeniu va examina și va prezenta, în termen de 30 de zile, avizele necesare asupra dosarelor depuse;

3) în baza avizelor emise de către subdiviziunea responsabilă de domeniul urbanismului din cadrul autorității administrației publice centrale cu competențe în domeniu, entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală va întocmi un proces-verbal, care va include rezultatele avizării și copiile avizelor propriu-zise și va solicita autorității de elaborare a politicii de dezvoltare regională includerea proiectului spre avizare în agenda Consiliului, cu promovarea ulterioară a acestuia în Documentul unic de program;

4) entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală restituie aplicanților cererile de finanțare care au primit avize negative de la subdiviziunea responsabilă de domeniul urbanismului din cadrul autorității administrației publice centrale cu competențe în domeniu.

Secțiunea a 3-a

Etapele și condițiile selectării și aprobării proiectelor pentru asigurarea suportului la finanțarea contribuției pentru proiectele finanțate din surse externe

31. În cazul proiectelor finanțate din surse externe, selectarea proiectelor este realizată în următoarele etape:

1) în contextul asigurării suportului necesar pentru cofinanțarea contribuției la proiectele finanțate din surse externe, sunt eligibile pentru participare la concurs autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi, inclusiv cele din componența municipiilor, dar și municipiile Chișinău și Bălți (fiind autorități ale administrației publice locale de nivelul al doilea), care îndeplinesc condițiile de eligibilitate conform măsurilor de finanțare din prezentul Regulament;

2) aplicanții eligibili vor prezenta entității de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală o cerere de finanțare, la care vor anexa:

a) acordul de finanțare cu partenerul de dezvoltare;

b) conceptul proiectului aprobat spre finanțare de către partenerii de dezvoltare și documentația tehnică aferentă;

c) cererea de finanțare, care va include informații privitor

la costul total al proiectului, valoarea totală a contribuției beneficiarului și valoarea contribuției solicitate din mijloacele Fondului;

3) entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală va examina eligibilitatea aplicantului și, după caz, a partenerilor săi, precum și eligibilitatea proiectului conform măsurilor 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3 și 2.4;

4) entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală va solicita avizul Ministerului Finanțelor asupra inițiativei de asigurare a cofinanțării proiectului, în care va solicita informații privitor la existența unor restricții de finanțare pentru aplicant în cadrul proiectelor transfrontaliere sau transnaționale sau al altor proiecte de finanțate de către partenerii de dezvoltare;

5) în cazul corespunderii proiectului la condițiile de eligibilitate, în contextul prezentului Regulament și al avizului pozitiv al Ministerului Finanțelor, entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală va solicita autorității de elaborare a politicii de dezvoltare regională includerea proiectului spre avizare în agenda Consiliului, cu promovarea ulterioară a acestuia în Documentul unic de program.

Secțiunea a 4-a

Etapele și condițiile desfășurării concursului în cadrul apelului competitiv de granturi mici

32. În cadrul apelului competitiv de proiecte pentru oferirea granturilor mici, vor fi selectate proiectele pentru măsurile 1.2, 2.1, 2.2, 2.3 și 2.4, în condițiile și termenele aprobate de către Consiliu.

33. Selectarea și evaluarea proiectelor pentru oferirea granturilor mici se vor organiza în baza notelor conceptuale.

34. Selectarea și evaluarea notelor conceptuale se realizează de către o comisie de evaluare, constituită prin ordin al conducătorului autorității de elaborare a politicilor în domeniul dezvoltării regionale și locale, în termen de maximum 30 de zile de la data recepționării lor.

35. Activitatea de evaluare a notelor conceptuale este orientată spre examinarea eligibilității proiectelor și relevanței acțiunilor propuse.

36. Secretariatul comisiei de evaluare este asigurat de către un angajat delegat al entității de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală.

37. Rezultatele evaluării de către comisia de evaluare sunt consemnate într-un proces-verbal. În baza procesului-verbal, autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională va elabora proiectul de modificare a Documentului unic de program și va solicita avizarea de către Consiliu, cu promovarea ulterioară spre aprobare prin hotărâre a Guvernului.

38. În baza deciziei Consiliului, entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală, în termen de 3 zile, va informa aplicanții (pentru notele conceptuale acceptate de comisia de evaluare) despre necesitatea inițierii pregătirii dosarului complet al proiectului pentru semnarea contractului de finanțare.

39. Aplicații ale căror note conceptuale evaluate nu corespund eligibilității și relevanței vor fi informați de către entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală în termen de 3 zile de la aprobarea deciziei Consiliului, cu prezentarea argumentelor, a comentariilor, a obiecțiilor constatate în cadrul evaluării.

40. Semnarea contractului de implementare a proiectelor incluse în Documentul unic de program va fi realizată doar după prezentarea dosarului complet al proiectului la adresa entității de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală, în conformitate cu prevederile punctului 40 subpunctele 5) și 6).

41. Condițiile de depunere a notei conceptuale:

1) aplicanții vor utiliza doar formularele prevăzute în Ghidul de aplicare;

2) documentele completate manual vor fi respinse;

3) aplicanții pot depune un singur proiect în cadrul apelului de granturi mici pe durata unui an;

4) în cazul în care informațiile prezentate nu sunt suficient de clare, entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală este în drept să solicite informații suplimentare, ce urmează a fi prezentate în termen de maximum 3 zile de la data recepționării solicitării. Nerespectarea termenului impus creează premise de respingere a notei conceptuale de către comisia de evaluare;

5) conținutul dosarului complet al proiectului va include:

a) cererea de finanțare în baza notei conceptuale aprobate de către comisia de evaluare;

b) schița proiectului tehnic;

c) devizul de cheltuieli;

d) declarația aplicantului;

e) documentele de suport și cele confirmative;

6) în funcție de tipul proiectului și în conformitate cu prevederile legislației, dosarul complet al proiectului va fi completat cu următoarele documente de suport și cele confirmative:

a) extrasul din Registrul cadastral al bunurilor imobile (care va confirma dreptul de proprietate asupra terenurilor/clădirilor sau a infrastructurii);

b) decizia privind acordul de mediu, acordul de mediu și/sau concluzia privind evaluarea biodiversității, după caz, în conformitate cu prevederile Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului;

c) proiectul tehnic și materialele grafice, schițele, desenele tehnice (planul situațional, planul general, planurile arhitecturale), în cazul în care acest aspect este reglementat conform prevederilor Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție;

d) documentația de deviz: devizul local (formularul 3 și formularul 7, conform CPL); catalogul de prețuri unitare pentru obiect (formularul 5, conform CPL);

e) caietul de sarcini pentru desfășurarea licitației publice, inclusiv specificațiile tehnice;

f) specificațiile tehnice ale bunurilor și echipamentelor planificate conform notei conceptuale;

g) certificatul de urbanism, după caz;

7) depunerea dosarului;

a) dosarul complet al proiectului se depune la sediul

entității de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală indicat în anunț;

b) dosarele depuse în afara termenului de depunere indicat în anunțul concursului nu vor fi examinate;

c) dosarele depuse vor fi înregistrate într-un registru, iar aplicantului îi va fi eliberată confirmarea recepționării dosarului;

d) dosarul complet al proiectului se depune în două exemplare, pe suport de hârtie și în variantă electronică, la solicitare.

42. Costurile eligibile pentru finanțare sunt în limitele prevăzute în art. 2 alin. (1) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice, din care suma granturilor mici din Fond nu pot depăși suma stabilită prin decizia Consiliului.

43. Durata de implementare a proiectelor finanțate nu poate depăși 6 luni."

2. Anexele nr. 1 și nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 172/2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 78, art. 208) se modifică după cum urmează:

1) la punctul 4 din anexa nr. 1, cuvântul „viceprim-ministru” se substituie cu cuvântul „ministru”;

2) în anexa nr. 2:

a) poziția „Viceprim-ministru, ministru al infrastructurii și dezvoltării regionale, președinte al Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale” se substituie cu poziția „Ministru al infrastructurii și dezvoltării regionale, președinte al Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale”;

b) poziția „Ministru al economiei” se substituie cu poziția „Ministru al dezvoltării economice și digitalizării”;

c) după poziția „Ministru al agriculturii și industriei alimentare” se introduce poziția „Ministru al energiei”;

d) după poziția „Secretar General al Guvernului” se introduc următoarele poziții:

„Președinte al Consiliului Regional pentru Dezvoltare Municipiul Chișinău

Membru al Consiliului Regional pentru Dezvoltare Municipiul Chișinău, reprezentant al sectorului privat”.

3. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:

Ministru al infrastructurii

și dezvoltării regionale

Ministru al finanțelor

Nr. 236. Chișinău, 26 aprilie 2023.

Dorin RECEAN

Lilia Dabija

Veronica Sirețeanu

Stimați abonați!

**Instituția Publică Agenția Informațională
de Stat „Moldpres” reia abonarea la revista
Monitorul Oficial al Republicii Moldova
în format de tipar**

Persoanele interesate pot perfecta abonamentele la difuzorii autorizați ai revistei, dar și direct la sediul IP AIS „Moldpres” (cu condiția preluării exemplarelor de la sediul instituției).

Continuă abonarea la versiunea on-line a Monitorului Oficial al Republicii Moldova, care este disponibilă pe site-ul www.monitorul.gov.md.

Puteți perfecta următoarele abonamente:

Pachetul **Basic**, la un preț de 80 de lei abonamentul lunar, cu următoarele opțiuni:

- a) Utilizarea on-line a ediției Monitorului Oficial al Republicii Moldova
- b) Accesarea integrală a versiunii electronice a arhivei Monitorului Oficial al Republicii Moldova.

Pachetul **Premium**, la un preț de 245 de lei abonamentul lunar, cu următoarele opțiuni:

- a) Utilizarea on-line a ediției Monitorului Oficial al Republicii Moldova
- b) Accesarea integrală a versiunii electronice a arhivei Monitorului Oficial al Republicii Moldova
- c) Descărcarea documentelor
- d) Tipărirea documentelor
- e) Navigarea prin ediții
- f) Abonarea la opțiunea navigare prin ediții.

Versiunea electronică a Monitorului Oficial al Republicii Moldova devine accesibilă abonaților imediat după publicare, iar cititorul este anunțat, prin poșta electronică, despre plasarea pe site a ultimei ediții a revistei.

Menționăm că forma și conținutul variantei electronice a Monitorului Oficial al Republicii Moldova este identică cu cea tipărită și are aceeași valoare juridică.

Abonarea se face simplu, direct de la calculator, accesând site-ul www.monitorul.gov.md și urmând instrucțiunile puse la dispoziție de tehnicienii noștri care, în caz de necesitate, vă vor ghida, telefonic sau prin e-mail, pe parcursul procesului de perfectare a abonamentului.

În prezent, legislația țării este la un click distanță de Dumneavoastră!

***Cu respect,
echipa „Moldpres”***

ISSN 2587-389X

E-ISSN 2587-3903

ISSN 2587-389X

